

Uradni list

Evropske unije

C 71

Zvezek 48

Slovenska izdaja

Informacije in objave

22. marec 2005

<u>Obvestilo št.</u>	Vsebina	Stran
	I <i>Informacije</i>	
		
	II <i>Pripravljalni akti</i>	
	Odbor regij	
	57. plenarno zasedanje, dne 17. in 18. novembra 2004	
2005/C 71/01	Mnenje Odbora regij o Pogodbi o ustavi za Evropo	1
2005/C 71/02	Mnenje Odbora regij o Sporočilu Komisije Svetu in Evropskemu parlamentu o predložitvi predloga direktive in dveh predlogov priporočil o dovolitvi vstopa državljanom tretjih držav, ki prihajajo z namenom opravljanja znanstvenih raziskav v Evropski skupnosti	6
2005/C 71/03	Mnenje Odbora regij o lokalnih in regionalnih organih oblasti v Rusiji in razvoju sodelovanja med EU in Rusijo	11
2005/C 71/04	Mnenje Odbora regij o Sporočilu Komisije Svetu in Evropskemu parlamentu Evropski akcijski načrt za ekološko pridelana živila in ekološko kmetijstvo	16
2005/C 71/05	Mnenje Odbora regij o Zeleni knjigi o javno zasebnih partnerstvih in o zakonodaji Skupnosti o javnih naročilih in koncesijah	19
2005/C 71/06	Mnenje Odbora regij o Sporočilu Komisije o znanosti in tehnologiji: ključ do evropske prihodnosti – Smernice za bodočo evropsko politiko podpore raziskovanju	22

2005/C 71/07	Mnenje Odbora regij o Sporočilih Komisije o — nadaljevanju integracije sistema evropskih železnic: tretji železniški paket — predlogu direktive Evropskega parlamenta in Sveta za spremembe direktive 91/440/CEE Sveta o razvoju železniškega prometa Skupnosti — predlogu direktive Evropskega parlamenta in Sveta o izdajanju potrdil osebjem, ki opravljajo prevoze lokomotiv in vlakov na železniškem omrežju Skupnosti — predlogu uredbe Evropskega parlamenta in Sveta o pravicah in obveznostih potnikov na mednarodnih železniških progah — predlogu uredbe Evropskega parlamenta in Sveta o nadomestilih v primeru nespoštovanja zahtev po kakovosti na področju storitev železniškega tovornega prometa	26
2005/C 71/08	Mnenje Odbora regij o Sporočilu Komisije Svetu, Evropskemu parlamentu, Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru in Odboru regij o e-zdravju – zagotavljanju boljšega zdravstvenega varstva evropskim državljanom: Akcijski načrt za evropsko območje e-zdravja	30
2005/C 71/09	Mnenje Odbora regij o Predlogu Sklepa Evropskega parlamenta in Sveta o ustanovitvi programa „MLADINA V AKCIJI“ za obdobje 2007-2013	34
2005/C 71/10	Mnenje Odbora regij o Sporočilu Komisije Močnejše partnerstvo za najbolj oddaljene regije	40
2005/C 71/11	Mnenje Odbora regij o Predlogu Uredbe Evropskega parlamenta in Sveta o oblikovanju evropskega združenja za čezmejno sodelovanje	46
2005/C 71/12	Resolucija Odbora regij z dne 18. novembra o začetku pristopnih pogajanj s Turčijo	53
2005/C 71/13	Mnenje Odbora regij o Sporočilu Komisije Svetu, Evropskemu parlamentu, Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru in Odboru regij o Hitrem povezovanju Evrope: nacionalne širokopasovne strategije	55
2005/C 71/14	Mnenje Odbora regij o Sporočilu Komisije Svetu, Evropskemu parlamentu, Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru in Odboru regij Akcijski načrt eEurope 2005: dopolnitev	59
2005/C 71/15	Mnenje Odbora regij o Zeleni knjigi o enakosti in nediskriminaciji v razširjeni Evropski uniji	62

II

(Pripravljalni akti)

ODBOR REGIJ

57. plenarno zasedanje, dne 17. in 18. novembra 2004**Mnenje Odbora regij o Pogodbi o ustavi za Evropo**

(2005/C 71/01)

ODBOR REGIJ JE

OB UPOŠTEVANJU osnutka poročila Odbora Evropskega parlamenta za ustavne zadeve o Pogodbi o ustavi za Evropo (PE 34.119);

OB UPOŠTEVANJU sklepa Evropskega parlamenta dne 14. septembra 2004, da v skladu s členom 265 (4) Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti Odbor zaprosi za mnenje;

OB UPOŠTEVANJU Pogodbe o ustavi za Evropo, ki so jo voditelji držav in vlad podpisali 29. oktobra 2004 (CIG 87/2/04 rev 2, CIG 87/04 add. 1 rev 1 in add. 2 rev 2);

OB UPOŠTEVANJU sklepov predsedstva Evropskega sveta v Laeknu dne 14. in 15. decembra 2001, predvsem laekenske izjave o prihodnosti Evropske unije;

OB UPOŠTEVANJU sklepov predsedstva Evropskega sveta v Bruslju dne 17. in 18. junija 2004;

OB UPOŠTEVANJU mnenja o predlogih Odbora regij za medvladno konferenco (CoR 169/2003 fin ⁽¹⁾), resolucije o priporočilih Evropske konvencije (CoR 198/2003 fin ⁽²⁾), resolucije o izidih medvladne konference (CoR 22/2004 fin ⁽³⁾) ter izjave o ustavnem procesu Evropske unije (CoR 77/2004);

OB UPOŠTEVANJU mnenja o udeležbi predstavnikov regionalnih vlad pri delu Sveta Evropske unije in udeležbi Odbora regij na neuradnih sejah Sveta (CoR 431/2000 fin ⁽⁴⁾);

OB UPOŠTEVANJU osnutka mnenja, ki ga je komisija za ustavne zadeve in evropsko upravo (CoR 354/2003 rev. 1) sprejela 21. septembra 2004 (poročevalec: gospod Schausberger, predstavnik dežele Salzburgske pri Odboru regij (AT-EPP) in Lord TOPE, Širša londonska oblast (UK-ELDR));

⁽¹⁾ UL C 23, 27.1.2004, str.1.

⁽²⁾ UL C 256, 24.10.2003, str. 62.

⁽³⁾ UL C 109, 30.4.2004, str.52.

⁽⁴⁾ UL C 107, 3.5.2002, str. 5.

- 1) V skladu z laekensko izjavo in dolžnostmi, ki so jih sprejeli voditelji držav in vlad, naj bi Evropska unija dobila ustavni temelj, ki bi zagotavljal večjo demokratičnost, legitimnost, preglednost in učinkovitost pri obvladovanju demokratičnih izzivov razširjene Evrope;
- 2) Evropska komisija v beli knjigi o upravljanju v EU ugotavlja, da je Evropska unija prešla na upravljanje na različnih ravneh in da zato potrebno upoštevati lokalne in regionalne vlade ter uprave kot tudi njihove pristojnosti v večji meri kot doslej;
- 3) Pogodba o ustavi za Evropo uvaja ustavni temelj za izvajanje in zagotavljanje načela subsidiarnosti, ki določuje, da se morajo varovati pravice držav članic in lokalnih ter regionalnih oblasti in upoštevati upravni in finančni vplivi pravnih predpisov Skupnosti na regionalne in lokalne oblasti;
- 4) Vzpostavitev novega političnega predhodnega nadzornega mehanizma, ki prvič v zgodovini evropske integracije vključuje nacionalne parlamente – in po potrebi tudi regionalne parlamente z zakonodajnimi pristojnostmi – v evropski zakonodajni proces, ter vključevanje Odbora regij v postopek naknadnega nadzora sta najpomembnejši novosti, ki jo vpeljuje protokol o uporabi načel subsidiarnosti in sorazmernosti;
- 5) Spoštovanje načel subsidiarnosti in sorazmernosti mora biti v skladu z učinkovitim delovanjem Evropske unije;
- 6) Evropski parlament priznava pomen Odbora regij glede na ustavni postopek in predvsem njegovo vlogo predstavnika regionalnih in lokalnih oblasti v okviru Evropske konvencije.

sprejel na 57. plenarnem zasedanju dne 17. in 18. novembra 2004 (seja dne 17. novembra) naslednje mnenje:

1. Stališča Odbora regij

ODBOR REGIJ

(a) Ustavni zakonodajni postopek

1.1 **čestita** irskemu predsedovanju EU, ki je v času svojega mandata uspešno vodilo iz zaključilo medvladno konferenco.

1.2 **opozarja** na svoje prispevke k ustavnemu zakonodajnemu postopku, ki so jih člani delegacije Odbora regij s statusom opazovalcev predložili Evropski konvenciji, ter na ukrepe in pobude, ki so jih prevzeli skupaj z evropskimi združenji regij in občin, in so bili osredotočeni predvsem na mehanizme subsidiarnosti in upoštevanje regionalnih ter lokalnih razsežnosti ustave; **pozdravlja**, da so bili omenjeni predlogi Evropske konvencije na medvladni konferenci tudi sprejeti;

1.3 **potrjuje** svojo podporo ustavnemu zakonodajnemu procesu in izreka pohvalo predvsem pripravljalni fazi Evropske konvencije, ki se odlikuje po odprtem, participativnem in integrativnem pristopu; **zastopa stališče**, da Konvencija – kot potrjuje že samo dejstvo, da je bila tej temi namenjena polovica dneva zasedanja – sicer priznava vlogo in pomen lokalnih in regionalnih oblasti, vendar ne v zadostni meri; **obžaluje**, da Konvencija ni imel na razpolago več časa, da bi izčrpno obravnavala določbe o političnih področjih III. dela ustave, kajti III. del ne sledi popolnoma sistematični razčlenitvi področij pristojnosti iz I. dela;

1.4 **pozdravlja** podporo Evropskega parlamenta pri oblikovanju ustavne pogodbe za večje priznavanje institucionalne in politične vloge regionalnih in lokalnih oblasti pri postopku odločanja znotraj Evropske unije (glej poročilo gospoda Natolitana o vlogi regionalnih in lokalnih oblasti pri oblikovanju Evrope in poročilo gospoda Lamassoure o porazdelitvi pristojnosti med EU in državami članicami);

(b) Pogodba

1.5 **meni**, da je Pogodba očiten napredek za Evropsko unijo in zagotavlja mnoge nujne predpogoje za njeno učinkovito upravljanje;

1.6 **meni**, da bosta vzpostavitev nedvoumne povezave med uskladitvijo gospodarskih politik in politik zaposlovanja (člen I-11.3 in I-14) ter uvedba horizontalne socialne klavzule, ki določuje, da mora Unija pri opredeljevanju in izvajanju svojih politik upoštevati zahteve v zvezi s spodbujanjem visoke stopnje zaposlovanja, jamčenje zadovoljive socialne varnosti, boj proti izključevanju iz družbe in visoko stopnjo izobraževanja, usposabljanja in varovanja človekovega zdravja (člen III-2bis), zagotovili ustrezno pravno podlago za spoštovanje ciljev evropskega socialnega modela in trajnostne rasti, kot to navaja preambula Listine o temeljnih pravicah Evropske unije in v ciljeh Evropske unije (člen I-3 (3));

1.7 **pozdravlja**, da naj bi Listino o temeljnih pravicah vključili v Pogodbo, s čemer bi državljanom omogočali boljšo preglednost in varnost v zvezi z njihovimi pravicami, povezanimi z državljanstvom Unije, in začrtali pot k pravičnejši in bolj socialni Evropi;

1.8 **obžaluje** vztrajanje pri nacionalnem vetu na različnih področjih, ker meni, da bo to po nepotrebnem oviralo učinkovito sprejemanje odločitev;

1.9 **pozdravlja** pa določilo, da Svet odloča soglasno o sklepanju mednarodnih sporazumov v zvezi s trgovanjem s kulturnimi in avdio-vizualnimi storitvami ter storitvami socialnega, izobraževalnega in zdravstvenega sektorja [člen III-315];

1.10 se **zavzema**, da III. del ustave predvideva uporabo rednega zakonodajnega postopka [člen IV-445];

1.11 **meni**, da bodo s pogodbo jasno določene in razporejene pristojnosti znotraj Unije, poenostavljeni njeni instrumenti in okrepljena njena demokratična legitimnost, preglednost procesa sprejemanja odločitev in učinkovitosti institucij, ter da bo Unija s tem pridobila na prožnosti, ki ji bo omogočala razvoj v različne nove smeri;

(c) *Subsidiarnost in vloga subnacionalne vladne in upravne ravni*

1.12 **pozdravlja** novo opredelitev načela subsidiarnosti in udeležbo Odbora regij pri naknadnem nadzoru spoštovanja tega načela [subsid. člen 8]; z **zadovoljstvom ugotavlja**, da bo skupaj z drugimi institucijami in nacionalnimi parlamenti sprejel poročilo Komisije o izvajanju člena I-11 Ustave (subsidiarnost in sorazmernost) [subsid. člen 9]; vendar **obžaluje**, da so določila o načelu sorazmernosti manj obsežna kot določila o načelu subsidiarnosti;

1.13 z **zadovoljstvom opaža** omembo regionalne in lokalne samouprave [člen 1-5 & preambula k II. delu -], priznanje pomena demokracije, blizu državljanom [člen I-46 (3)] in vlogo reprezentativnih združenj v demokratičnem življenju Unije [člen I-47 (2)]; vendar **obžaluje**, da se VI. poglavje (demokratično življenje v Uniji) [člen I-46] o načelu reprezentativne demokracije ne omenja Odbora regij, čeprav njegovi člani utelešajo načelo demokracije, ki je za Unijo osrednjega pomena;

1.14 **meni**, da večje priznanje lokalne in regionalne razsežnosti znotraj nove strukture Unije izboljšuje tako njeno učinkovitost kot tudi demokratičnost: evropska integracija naj bi privedla tudi do postopka sprejemanja odločitev, v okviru katerega bodo upoštevana stališča lokalnih in regionalnih vlad in uprav, saj so slednje pristojne za izvajanje večine zakonskih pravil in političnih ukrepov Evropske unije ter najbolj utelešajo pojem demokracije in lahko zato odločilno prispevajo h kakovosti zakonodaje Evropske unije [člen 1-5]; ta posvetovalna

funkcija pa nikakor ne bi smela nadomestiti pristojnosti in odgovornosti regionalnih in lokalnih oblasti na njihovih področjih, ki morajo ostati zagotovljene; regionalne in lokalne oblasti morajo imeti priložnost dokazati, da lahko v skladu z državnimi določili v zadostni meri dosežejo cilje obravnavanih ukrepov;

1.15 **pozdravlja** določilo, da mora Unija spoštovati nacionalno identiteto držav članic, ki se izraža skozi njihovo osnovno strukturo vključno z regionalno in lokalno samoupravo, ter osnovne državne funkcije [člen 1-5, predvsem ohranitev teritorialne integritete, vzdrževanje javnega reda in zaščito narodne varnosti], kajti ta utegne biti odločilnega pomena pri ohranjanju pristojnosti in odgovornosti demokratično legitimiranih lokalnih in regionalnih oblasti;

1.16 z **zadovoljstvom ugotavlja**, da Pogodba o ustavi regionalnim ministrom podeljuje pravico, da kot predstavniki svoje države sodelujejo na zasedanjih Sveta, pri čemer člen I-23 (2) prevzema besedilo člena 203 Pogodbe o Evropski skupnosti; **poziva** države članice, naj interno oblikujejo ustrezne strukture in mehanizme za vključevanje regionalnih in lokalnih oblasti v proces oblikovanja evropske politike držav članic in zagotovijo regionalno udeležbo na področjih, ki so v pristojnostih regionalnih in lokalnih oblasti, tudi pri novi ureditvi sestave Sveta;

1.17 **podpira** zahtevo po obsežni razpravi v prelegislativni fazi. Da bi lahko lokalne in regionalne oblasti popolnoma sodelovale pri sprejemanju odločitev znotraj EU, na področjih, kjer so odgovorne za njihovo uresničevanje in izvajanje, morajo biti dobro seznanjene z aktualnim razvojem, pri čemer je ustrezno poprejšnje posvetovanje še zlasti pomembno; to je proces, ki poteka v obe smeri, pri čemer je lahko posvetovanje Komisiji omogoči boljši vpogled v lokalno in regionalno razsežnost in vodi do kvalitetnejše zakonodaje na tem področju [subsid. člen 2];

1.18 **zahteva** začetek resnega dialoga o samem nastopu mandata nove Komisije, ki naj se nadaljuje z razpravo o ključnih temah;

1.19 **zahteva** izboljšanje neposrednega posvetovalnega procesa v državah članicah med nacionalnimi parlamenti in lokalnimi in regionalnimi oblastmi, ki so pristojne za izvajanje zakonskih določil Skupnosti;

1.20 **pozdravlja** zahtevo Pogodbe, da mora Evropska komisija pred predložitvijo zakonodajnih predlogov najprej preveriti njihove finančne in administrativne posledice, in meni, da morajo pri tem upoštevati njihove vplive na lokalne in regionalne oblasti, kajti zelo pogosto so prav te pristojne za uresničevanje in izvajanje novih pobud Evropske unije; Evropski parlament **povablja**, da na podoben način upošteva posledice sprememb zakonodajnih predlogov [subsid. člen 4];

1.21 **ceni** obsežno in koristno razpravo na konferenci na temo subsidiarnosti, ki jo je organiziral Odbor regij 27. maja 2004 v Berlinu; pri tem **predvideva**, da bo eno izmed prihodnjih mnenj Odbora regij podrobnejše obravnavalo uporabo in vrednotenje načel subsidiarnosti in sorazmernosti;

(d) *Politična področja*

1.22 **pozdravlja**, da je teritorialna kohezija eden izmed ciljev Unije prav tako kot vključitev različnih območij težavne lege med regije, katerim bo posvečena posebna pozornost; vendar **obžaluje**, da pogodba ne obravnava čezmejnega in medregionalnega sodelovanja in ne opredeljuje jasnih pravnih instrumentov in okvirjev za partnerstva med mesti ali podobne oblike sodelovanja [člen III-220-224], čeprav ima Evropa za seboj dolgo tradicijo čezmejnega in medregionalnega sodelovanja, ki predstavlja sociokulturne temelje evropske integracije in v okviru nove sosedске politike pridobiva vse večji pomen. Za takšno sodelovanje v Uniji je torej nujno potrebna ustrezna pravna osnova;

1.23 **meni**, da je pozitivno, da v skladu s Pogodbo države članice in njim podrejene vladne in upravne ravni izvajajo, pogodbeno dodeljujejo in financirajo storitve, ki so v splošnem gospodarskem interesu;

1.24 **pozdravlja** priznavanje kulturnih in jezikoslovnih raznolikosti, kajti le-te lahko prispevajo k ohranjanju in razvoju lokalne in regionalni tradicije in identitete ter preprečujejo kulturno enoličnost v Evropi [člen I-3 & III-180];

1.25 **jemlje na znanje** sprejem podpornih, usklajevalnih in dopolnilnih ukrepov na področjih športa [člen III-182], turizma [člen III-281a] in civilne zaščite [člen III-284], kjer igrajo pomembno vlogo lokalne in regionalne oblasti, na ravni Skupnosti in Komisijo **naproša**, naj kot instrument na splošno uporablja evropske okvirne zakone;

1.26 **zastopa stališče**, da je treba zaradi prenosa pristojnosti glede trgovanja v kulturi, izobraževanju, zdravju in socialnih storitvah na raven Unije strogo nadzirati spoštovanje načel subsidiarnosti in sorazmernosti in **priporoča**, naj Evropska komisija pri tem kot instrument uporablja evropske okvirne zakone ter nacionalnim, regionalnim in lokalnim oblastem prepusti odločitve, kako in s kakšnimi sredstvi bodo dosegli zastavljene cilje;

(e) *Odbor regij*

1.27 **obžaluje**, da medvladna konferenca ni utrdila institucionalnega statusa Odbora regij v tem smislu, da bi znotraj

ustavne strukture natančno določili področja, kjer bi bila obvezna pridobitev njegovega mnenja, in s tem okrepila njegovo posvetovalno vlogo, denimo na področjih deljene pristojnosti, pri ukrepih za usklajevanje gospodarske in zaposlitvene politike in pri podpornih, usklajevalnih in dopolnilnih ukrepih;

1.28 **z zadovoljstvom opaža**, da ima Odbor regij pravico pri Sodišču vložiti tožbo, če meni, da so ogrožene njegove pravice in spoštovanja načela subsidiarnosti [člen III-365]; Odbor kljub temu obžaluje, da medvladna konferenca regijam z zakonodajnimi pooblastili ni priznala možnosti, da bi lahko pred Evropskim sodiščem vložili tožbo in tako zastopali svoja zakonodajna pooblastila;

1.29 **pozdravlja potrditev** po podaljšanju njegovega mandata na 5 let in uskladitev z mandatom Parlamenta in Komisije [člen III-292]

2. Priporočila Odbora regij

ODBOR REGIJ

(a) *Ratifikacija pogodbe*

2.1 **prosi** Evropski parlament, da sprejme Pogodbo o ustavi za Evropo in pozdravlja pobudo odbora EP za ustavne zadeve, da se z OR posvetuje o mnenju o osnutku Pogodbe o ustavi;

2.2 **deli mnenje** Evropskega parlamenta, da pogodba o ustavi za Evropo predstavlja jasen napredek v smeri večje demokratičnosti;

2.3 **naproša** nacionalne in po potrebi tudi regionalne parlamente, da ratificirajo Pogodbo o ustavi;

2.4 **se priključuje** političnim prizadevanjem Evropskega parlamenta za okrepitev ustavnega postopka s poudarkom na prednosti te ustave in predvsem predloge Odbora Evropskega parlamenta za regionalni razvoj;

2.5 **zahteva** sprejetje medinstitucionalnega sporazuma za oblikovanje skupne strategije obveščanja, da bi državljanom predstavili in pojasnili osnutek ustavne pogodbe, zlasti pred skorajšnjim postopkom ratificiranja;

2.6 **se obvezuje**, da bo sodeloval pri strategiji z nalogo, da si bo v širši javnosti prizadeval za boljše razumevanje Pogodbe in njeno večje sprejemanje, in da bo k temu spodbujal tudi svoje člane ter njihove oblasti in predstavniška telesa;

2.7 **pozdravlja** pobudo o 1000 razprav za Evropo in potrjuje pripravljenost dejavno sodelovati v kampanji osveščanja državljanov s pomočjo mreže lokalnih in regionalnih organov; in **poziva** člane Evropskega parlamenta kot tudi izvoljene predstavnike regionalnih in lokalnih ravni, da se povežejo in si s skupnimi močmi prizadevajo za prihodnjo evropsko ustavo ter v okviru ratifikacijskega postopka prispevajo k politični in demokratični razpravi.

(b) *Izvajanje pogodbe*

2.8 **pričakuje**, da bo uveljavitev pogodbe o ustavi predstavljala dodatno vrednost za demokratično življenje in dejavnosti Evropske unije;

2.9 **se obvezuje**, da bo uveljavil svoje nove pravice in dolžnosti in izvedel potrebne pripravljalne in reorganizacijske ukrepe, ki mu bodo omogočili tudi dejansko učinkovito uresničevanje razširjenih pristojnosti;

2.10 Evropski parlament **opozarja** na nekatere vplive pogodbe o ustavi in ga poziva, da Odbor regij podpira predvsem na sledečih področjih:

- kvalitativno vključevanje Odbora regij v politično življenje Evropske unije kot tudi postopek odločanja znotraj Evropske unije;
- učinkovito in uspešno izvajanje določb Protokola o upoštevanju načela subsidiarnosti in sorazmernosti tako glede na politični predhodni posvetovalni postopek kot tudi na pravni naknadni nadzor;
- ohranitev pristojnosti regionalnih in lokalnih oblasti v skladu z novo določitvijo načela subsidiarnosti in nove razdelitve pristojnosti znotraj Evropske unije;
- priznavanje teritorialne kohezije kot novega cilja Unije in upoštevanje dolžnosti, ki jih navaja novi protokol o gospodarski, socialni in teritorialni koheziji;
- spodbujanje čezmejnega in medregionalnega sodelovanja – kljub pomanjkanju pravne podlage – kot trdnega dela politike Evropske unije, predvsem glede na prizadevanja Evropske unije na področju sosedске politike;
- spoštovanje kulturne in jezikovne raznolikosti kot novi cilj Unije

2.11 Evropski parlament **naproša**, naj pogosteje uporablja možnost posvetovanja z Odborom regij, kot to določa Pogodba o ustavi [člen III-388], kar bo Parlamentu omogočilo boljše razumevanje lokalnih in regionalnih razsežnosti;

2.12 **zahteva**, da v primerih obveznega posvetovanja z Odborom, predvidenih v Pogodbi o ustavi, organ, ki se je posvetoval z Odborom, če se odloči, da njegovih priporočil ne bo upošteval, to tudi ustrezno utemelji;

2.13 **zahteva**, da naj ga zaradi spoštovanja načela subsidiarnosti skupaj z nacionalnimi parlamenti vključijo v šesttedensko fazo zgodnjega opozarjanja, kar mu bo omogočilo, da v primeru kršitve načela subsidiarnosti odda utemeljeno mnenje in da to mnenje tudi upoštevajo [subsid člen 6];

2.14 **poziva** nacionalne parlamente k rednemu in učinkovitemu dialogu s predstavniki lokalnih in regionalnih oblasti, ki dobro poznajo raznolikosti in bodo odgovorni za učinke nadzora upoštevanja načela subsidiarnosti;

2.15 **poziva** nacionalne vlade in parlamente, da v svojih državnih vladnih strukturah – če tega še ne počno – spoštujejo duh in miselnost sistematičnega dialoga znotraj Evropske unije, in v preverjanje zakonodajnih predlogov vključijo tudi predstavnike lokalnih vlad in uprav.

2.16 **naproša** Evropsko komisijo, da Odboru regij poroča o uresničevanju člena I-10 (državljanstvo Unije), ki opredeljuje aktivno in pasivno volilno pravico na lokalnih volitvah [člen III-129];

2.17 Ob upoštevanju, da predlog za okrepitev sedanje posvetovalne vloge OR s pomočjo horizontalne klavzule, ki določa, da je posvetovanje z OR potrebno na področju deljene pristojnosti, za ukrepe uskladitve gospodarske politike in politike zaposlovanja ter na področjih podpore, usklajevalne ali dopolnilne dejavnosti, ni bil sprejet, OR **poziva** Evropsko komisijo, naj se posvetuje o vseh pobudah na področjih z nedvomnimi lokalnimi in regionalnimi razsežnostmi ali pristojnostmi, za katere pogodba ne predvideva obveznega posvetovanja. Ta področja med drugim vključujejo zakonodajo o opredelitvi načel in pogojev, zlasti gospodarskih in finančnih, ki storitvam splošnega gospodarskega interesa omogočajo izpolnjevanje njihovih namenov (člen III-6); liberalizacija storitev (člen III-147); uskladitev zakonodaje o posrednih davkih (člen III-171); prilagajanje zakonov in drugih predpisov na področju notranjega trga (člen III-172, III-173 a); državna pomoč (člen III-167, III-168, III-169); kmetijstvo, razvoj podeželja in ribištvo (člen III-231); raziskave in tehnološki razvoj (člen III-251 in III-253), turizem (člen III-281a) in civilna zaščita (člen III-284);

2.18 **zahteva**, da se Evropska komisija pri oblikovanju predlogov za sklep Sveta o prihodnjih spremembah sestave Odbora regij z njim o tem posvetuje [člen 1-32 in člen III-386];

(c) *Pregled pogodbe in pogodbenih določb*

2.19 **meni**, da je za nadaljnji razvoj Evropske unije potrebno neprestano preverjanje h katerim nalogam bo mogoče v močno razširjeni Evropi pristopiti skupno;

2.20 **potrjuje** svojo pripravljenost, da v prihodnje aktivno in široko sodeluje pri preverjanju ustavnih določil in poziva, naj države članice v svoje delegacije za medvladne konference [CoR 198/2003, 3.7], kjer se obravnavajo spremembe pogodbe

z vplivi na subnacionalno raven, ter v delegacije za bodočo Konvencijo vključijo predstavnike regionalnih in lokalnih oblasti;

(d) *Končne ugotovitve*

2.21 **pooblasti** svojega predsednika, da to mnenje posreduje Svetu Evropske unije, Evropskemu parlamentu in Evropski komisiji.

Bruselj, 17. novembra 2004

Predsednik

Odbora regij

Peter STRAUB

Mnenje Odbora regij o Sporočilu Komisije Svetu in Evropskemu parlamentu o predložitvi predloga direktive in dveh predlogov priporočil o dovolitvi vstopa državljanom tretjih držav, ki prihajajo z namenom opravljanja znanstvenih raziskav v Evropski skupnosti

(2005/C 71/02)

ODBOR REGIJ JE

OB UPOŠTEVANJU Sporočila Komisije Svetu in Evropskemu parlamentu o predložitvi predloga direktive in dveh predlogov priporočil o dovolitvi vstopa državljanom tretjih držav, ki vstopajo z namenom opravljanja znanstvenih raziskav v Evropski skupnosti (COM(2004) 178 final - 2004/0061 (CNS) - 2004/0062 (CNS) - 2004/0063 (CNS));

OB UPOŠTEVANJU sklepa Komisije z dne 29. junija 2004, da se o tej zadevi posvetuje z Odborom v skladu s prvim odstavkom člena 265 Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti;

OB UPOŠTEVANJU sklepa svojega Predsedstva z dne 15. junija 2004, da komisija za zunanje odnose sestavi mnenje o tej zadevi;

OB UPOŠTEVANJU svojega mnenja o politiki priseljevanja (Sporočilo Komisije o skupni politiki na področju nezakonitega priseljevanja (COM(2001) 672 final) in azilni politiki (predlog direktive Sveta o minimalnih standardih za priznanje statusa begunca državljanom tretjih držav in osebam brez državljanstva ali statusa osebe, ki iz drugih razlogov potrebuje mednarodno zaščito (COM(2001) 510 final - 2001/0207 (CNS), sprejetega 16. maja 2002 (CdR 93/2002 fin) ⁽¹⁾);

OB UPOŠTEVANJU svojega mnenja o Zeleni knjigi o politiki Skupnosti glede vračanja nezakonitih priseljencev (COM(2002) 175 fin), sprejetega 20. novembra 2002 (CdR 242/2002 fin) ⁽²⁾;

⁽¹⁾ UL C 278 z dne 14.11.2002, str. 44.

⁽²⁾ UL C 73 z dne 26.3.2003, str. 13.

OB UPOŠTEVANJU svojega mnenja o spremenjenem predlogu direktive Sveta o pravici do ponovne združitve družin (COM(2002) 225 final – 1999/0258 CNS), sprejetega 20. novembra 2002 (CdR 243/2002 fin) ⁽³⁾;

OB UPOŠTEVANJU svojega mnenja o predlogu direktive Sveta o pogojih za vstop in bivanje državljanov tretjih držav za namene študija, poklicnega usposabljanja ali prostovoljnega dela (COM(2002) 548 final – 2002/0242 CNS), sprejetega 9. aprila 2003 (CdR 2/2003 fin) ⁽⁴⁾;

OB UPOŠTEVANJU svojega mnenja o predlogu odločbe Sveta o ustanovitvi Evropskega sklada za begunce za obdobje 2005-2010 (COM (2004) 102 final – 2004/0032 (CNS) (CdR 80/2004 fin), sprejetega 17. junija 2004.

OB UPOŠTEVANJU osnutka mnenja (CdR 168/2004 rev.1), ki ga je 17. septembra 2004 sprejela komisija za zunanje odnose (poročevalec: **g. Gustav SKUTHÄLLA**, predsednik mestnega sveta Närpesa (FI, ELDR));

KER bo uvedba skupnih in pravičnih pravil za vstop in bivanje državljanov tretjih držav za namene znanstvenih raziskav v Evropski uniji koristila priseljencem, njihovi matični državi in državi gostiteljici. Cilj je spodbujanje vstopa in mobilnosti državljanov tretjih držav na ozemlju Evropske skupnosti za namene znanstvenih raziskav.

KER bo Evropska unija do leta 2010 potrebovala 700.000 dodatnih raziskovalcev, če želi do konca desetletja doseči cilj, ki ga je zastavil Evropski svet v Barceloni, da se 3 % BDP držav članic porabi za raziskave in tehnološki razvoj. Za izpolnitev tega cilja bo potrebno oblikovati sklop medsebojno povezanih ukrepov, ki bodo približali znanost mladim v šolah, izboljšali možnosti poklicnega napredovanja za raziskovalce v Evropski uniji in povečali možnosti za usposabljanje in mobilnost. Ker pa Evropska unija zelo verjetno ne bo imela tako velikega števila raziskovalcev, bo treba sprejeti ukrepe, ki bodo privabili raziskovalce izven Unije;

KER ta predlog direktive koristno dopolnjuje predloge o priseljevanju za namene zaposlovanja, pravico do ponovne združitve družin ter predlog o pogojih za vstop in bivanje državljanov tretjih držav za namene študija, poklicnega usposabljanja in prostovoljnega dela, skupaj pa tvorijo niz skupnih pravil in enoten pravni okvir;

KER je evropski raziskovalni prostor glavni člen raziskovalne politike Evropske unije in temelj novega strateškega cilja, ki si ga je Evropska unija zastavila za prihajajoče desetletje: postati najbolj konkurenčna in dinamična ekonomija znanja v svetu. Za doseg tega cilja bo morala Evropska unija razviti globalno strategijo, s katero se bo pripravila na prehod na družbo in ekonomijo znanja;

na svojem 57. plenarnem zasedanju z dne 17. in 18. novembra 2004 (seji dne 17. novembra) s soglasjem sprejel naslednje mnenje:

PREDLOG DIREKTIVE SVETA O POSEBNEM POSTOPKU ZA DOVOLITEV VSTOPA DRŽAVLJANOM TRETJIH DRŽAV ZA NAMENE ZNANSTVENIH RAZISKAV

1. Ugotovitve Odbora regij

Ocena Odbora

Predlog direktive

1.1 Odbor regij v celoti podpira osnutek direktive Komisije, če se upoštevajo v nadaljevanju navedeni amandmaji.

⁽³⁾ UL C 73 z dne 26.3.2003, str. 16.

⁽⁴⁾ UL C 244 z dne 10.10.2003, str. 5.

1.2 Odbor regij poudarja, da je poleg določb, ki se uporabljajo za dovolitev vstopa državljanom tretjih držav za namene opravljanja znanstvenih raziskav, zelo pomembno sprejeti tudi spremljevalne ukrepe, ki bi pripomogli k temu, da bi bil pred koncem desetletja dosežen cilj vlaganja 3 % BDP držav članic v raziskave. V ta namen je treba povečati zanimanje mladih za znanstvene poklice, raziskovalcem ponuditi več možnosti za nadaljnje usposabljanje in mobilnost ter izboljšati poklicne možnosti na področju raziskovanja v Skupnosti (četrti uvodna izjava).

1.3 Odbor regij poudarja, da izvajanje direktive ne sme povzročiti bega možganov iz mladih držav in držav v razvoju. Dopolnilne ukrepe za spodbujanje raziskovalcev k vrnitvi v njihovo matično državo in za pospeševanje mobilnosti raziskovalcev je treba sprejeti skupaj z matičnimi državami in tako uvesti globalno migracijsko politiko. Odbor regij želi poudariti, da je v letu 2004 pomembno predložiti konkretne predloge v skladu s zahtevo Sveta z dne 19. maja 2003 (šesta uvodna izjava).

1.4 Odbor regij meni, da je bolje, da se za dovolitev vstopa ne zahteva od raziskovalcev poleg dovoljenja za bivanje še dovoljenja za delo. Vendar so poleg postopkov, določenih v direktivi, standardni postopki za dovolitev vstopa še vedno pomembni za študente, ki delajo doktorat in raziskave opravljajo kot del svojega študijskega programa, kajti za njih se direktiva ne uporablja (sedma uvodna izjava).

1.5 Odbor regij podpira predlog, da raziskovalne ustanove dobijo ključno vlogo v postopku za dovolitev vstopa raziskovalcem. Vendar pa je izredno pomembno, da so odgovornosti in dolžnosti med raziskovalno ustanovo in organi oblasti jasno porazdeljene, da ne bi prišlo do podvajanj in birokratskih zapletov. Odbor regij želi poudariti, da je zaradi pravne varnosti pomembno jasno opredeliti področja pristojnosti raziskovalne ustanove in organov oblasti. Sodelovanje med raziskovalnimi ustanovami in organi oblasti pa ne sme posegati v zakonsko pravico organov oblasti do izvajanja nalog spremljanja in nadzora (osma uvodna izjava).

1.6 Odbor regij poudarja bistven pomen gostiteljske pogodbe v postopku dovolitve vstopa. Z gostiteljsko pogodbo se raziskovalec zaveže, da bo opravil določen raziskovalni projekt, raziskovalna ustanova pa da bo gostila raziskovalca, če je raziskovalec dobil dovoljenje za bivanje. Gostiteljska pogodba je predpogoj za dovolitev vstopa, zato mora vključevati vse podatke, ki so potrebni za oceno posamičnega primera. Predložiti je treba tudi podrobne podatke o raziskovalnem projektu, da lahko raziskovalna ustanova in – izjemoma – ustrezen organ oblasti oceni položaj. Odbor regij meni, da so ti vidiki v direktivi ustrezno upoštevani (deveta uvodna izjava).

1.7 Odbor regij ugotavlja, da bi lahko dejstvo, da je raziskovalna ustanova v celoti odgovorna za vse stroške, ki jih je raziskovalec povzročil s svojim bivanjem v državi članici, povzročilo spremembo v dosednji praksi dovolitve vstopa in bivanja. Odbor regij poudarja, da je potrebno točno opredeliti proračunske postavke, ki se jih uporablja za izračun stroškov za raziskovalčevo bivanje, zdravstveno varstvo in vrnitev pa tudi natančen začetek prevzema finančne odgovornosti (deseta uvodna izjava).

1.8 Odbor regij meni, da je opredelitev "raziskovalca" primerna, kajti interpretacija pojma omogoča širšo uporabo direktive. Tako se denimo od prosilca ne zahteva, da je v matični državi delal izrecno kot raziskovalec. Vendar pa mora biti namen dovolitve vstopa izvedba raziskovalnega projekta, v okviru tega pa je dovoljeno tudi poučevanje na visokošolski ustanovi (enajsta uvodna izjava).

1.9 Odbor regij ugotavlja, da je bila ustrezno opredeljena "raziskovalna ustanova". Da bi dosegli cilj vlaganja 3 % BDP v

raziskave, morajo biti tudi ustanove in podjetja v zasebnem sektorju vključene v to opredelitev. Bistveno je, da lahko ustanova šteje med tiste, ki opravljajo raziskave in da ima za to pooblastilo države članice, v kateri se nahaja (člen 2).

1.10 Odbor regij poudarja, da je pri predhodni odobritvi raziskovalne ustanove, ki želi gostiti raziskovalce iz tretje države, pomembno upoštevati stališča regionalnih in lokalnih oblasti (člen 4).

1.11 Odbor regij odobrava možnost preklica ali zavrnitve podaljšanja pooblastila raziskovalni ustanovi. To se lahko zgodi, če raziskovalna ustanova ne izpolnjuje več pogojev iz odstavkov 2, 3, 4 in 7 člena 4; če raziskovalec ne izpolnjuje pogojev iz členov 5 in 6 in če je raziskovalna ustanova sklenila gostiteljsko pogodbo z državljanom tretje države, pri katerem se država članica sklicuje na člen 8(1). Odbor regij verjame, da možnost prevzemanja finančnih posledic spodbuja natančnejše izvajanje določb direktive, kar pomeni, da ima takšna možnost tudi preventiven značaj (člen 4).

1.12 Odbor regij poudarja pomen možnosti, da raziskovalci z dovoljenji za bivanje in veljavnimi potnimi dokumenti opravljajo del raziskovalnega projekta na ozemlju druge države članice, če postopek ne predstavlja tveganja za javni red in mir, varnost ali javno zdravje. Od dolžine trajanja tega dela raziskovalnega projekta je odvisno, ali bo treba skleniti novo gostiteljsko pogodbo. Na podlagi gostiteljske pogodbe mora raziskovalec dobiti dovoljenje za bivanje v drugi državi članici. Odbor regij ugotavlja, da je primerno tudi omogočiti večjo mobilnost v Evropski uniji, kar naj se šteje kot izboljšanje njene mednarodne konkurenčnosti (člen 13).

1.13 Odbor regij meni, da je zahteva, da pristojni organ sprejme sklep v tridesetih dneh po vložitvi prošnje za dovolitev vstopa ali podaljšanje dovoljenja za bivanje, potrebna za zagotovitev hitrosti postopka. V zvezi s tem želi Odbor regij poudariti, da je zaradi pravne varnosti treba uvesti enotne in predvidljive upravne postopke, kadarkoli se za prošnjo domneva, da je zapletena, saj v takih primerih ni treba upoštevati predpisanega roka (člen 15).

Predlog priporočila Sveta, da se olajša dovolitev vstopa državljanom tretjih držav za namene opravljanja znanstvenih raziskav v Evropski skupnosti

1.14 Odbor regij meni, da so ukrepi tega priporočila pomemben korak k postopni uskladitvi z obveznostmi in pravili glede izvajanja direktive.

1.15 Odbor regij opominja denimo na priporočilo, da je treba raziskovalce oprostiti obveznosti, da imajo delovno dovoljenje ali jim slednjega izdati samodejno, kar bo skrajšalo trajanje obravnave. Glede na veliko in dolgoročno potrebo Evropske unije po raziskovalcih je upravičeno izdajati tudi samo začasna delovna dovoljenja in dovoljenja za bivanje, kadar je to nujno zaradi potreb matične države (Priporočila 1a, 1c in 2b).

1.16 Odbor regij poudarja, da je pomembno, da so raziskovalne ustanove že od začetka udeležene pri postopku dovolitve vstopa raziskovalcem, da bi se tako ustvarilo ozračje medsebojnega zaupanja in optimalnega sodelovanja med raziskovalnimi ustanovami in pristojnimi organi (Priporočilo 2c).

1.17 Odbor regij podpira priporočilo za spodbujanje ponovne združitve družine, ko to ni obvezno v skladu s pogoji direktive o pravici do ponovne združitve družine, in zato denimo dovoljuje, da se prošnje za ponovno združitve družine vložijo po prihodu v državo članico. Odbor regij želi tudi poudariti pomen hitre obravnave prošenj za bivanje družinskih članov. Vse možne težave, ki jih lahko ima raziskovalčeva družina pri prošnjah za bivanje, lahko namreč raziskovalca

odvrnejo od preselitve v države članice (Priporočila 3a, 3b in 3d).

Predlog priporočila Sveta, da se olajša izdajanje enotnih vizumov za kratkoročno bivanje s strani držav članic za raziskovalce iz tretjih držav, ki potujejo po Evropski skupnosti za namene opravljanja znanstvenih raziskav

1.18 Odbor regij poudarja potrebo po tem, da države članice čim večkrat uporabijo možnost izdaje vizumov za večkratni vstop. Pri določanju obdobja veljavnosti vizuma je zaradi konkurenčnosti primerno upoštevati tudi trajanje raziskovalnega projekta. Verjetno je namreč, da bo v ozračju globalne konkurence in zaradi takih praktičnih rešitev preseelitev bolj mikavna (Priporočilo 2).

1.19 Odbor regij poudarja potrebo držav članic po usklajitvi z načeli, določenimi v priporočilu, da bi se olajšana mobilnost raziskovalcem, ki pogosto potujejo za krajša obdobja. Ustrezno je torej domnevati, da raziskovalci, ki se preselijo v Evropsko unijo, to počnejo v dobri veri, kar je prav tako treba upoštevati v zvezi z njihovo obveznostjo za predložitev dokumentov, kadar zaprosijo za vizum (Priporočilo 3).

2. Priporočila Odbora regij (amandmaji)

Priporočilo 1 glede osnutka direktive

osma uvodna izjava (stran 24 različice v švedskem jeziku)

Predlog Komisije	Amandma Odbora regij
Poseben postopek za raziskovalce temelji na sodelovanju med raziskovalnimi ustanovami in organi za priseljevanje v državah članicah: ustanovam daje ključno vlogo v postopku dovolitve vstopa z namenom olajšati in pospešiti vstop in bivanje raziskovalcev iz tretjih držav v Skupnosti, hkrati pa ohranja posebne pravice držav članic glede izvajanja nadzornih dejavnosti na področju priseljevanja.	Poseben postopek za raziskovalce temelji na sodelovanju med raziskovalnimi ustanovami in organi za priseljevanje v državah članicah: ustanovam daje ključno vlogo v postopku dovolitve vstopa z namenom olajšati in pospešiti vstop in bivanje raziskovalcev iz tretjih držav v Skupnosti, hkrati pa ohranja posebne pristojnosti držav članic pri politiki priseljevanja in pri nadzoru tujcev, ki ga poleg policijskih služb lahko vršijo tudi drugi organi.

Obrazložitev

Vpletenost raziskovalnih ustanov ne sme organom oblasti odvzeti posebnih pristojnosti na področju priseljevanja. Za te naloge pa ni izključno odgovorna policija, zato je primerno omeniti dejavnosti drugih organov v zvezi z izvajanjem nadzora. Sestavljanje izčrpnega seznama teh organov oblasti v Skupnosti naj ne bi bil potreben.

Priporočilo 2 glede osnutka direktive

Člen 4 1) (stran 27 različice v švedskem jeziku)

Predlog Komisije	Amandma Odbora regij
Vsako raziskovalno ustanovo, ki želi gostiti raziskovalca v skladu s postopkom dovolitve vstopa, določenim v tej direktivi, mora država članica, kjer se ta ustanova nahaja, najprej za to pooblastiti.	Vsako raziskovalno ustanovo, ki želi gostiti raziskovalca v skladu s postopkom dovolitve vstopa, določenim v tej direktivi, mora država članica, kjer se ustanova nahaja, najprej za to pooblastiti. Pri postopku pooblastitve je treba pri iskanju primernega geografskega položaja takšnih raziskovalnih ustanov upoštevati regionalne in lokalne vidike.

Obrazložitev

Dodatek je potreben, da poudari pomen vključevanja regionalnih in lokalnih vidikov v skupno oceno dejavnikov, ki so pomembni pri procesu odločanja.

Priporočilo 3 glede osnutka direktive

Člen 15 2) (stran 32 različice v švedskem jeziku)

Predlog Komisije	Amandma Odbora regij
Podati je treba razloge za vsak sklep o zavrnitvi, spremembi, zavrnitvi podaljšanja ali odvzemu dovoljenja za bivanje. V sklepu morajo biti podrobno navedeni razpoložljivi pritožbeni postopki in roki za ukrepanje.	Podati je treba razloge za vsak sklep o zavrnitvi, spremembi, zavrnitvi podaljšanja ali odvzemu dovoljenja za bivanje. V obvestilu morajo biti podrobno navedena pravna sredstva in roki za ukrepanje, ki jih ima zainteresirani na voljo. Obvestilo mora vsebovati navodila v zvezi s pritožbenim postopkom, informacije o vsebini dokumentov in prilog, ki jih je treba predložiti, navedbo pritožbenega roka ter organa, na katerega je treba pritožbo nasloviti.

Obrazložitev

Zaradi zagotavljanja pravne varnosti mora vsak sklep, ki vpliva na pravice in dolžnosti osebe, čim bolj jasno navajati, kako naj oseba spodbija tak sklep.

V Bruslju, 17. novembra 2004

Predsednik

Odbora regij

Peter STRAUB

Mnenje Odbora regij o lokalnih in regionalnih organih oblasti v Rusiji in razvoju sodelovanja med EU in Rusijo

(2005/C 71/03)

ODBOR REGIJ JE

ob upoštevanju sklepa predsedstva z dne 19. marca 2004 v skladu s petim odstavkom člena 265 Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti, da bo Komisiji za zunanje odnose naložil, naj pripravi mnenje na lastno pobudo o lokalnih in regionalnih organih oblasti v Rusiji ter razvoju sodelovanja med EU in Rusijo;

ob upoštevanju izjave predsednika Ruske federacije V. V. Putina na letnem srečanju ruskih zveznih uradnikov z visokimi predstavniki poslovne skupnosti in lokalnih organov oblasti dne 1. julija 2004, ki utrjuje razvoj stalnega dialoga med ruskimi lokalnimi in regionalnimi organi ter lokalnimi in regionalnimi organi Evropske unije;

ob upoštevanju srečanja na vrhu med EU in Rusijo dne 21. maja 2004;

ob upoštevanju protokola k Sporazumu o partnerstvu in sodelovanju (PCA), ki sta ga Evropska unija in Rusija podpisali dne 27. aprila 2004 zaradi razširitve sporazuma na deset novih držav članic po 1. maju 2004;

ob upoštevanju končne verzije sporočila KOM(2004) 106 z dne 10. februarja 2004, v katerem Komisija predlaga ukrepe za učinkovitejše odnose med EU in Rusijo;

ob upoštevanju končne verzije poročila Evropskega parlamenta A5-0053/2004 z dne 2. februarja 2004, ki vsebuje predlog priporočila Evropskega parlamenta Svetu o odnosih med EU in Rusijo;

ob upoštevanju rimskega srečanja na vrhu novembra 2003;

ob upoštevanju mnenja o Severni dimenziji – Drugem akcijskem načrtu 2004–2006 (COM (2003) 343 final), ki je bilo sprejeto 9. oktobra 2003 (CdR 102/2003 final) ⁽¹⁾;

ob upoštevanju Zveznega zakona št. 131-FZ z dne 6. oktobra 2003 o splošnih organizacijskih načelih lokalne samouprave v Ruski federaciji in njegovega zdajšnjega izvajanja;

ob upoštevanju določitve štirih „skupnih prostorov“ EU in Rusije, kakor je bilo sklenjeno na srečanju na vrhu v Sankt Peterburgu junija 2003;

ob upoštevanju mnenja Evropskega ekonomsko-socialnega odbora o *Strateškem partnerstvu med EU in Rusijo: Kateri so naslednji koraki* z dne 20. marca 2002;

ob upoštevanju pisma o nameri glede sodelovanja med Svetom Federacije Zvezne skupščine Ruske federacije in Odborom regij Evropske unije z dne 30. marca 2001;

ob upoštevanju „skupne strategije“ EU in Rusije iz leta 1999, ki je določila osnovni pristop EU do svojih odnosov z Rusijo;

ob upoštevanju Evropske listine lokalne samouprave, ki jo je Ruska federacija ratificirala leta 1998;

ob upoštevanju Sporazuma o partnerstvu in sodelovanju (PCA) med EU in Rusijo;

ob upoštevanju konstruktivnega prispevka gospoda Songala, vodje oddelka za mednarodne odnose dume regije Kaliningrad, in sledeče razprave na seji strokovne skupine za zunanje odnose OR 17. septembra 2004;

ob upoštevanju konstruktivnega prispevka (ime še ni določeno, regija je Sibirija) in sledeče razprave na seji strokovne skupine za zunanje odnose OR 17. septembra 2004;

⁽¹⁾ UL C 23, dne 24.1.2004, str. 27.

ob upoštevanju svojega osnutka mnenja (CdR 105/2004 rev 1), ki ga je Komisija za zunanje odnose sprejela dne 17. septembra 2004 (poročevalec: g. Lars Abel, član Kopenhagenskega okrajnega sveta [DK/EPP]);

ob upoštevanju naslednjega:

- 1) OR verjame, da vplivne regionalne in lokalne oblasti zaupajo načelom demokratične legitimnosti in odgovornosti njihovih organov. OR zato spodbuja oblasti v vseh evropskih državah, naj razvijejo in razširijo načela lokalne samouprave v skladu z Evropsko listino o lokalni samoupravi z dne 15. oktobra 1985 ter naj se izogibajo omejevanju neposredne udeležbe državljanov na lokalni in regionalni ravni.
- 2) Z razširitvijo EU se je precej povečala skupna meja Unije z Rusijo. EU bi morala varovati dobre odnose z Rusijo, svojo največjo sosedo. Zato bi morala podpreti razvoj dobrega upravljanja v Rusiji, ne samo na nacionalni ravni, temveč tudi na regionalni in lokalni ravni. EU izraža potrebo po prizadevanju za odprto, stabilno in demokratično Rusijo, ki je lahko strateška partnerica, lahko brani skupne vrednote, vztrajno izvaja reforme, izpolnjuje svoje obveze in skupaj z EU igra tvorno vlogo v razmerju do novih neodvisnih držav (NND).
- 3) Resnično partnerstvo morata podpirati praktična strategija in načrt, ki sta zastavljena tako, da oblikujeta politične izjave in poudarjata njihov pomen. Praktični in konkretni koraki so potrebni za spopadanje s spremembami in novimi izzivi nedavno razširjene Evropske unije in njenega odnosa z Rusijo.

Na lokalni in regionalni ravni je pomembno zagotoviti rast kot pomemben steber prihodnje blaginje in dejavnosti prilagoditi drugačnim okoliščinam v organih na nižji ravni. Izobraževanje, okolje, promet, pospeševanje podjetništva prek zasebno-javnih partnerstev, socialna varnost in zdravje: to so ključni dejavniki regionalnega razvoja, ki morajo omogočiti rast v Rusiji in EU ter okrepiti sodelovanje lokalnih in regionalnih organov.

- 4) EU bi se morala posvetiti tudi tistim območjem v regiji Severne dimenzije, ki imajo posebne razvojne potrebe in potrebe po rasti, kakor so severozahodna Rusija, vključno s Kaliningrasko regijo, in ruska arktična območja. Pomembno je upoštevati težke podnebne razmere, ki vplivajo na poslovni razvoj, izobraževanje, zdravje in okolje.
- 5) Odbor regij se namerava osredotočiti na tista področja delovanja, ki so v pristojnosti regionalnih in lokalnih organov. Nacionalni organi se ukvarjajo s splošnimi vprašanji, ki zadevajo celotno družbo, medtem ko se regionalni in lokalni organi posvečajo tistim področjem, pomembnim za dele družbe, ki se ukvarjajo z vsakdanjimi skrbmi ljudi.
- 6) Odbor regij se mora dejavno osredotočiti na praktična vprašanja, ki se lahko rešijo s konkretnim sodelovanjem med lokalnimi in regionalnimi partnerji v EU in Rusiji. EU lahko z razvojem sodelovanja na lokalni in regionalni ravni pomaga spodbujati diverzifikacijo ruskega gospodarstva, ki je potrebna zato, ker zmore pritegniti več tujih naložb, da bi se ustvarjal nov realen kapital in obnovila infrastruktura. Odbor regij ugotavlja, da Komisija v svoji analizi tega vprašanja (končna verzija KOM(2004) 106 z dne 10. februarja 2004) opozarja, da je treba še veliko storiti za reformo birokracije ter finančnega in stanovanjskega sektorja, sektorja javnih služb ter zdravstvenega in izobraževalnega sektorja. Da bi pospešili strukturne, socialne in institucionalne reforme, ki so v Rusiji potrebne, bi bilo treba izboljšati naložbeno in poslovno ozračje ter povečati produktivnost v proizvodnem sektorju.
- 7) EU lahko na podlagi tesnega sodelovanja pri posameznih projektih prispeva k uravnoteženemu izvajanju reform javne uprave na zvezni in regionalni ravni. EU lahko s skupnim delom pri takih projektih tudi krepi človeški kapital z izboljšavami v posameznih sektorjih. EU mora še naprej spodbujati mednarodne stike že na osnovni ravni prebivalstva, vključno z izobraževalnimi partnerstvi –

na 57. plenarnem zasedanju dne 17. in 18. novembra 2004 (seji z dne 17. novembra) sprejel naslednje mnenje:

1. Mnenje Odbora regij

ODBOR REGIJ

1.1 **opaža** ob ugotovitvah na sestanku Sveta stalnega partnerstva aprila 2004, da ostaja Sporazum o partnerstvu in sodelovanju (PCA) ključna in stabilna podlaga za razvoj sodelovanja med EU in Rusijo. Sporazum določa okvir za dvostransko sodelovanje in predvideva vzpostavitev organov, ki so najbolj potrebni za razpravo in odločanje o vprašanih skupnega interesa na vseh ravneh, izmenjavo informacij in razrešitev konfliktov;

1.2 **želi** igrati tvorno vlogo ter pomagati določiti in razviti štiri „skupne prostore“, kakor je bilo sklenjeno na srečanju na vrhu v Sankt Peterburgu maja 2003, in sicer skupni gospodarski prostor, skupni prostor svobode, varnosti in pravice, skupni prostor za sodelovanje pri zunanji varnosti ter skupni prostor za raziskave, izobraževanje in kulturo;

1.3 **meni**, da mnogi vidiki teh skupnih prostorov po navadi vključujejo lokalne in regionalne organe, in zahteva, da Odbor regij neposredno pomaga razvijati skupne prostore na področjih, ki so v pristojnosti Odbora, in za vprašanja, ki se obravnavajo po odprti metodi usklajevanja;

1.4 **pozdravlja** dejstvo, da je pismo o nameri med Odborom regij in Rusijo določilo posamezne sektorje za sodelovanje na lokalni in regionalni ravni;

1.5 **z veseljem pričakuje** začetek veljavnosti zvezne zakonodaje o pristojnosti ruskih lokalnih in regionalnih organov v letu 2006 in pričakuje napredek v morebitnem sodelovanju med organi na nižji ravni v EU in Rusiji; predvsem kjer so razjasnjene pristojnosti v okviru čezmejnega sodelovanja; na osnovi trenutnih povezav med Svetom Evrope in Rusijo, OR popolnoma zaupa, da bodo načela Listine o lokalni samoupravi spoštovana tudi v povezavi z nedavnim zakonodajnim predlogom v Rusiji;

1.6 **priznava** pomen sodelovanja med lokalnimi in regionalnimi organi v Rusiji in EU, ki se osredotoča na mogoče načine razrešitve vprašanj skupnega pomena na nižji, osnovni ravni prebivalstva;

1.7 **meni**, da izmenjava informacij in izkušenj dobre prakse na lokalni in regionalni ravni spodbuja demokracijo in družbeni ter gospodarski razvoj;

1.8 **z veseljem ugotavlja**, da pozitivni rezultat projektov med lokalnimi in regionalnimi organi v EU in Rusiji krepi željo po učinkovitem sodelovanju;

1.9 **želi poudariti**, da je v okviru projektov koncept skupne lastnine prvi pogoj za trajno uravnoteženo sodelovanje med organi na nižji ravni.

2. Priporočila Odbora regij

ODBOR REGIJ

2.1 Ključne lokalne in regionalne prednostne naloge in procesi odločanja

2.1.1 **poziva** EU in Rusijo, naj sodelujeta na nižji ravni pri vprašanih skupnega interesa. Ob upoštevanju pisma o nameri med Odborom regij in Rusijo kot izhodišče je sodelovanje mogoče na raznih področjih. Posamezne pobude bi lahko predlagali za kulturo, socialne zadeve, regionalno gospodarstvo, okolje, promet, kmetijstvo, raziskave in pospeševanje podjetništva. V širšem okviru ta področja vključujejo precejšen delež pristojnosti organov na nižji ravni za lokalni in regionalni razvoj;

2.1.2 **meni**, da je zdravje – še zlasti javno zdravje – ključni dejavnik krepitve potenciala rasti družbe in je zato pomemben del sektorskih pristojnosti lokalnih in regionalnih organov. Zdravje ni posebej omenjeno v zadnjem pismu o nameri, vendar je pomembno v socialni politiki in vpliva – neposredno ali posredno – na druge sektorje. Kot tako je pomemben člen teh drugih sektorjev in pomaga zagotoviti in ohraniti stabilnost znotraj družbe;

2.1.3 **želi**, da bi Odbor regij z dejansko podporo Evropske komisije, v skladu s Sporazumom o partnerstvu in sodelovanju (PCA) med EU in Rusijo ter v sodelovanju s predstavniki ruskih lokalnih in regionalnih organov, pripravil novo listino – običajni sporazum v obliki Memoranduma o soglasju (MoU), skupaj z ustreznimi smernicami – ki bi jo lahko uporabili kot podlago za posamezne sporazume o sodelovanju med lokalnimi in regionalnimi organi v državah članicah EU in podobnimi organi v Rusiji. To lokalnim in regionalnim organom v EU in Rusiji ponuja dragocena in spodbudna pričakovanja za utrditev ključnega procesa „od spodaj navzgor“ in odstranitev birokratskih omejitev;

2.1.4 **poziva** organe na nižji ravni v EU in Rusiji, naj združijo svoje moči v dejanskih oblikah podjetniškega sodelovanja, projektih in partnerstvih na tistih področjih, ki gradijo sodelovanje in so opredeljena v pismu o nameri med Odborom regij in Rusijo. Seznam področij sodelovanja ni izčrpen, vendar ga je mogoče tako razširiti, da bi odseval stanje v posameznih lokalnih organih in regijah Rusije ali EU;

2.1.5 **predlaga**, da bi morali vsi sporazumi vsebovati jasne cilje in smernice za oblikovanje akcijskih načrtov in časovnih razporedov. Vključevati bi morali tudi načela financiranja ter pravila in roke za oceno sporazuma;

2.1.6 **podpira** dejanja, ki spodbujajo izmenjavo informacij in izkušenj dobre prakse na delovnih področjih, ki koristijo družbi kot celoti. Komisija za zunanje odnose pri Odboru regij si želi redna posvetovanja o Rusiji, da bi pregledala napredek pri sodelovanju in v odnosih med EU in Rusijo, s poudarkom zlasti na odgovornostih, ki spadajo v pristojnost lokalnih in regionalnih organov;

2.1.7 **želi**, da bi vzpostavili stalni forum za regionalne in lokalne politike iz EU in Rusije, kjer bi lahko razpravljali o skupnem interesu, kot denimo o perspektivah nove sosedске politike EU na lokalni in regionalni ravni, in se posvetovali o posameznih pobudah za lokalne in regionalne ravni ter Komisiji in Ruski vladi posredovali predloge za intenzivnejše sodelovanje v prihodnosti med obema stranema; Odbor opozarja na bogate izkušnje, pridobljene z okroglo mizo o industriji EU in Rusiji, ki je bila vzpostavljena leta 1997;

2.1.8 **meni**, da izmenjava izkušenj in informacij med Odborom regij in Evropskim ekonomsko-socialnim odborom lahko pomaga doseči boljše soglasje med EU in Rusijo glede vprašanj skupnega interesa in razširiti obseg praktičnih pobud, ki zadevajo Rusijo, morda vključujoč delavnice, seminarje, sestanke in konference, saj si oba organa želita pomagati pri povečevanju sodelovanja med dvema stranema;

2.2 Medregijsko sodelovanje – zdaj in v prihodnje

2.2.1 **poudarja** pomen prve faze novega sosedskega programa, ki bo potekal od leta 2004 do leta 2006, in upati je, da se bo izkazal kot pot do učinkovitejšega in preprostejšega čezmejnega sodelovanja za EU in Rusijo – in dosegel dejanske rezultate. Zato potrjuje novi Indikativni program TACIS za regionalno sodelovanje in Nacionalni indikativni program za Rusijo, ki podrobneje določa odziv EU ter poudarja cilje in prednostne naloge za obdobje od leta 2004 do leta 2006;

2.2.2 **si želi** instrument o novem, skupnem sosedstvu in partnerstvu za obdobje 2007–2013, ki bi spodbudil zdajšnje medregijsko sodelovanje med EU in sosedami partnericami zunaj Unije, vključno s splošnimi izvedbenimi roki ter ureditvijo postopkov in poročanja;

2.2.3 **poziva** Rusijo, naj prispeva k skupnemu instrumentu financiranja, temelječem na skupnih pobudah in lastništvu, tako da EU in Rusija priznavata prednosti, ki bi jih lahko dosegli zaradi boljšega sodelovanja, in pri njem sodeluje;

2.2.4 **poudarja** pomen programa tvornega medinstitucionalnega sodelovanja na lokalni in regionalni ravni za izmenjavo izkušenj na posameznih področjih;

2.2.5 **opaža** posebno prednost, ki bi jo pridobili z vzpostavitvijo in razvojem sodelovanja na kulturnem in izobraževalnem področju, ki v glavnem temelji na dejavnostih, tradicijah in kulturni identiteti ljudi na lokalni in regionalni ravni;

2.3 Severna dimenzija v EU in Rusiji – Kaliningrad, severozahodne ruske regije in arktični krog

2.3.1 **poudarja**, da mednarodni odnosi med EU in Rusijo vplivajo najprej in predvsem na ruske regije, ki neposredno mejijo z EU. Severozahodna Rusija in Kaliningrad sta torej sestavni del Severne dimenzije EU;

2.3.2 **opaža** pomen Drugega akcijskega načrta Severne dimenzije, po katerem ima kateri koli zainteresirani udeleženec možnost, da se pridruži dejanskim projektom, oblikam podjetniškega sodelovanja in izmenjave izkušenj dobre prakse na posameznih področjih, opredeljenih v akcijskem načrtu. Prav tako je pomembno omogočiti lahek dostop do financiranja za izvedbo obsežnih sestavin akcijskega načrta, če naj se Severna dimenzija kot zemljepisna regija razvije socialno in gospodarsko, od česar bo imela korist EU kot celota;

2.3.3 **želi opozoriti** na status Kaliningradske regije kot posebnega gospodarskega območja in hkrati poudariti obseg čezmejnega sodelovanja z državami, ki neposredno mejijo s Kaliningradom in ki imajo enake izzive in priložnosti kakor ta regija;

2.3.4 **želi**, da bi bil vzpostavljen poseben program ali druga oblika financiranja projektov med Kaliningradom in EU, kar bi bila podlaga za čezmejno tehnično sodelovanje na lokalni in regionalni ravni;

2.3.5 **predlaga**, da bi se EU in Rusija osredotočili na zemljepisna območja znotraj Severne dimenzije, ki niso zlahka dostopna, ki imajo ostro podnebje in so zato včasih prikrajšana za razvoj, sonaravno okolje, pospeševanje podjetništva, socialne službe, zdravstvo in izobraževanje, kar je posledica ostrih vremenskih razmer, velikih razdalj z malo infrastrukture in majhnih skupin prebivalcev. Odbor želi opozoriti na načrt arktičnega okna in odnosov med šestnajstimi državami in regijami v severozahodnih arktičnih in delno arktičnih območjih okrog arktičnega kroga;

2.3.6 **želi**, da bi se tudi pri financiranju akcijskega programa za Severno dimenzijo primerno upoštevali projekti med Kaliningradom in EU, kar bi bila podlaga za čezmejno tehnično sodelovanje na lokalni in regionalni ravni.

V Bruslju, dne 17. novembra 2004.

Predsednik

Odbora regij

Peter STRAUB

DODATEK

Pismo o namenu**za sodelovanje med Svetom Skupščine Ruske federacije in Odborom regij Evropske unije**

V okviru okrepitve odnosov med svetom skupščine Ruske federacije in Odborom regij Evropske unije pozdravljamo prizadevanja predsednikov obeh teles za vzpostavitev dialoga, ki bi spodbujal boljše obveščanje na regionalni in lokalni ravni.

V imenu sveta Ruske federacije in Odbora regij se zavedamo, da se s procesom globalizacije svet odpira in bo lažje dostopen za vse ljudi.

Zavedamo se, kako pomembno je, da spoznamo lastnosti in posebnosti svojih partnerjev, za kar pa so pomembni in potrebni dobri odnosi med Svetom Ruske federacije in Odborom regij Evropske unije.

Zato pozdravljamo bogato izmenjavo informacij, ki bi našim državljanom omogočila boljšo udeležbo pri sprejemanju odločitev na regionalni in lokalni ravni. Pomembno je, da se med seboj boljše spoznamo.

Izražamo prizadevanje, da se podpira vzpostavitev odnosov na naslednjih prednostnih področjih:

- kultura;
- socialno življenje;
- regionalno gospodarstvo;
- okolje;
- razvoj podeželja in mest;
- regionalni in lokalni promet;
- kmetijstvo;
- raziskovanje;
- šolanje vodilnih kadrov.

Obvezujemo se, da bomo gojili še trdnjše odnose med Odborom regij Evropske unije in Svetom Ruske federacije glede navezovanja stikov med državljani Evropske unije in Ruske federacije.

Moskva, 30. marec 2001

Odbor Regij Evropske unije
Jos CHABERT
predsednik

Svet Ruske federacije
Igor STROJEV
predsednik

Mnenje Odbora regij o Sporočilu Komisije Svetu in Evropskemu parlamentu Evropski akcijski načrt za ekološko pridelana živila in ekološko kmetijstvo

(2005/C 71/04)

ODBOR REGIJ JE

ob upoštevanju sporočila Komisije Svetu in Evropskemu parlamentu *Evropski akcijski načrt za ekološko pridelana živila in ekološko kmetijstvo* (COM (2004) 415 final) in njegove priloge, delovnega dokumenta služb Komisije, *Evropski akcijski načrt za ekološko pridelana živila in ekološko kmetijstvo* (SEC (2004) 739),

ob upoštevanju sklepa Evropske komisije z dne 5. julija 2004, da se bo v tej zadevi posvetovala z Odborom regij v skladu s prvim odstavkom člena 265 Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti,

ob upoštevanju sklepa svojega predsednika z dne 27. januarja 2004, da bo Komisiji za trajnostni razvoj naročil, naj o tem pripravi mnenje,

ob upoštevanju Uredbe Sveta (EGS) št. 2092/91 z dne 24. junija 1991 o ekološki pridelavi kmetijskih proizvodov in označevanju tovrstno pridelanih kmetijskih proizvodov in živil ter njenih sprememb ⁽¹⁾,

ob upoštevanju predloga Komisije za uredbo Sveta o podpori razvoju podeželja s pomočjo Evropskega kmetijskega sklada za razvoj podeželja (European Agricultural Fund for Rural Development – EAFRD) (COM(2004) 490 final) – 2004/0161 (CNS),

ob upoštevanju svojega mnenja o sporočilu Komisije Svetu in Evropskemu parlamentu: *Vmesni pregled skupne kmetijske politike* (COM(2002) 394 final) – CdR 188/2002 fin ⁽²⁾,

ob upoštevanju svojega mnenja o sporočilu Komisije Svetu, Evropskemu parlamentu, Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru in Odboru regij o usmerjanju v trajnostno kmetijstvo (COM(1999) 22 final) – CdR 183/1999 fin ⁽³⁾,

ob upoštevanju osnutka mnenja (CdR 251/2004 rev.1), ki ga je 20. septembra 2004 sprejela njegova Komisija za trajnostni razvoj (poročevalec g. Jyrki Myllyvirta, župan mesta Mikkeli (FI/ELS),

ob upoštevanju naslednjega:

- 1) Ekološko pridelana živila in ekološko kmetijstvo igrajo pri prilagoditvi kmetijske proizvodnje potrebam trga, pri upoštevanju želj državljanov EU, še zlasti glede na zelo zahtevne predpise na področju zaščite okolja, virov in živali, ter pri krepitvi trajnostnega razvoja v Evropi vedno pomembnejšo vlogo.
- 2) Sporočilo Komisije pravilno poudarja dvojno družbeno vlogo ekološkega kmetijstva: po eni strani je to okolju prijazen in varen način pridelovanja živil in drugih kmetijskih proizvodov, ki ustreza željam potrošnika in temelji na tržnih načelih, po drugi strani pa družbi zagotavlja koristi s spodbujanjem zlasti trajnostnega razvoja, varstva okolja in dobrega počutja živali.
- 3) Pogojem za zagotavljanje ekološkega kmetijstva v raznolikih okoliščinah različnih regij Skupnosti je treba posvečati posebno pozornost. Standardi za ekološke proizvode morajo biti zanesljivi, enotni, jasni in združljivi z načeli ekološkega kmetijstva, vendar morajo hkrati ponujati realne priložnosti za proizvodnjo in predelavo v prihodnje in pod različnimi naravnimi in tržnimi pogoji po vsej Skupnosti –

na 57. plenarnem zasedanju dne 17. in 18. novembra 2004 v Bruslju (seja dne 17. novembra 2004) soglasno sprejel naslednje mnenje.

⁽¹⁾ UL L 198, z dne 22.7.1991, str. 1.

⁽²⁾ UL C 73, z dne 26.3.2003, str. 25.

⁽³⁾ UL C 156, z dne 6.6.2000, str. 40.

1. Stališča Odbora regij

ODBOR REGIJ

1.1 **ugotavlja**, da je sporočilo pozitiven in dobrodošel korak naprej pri spoznavanju vrednosti ekološkega kmetijstva in izboljšanju predpogojev zanj v Evropski uniji,

1.2 **je prepričan**, da je bilo sporočilo pripravljeno skrbno in v tesnem sodelovanju z zainteresiranimi strankami,

1.3 **poudarja**, da ima ekološko kmetijstvo znatne učinke na lokalni in regionalni ravni ter da imajo organi lokalnih in regionalnih skupnosti ključno vlogo pri izvajanju v sporočilu opredeljenih ciljev,

1.4 **meni**, da je področje uporabe sporočila precej splošno in da so njegovi cilji v nekaterih pogledih skromni, saj je treba delež ekološkega kmetijstva povečati, če naj bi imelo znatne učinke na okolje.

Tržni mehanizmi

ODBOR REGIJ

1.5 **poudarja** pomen tržne promocije in spodbujanje zavesti potrošnikov o ekoloških proizvodih ter pričakuje, da bo tudi Skupnost sodelovala pri financiranju tovrstnih kampanj. Spodbujanje zavesti o ekološkem kmetijstvu je del širših informacijskih in promocijskih dejavnosti v prizadevanju, da bi se ljudje bolj zavedali načel trajnostnega razvoja. Financiranje kampanj mora biti organizirano na način, ki omogoča sodelovanje tudi malim proizvajalcem ter malim in srednje velikim podjetjem v živilskem sektorju;

1.6 **pozdravlja** predloge za povečanje uporabe ekološkega loga EU, zaenkrat skupaj z nacionalnimi in regionalnimi logi. Pomembno je, da obstajajo enotni in zanesljivi kriteriji za uporabo loga EU na proizvodih, ki izvirajo v EU in izven nje. Logo Skupnosti bi moralo dopolnjevati obvestilo o regionalnem izvoru proizvodov;

1.7 **priznava** potrebo po usklajevanju ekoloških standardov in njihov pomen za uspeh tržnih promocijskih pobud Skupnosti ter odobrava tovrstne predloge sporočila. Predlogi za izpolnitev standardov (za predelane živalske proizvode, dobro počutje živali, okoljevarstvene standarde itd.) in vzpostavitev usklajenih standardov za nove skupine proizvodov (vodne kulture, ekološka vina) zaslužijo podporo;

1.8 **poudarja**, da je usklajevanje standardov bistvenega pomena za zagotavljanje prostega pretoka blaga na notranjem

trgu. Odprava umetnih ovir trgovine bi pomagala spodbujati ravnovesje med ponudbo in povpraševanjem. Po eni strani je razvoj sektorja na nekaj trgih trenutno oviran zaradi problemov s pomanjkanjem surovin, po drugi strani pa je z vidika bolj oddaljenih in redko poseljenih regij bistveno, da ni ovir za trženje proizvodov na področjih, kjer je več povpraševanja;

1.9 **se strinja**, da je predlog za izboljšanje zbiranja statističnih podatkov o ekološkem kmetijstvu upravičen z vidika spremljanja razvoja trga.

Vidiki mednarodne trgovine

ODBOR REGIJ

1.10 **poudarja**, kot navaja sporočilo, da lahko trgovanje z ekološkimi proizvodi z odstranjevanjem ovir pridobi tudi v mednarodni trgovini. Prosta trgovina bi zagotovila ustrezno razpoložljivost na področjih, kjer je lokalna ponudba pomanjkljiva, in pospešila uporabo okolju prijaznih načinov pridelovanja izven Skupnosti. Mednarodna trgovina je upravičena tam, kjer je treba razviti tak obseg dejavnosti, ki se bo ekonomsko obrestoval. Sočasno je treba poudariti, da načela trajnostnega razvoja, ki predstavljajo srž ekološkega kmetijstva, govorijo v prid krepitve lokalne in regionalne proizvodnje in trženja. Med merila za vpis tretjih držav na ekvivalenčni seznam sodi, poleg upoštevanja ustreznih predpisov na področju ekološke proizvodnje, tudi upoštevanje drugih predpisov, veljavnih v EU na področju živilske proizvodnje.

Kmetijska politika Skupnosti

ODBOR REGIJ

1.11 **ugotavlja**, da bi bilo treba ekološko kmetijstvo bolj spodbujati, tako na ravni Skupnosti kot na ravni držav članic. Okolju prijazno ekološko pridelavo bi bilo treba finančno podpreti bolj kot doslej, tako z večjim deležem s strani Skupnosti kot z nacionalne strani. Da bi bili pozitivni učinki na okolje čim večji, bi moralo ekološko kmetijstvo predstavljati donosno možnost tudi za kmetovalce na obdelanih področjih, ki so zelo primerna za intenzivno kmetijstvo;

1.12 **poudarja**, da bi bilo treba namesto regionalne specializacije, podpreti projekte in pobude, ki omogočajo boljšo integracijo ekoloških proizvodov in ekološke živinoreje. Poleg tega, bi si bilo treba prizadevati za načine izboljšanja predpogojev za ekološko proizvodnjo;

1.13 **odobrava** predloge v sporočilu, da se nacionalne nosilce odločanja spodbudi, da uporabijo različne in najširše možne oblike podpore. Raziskave dokazujejo, da ekološka podjetja na podeželju pogosto prejemajo dohodke iz različnih virov in da so dejavna v mrežah podeželskih nosilcev te dejavnosti. Zato je z vidika raznolikosti in vzdrževanja vitalnosti podeželja pomembno, da ekološko kmetijstvo in pridelava pridobita več teže pri financiranju programov za razvoj podeželja;

1.14 **soglaša** s sporočilom, da proizvodi z oznako vsebnosti gensko spremenjenih organizmov (GSO) ne smejo biti označeni kot ekološki in da mora biti mejna vrednost za nenamerne sledi GSO v ekoloških proizvodih ista kot mejna vrednost za splošno označevanje. Še nedoločeno splošno mejno vrednost za semena bi bilo treba opredeliti tako, da bi jo bilo mogoče uporabiti tudi v ekološkem kmetijstvu;

1.15 **meni**, da je pomembno izdelati dolgoročni načrt vključevanja okoljevarstvenih stroškov proizvodnje živil v cene proizvodov in tako okrepiti tržni položaj okolju prijaznih proizvodov, pridelanih v regijah.

Raziskovanje

ODBOR REGIJ

1.16 **poudarja** pomen raziskovanja za reševanje problemov, ki se pojavljajo pri pridelavi in trženju ekoloških proizvodov v sektorju, ki je še v povojih. Raziskovanje tem, povezanih z ekološkim sektorjem, bi bilo treba financirati ločeno, v skladu z njihovim pomenom in cilji razvoja, ne glede na to, ali programe financirajo države članice ali EU;

1.17 **želi** okrepiti zmogljivost regionalnega raziskovanja ter izobraževalnih ustanov in svetovalnih organov, ki se soočajo z izzivi ekološkega kmetijstva. Njihove dejavnosti pomagajo širiti spodbujanje razvoja podeželja. Nosilci dejavnosti v ekološkem sektorju so v glavnem mali proizvajalci ali proizvodne organizacije, ki nimajo dovolj lastnih virov, da bi se učinkovito spoprijeli s kompleksnostjo te teme.

Uveljavitev in nadzor

ODBOR REGIJ

1.18 **izraža zadovoljstvo**, da akcijski načrt celostno obravnava uveljavitev in nadzor ter potrebo po vzpostavitvi standardov. Standardi in nadzor so pomembni, saj predstavljajo temelj integritete ekoloških proizvodov. Ker se za podporo ekološki verigi uporabljajo javna finančna sredstva in ker potrošniki za ekološke proizvode več plačujejo, je treba zagotoviti, da bodo proizvodi po vsej Skupnosti izpolnjevali ekološke standarde;

1.19 **opozarja**, da so zapleteni nadzori glavni strošek, zlasti pri malih ekoloških kmetovalcih. Zato je treba izboljšati nadzor, tako da se uvede pristop, ki temelji na oceni tveganja in je usmerjen predvsem v nosilce dejavnosti, ki predstavljajo največje tveganje. Glede na javno dobro ekološkega kmetijstva je uporaba javnih sredstev za kritje stroškov, ki nastanejo z nadzorom in uveljavitvijo, upravičena, zlasti za zagotovitev, da stroški uveljavitve in nadzora ne predstavljajo ovir za začetek ekološke proizvodnje.

2. Priporočila Odbora regij

ODBOR REGIJ

2.1 **prosi**, da se pri izvrševanju Evropskega akcijskega načrta za ekološko pridelano živila in ekološko kmetijstvo posebna pozornost posveča zagotovitvi pogojev za take dejavnosti po vsej EU in da se akcijski načrt izvaja v tesnem sodelovanju z državami članicami ter organi lokalnih in regionalnih skupnosti;

2.2 **meni**, da je bistveno, da je izvajanje ukrepov Skupnosti usklajeno z lokalnimi in regionalnimi ukrepi in da Komisija nadzoruje izvajanje akcijskega načrta brez uvažanja dodatnih finančnih ali administrativnih obremenitev državam članicam ter, kadar je potrebno, oblikuje nove predloge;

2.3 **poziva** države članice, da za spodbujanje trgov za lokalne in regionalne ekološke proizvode uporabljajo ukrepe za razvoj podeželja;

2.4 **poziva** akterje v javnem sektorju in javno financiranim akterjem, kot so organi lokalnih in regionalnih skupnosti, da spodbujajo ekološke proizvode v, na primer, šolah, vrtcih in drugih institucijah.

V Bruslju, 17. novembra 2004

Predsednik

Odbora regij

Peter STRAUB

Mnenje Odbora regij o Zeleni knjigi o javno zasebnih partnerstvih in o zakonodaji Skupnosti o javnih naročilih in koncesijah

(2005/C 71/05)

ODBOR REGIJ JE

ob upoštevanju Zelene knjige o javno zasebnih partnerstvih in o zakonodaji Skupnosti o javnih naročilih in koncesijah Evropske komisije (KOM(2004) 327 končna verzija),

ob upoštevanju odločitve Komisije z dne 30. aprila 2004, da se bo o tem vprašanju posvetovala, v skladu s prvim odstavkom člena 265 Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti,

ob upoštevanju odločitve svojega predsednika z dne 26. maja 2004, da Komisijo za ekonomsko in socialno politiko zadolži, da pripravi mnenje o tej zadevi,

ob upoštevanju njenega mnenja o predlogu Direktive Evropskega parlamenta in Sveta o usklajevanju postopkov oddaje javnih naročil za blago, javnih naročil za storitve in javnih naročil za gradnje ter o predlogu Direktive Evropskega parlamenta in Sveta o usklajevanju postopkov oddaje javnih naročil naročnikov v vodnem, energetske in transportnem sektorju; (KOM(2000) 275 končna verzija – 2000/0115 COD in KOM(2000) 276 končna verzija – 2000/0117COD – CdR 312/2000 končna verzija) ⁽¹⁾,

ob upoštevanju njenega mnenja o Zeleni knjigi o storitvah v splošnem interesu v Evropi (KOM(2003) 270 končna verzija – CdR 149/2003 fin) ⁽²⁾;

ob upoštevanju njenega mnenja o vmesnem pregledu lizbonske strategije; ob upoštevanju sporočila Komisije o izboljševanju izvajanja evropske strategije zaposlovanja; ob upoštevanju predloga za Sklep Sveta o smernicah za politike zaposlovanja držav članic; ob upoštevanju priporočil Sveta o izvajanju politik zaposlovanja držav članic; (KOM(2004) 239 končna verzija – CdR 152/2004 končna verzija);

ob upoštevanju svojega osnutka mnenja (CdR 239/2004 rev. 1), ki ga je dne 4. oktobra 2004 sprejela Komisija za ekonomsko in socialno politiko (poročevalka: **ga. Segersten Larsson**, predsednica izvršnega odbora Sveta okrožja Värmland (SE-ELS) –

na svojem 57. plenarnem zasedanju dne 17. in 18. novembra (seji 17. novembra) sprejel naslednje mnenje:

1. Stališča Odbora regij

stev. Zelena knjiga postavlja tudi številna vprašanja; pričakuje se, da bodo odgovori na ta vprašanja zelo pomembni za prihodnje delo Komisije;

ODBOR REGIJ

1.1 **pozdravlja** Zeleno knjigo Komisije o javno zasebnih partnerstvih in o zakonodaji Skupnosti o javnih naročilih in koncesijah, ker sodelovanje med občinami / regijami in poslovnim svetom v Evropski uniji postaja vedno bolj pomembno. Vprašanja rasti, kohezije in konkurence je mogoče povezati z enim od najpomembnejših vidikov lizbonske strategije: izboljševanje vzdušja za nemoteno delovanje notranjega trga. Hkrati bi Odbor izpostavil pomembne razlike med državami članicami in različnimi področji delovanja, kar se tiče oblik in obsega sodelovanja;

1.2 **ugotavlja**, da Zelena knjiga ne vsebuje nobenih konkretnih predlogov. Vendar pa želi pokazati, do kakšne mere se pravila Skupnosti uporabljajo v fazi izbire zasebnega partnerja in v naslednji fazi, da bi opredelili kakršne koli negotovosti, in preučili, do kakšne mere je okvir Skupnosti prilagojen zahtevam in posebnim značilnostim javno zasebnih partner-

1.3 **meni**, da na javno zasebno partnerstvo ne moremo gledati kot na zgolj strokovno, pravno zadevo; treba ga je razširiti in prikazati s političnega vidika;

1.4 **upa**, da se bodo vsa vprašanja glede partnerstev, javnih naročil in storitev v splošnem interesu reševala celostno;

1.5 **meni**, da so lokalne in regionalne oblasti, t.j. tiste, ki so najbližje državljanom, najprimernejše za to, da se odločijo, ali bodo storitve ponujale same, jih naročile ali jih opravljale v sodelovanju z drugimi partnerji. Odbor želi poudariti ključno vlogo političnih skupščin pri ocenjevanju, kdo naj opravlja javno financirane storitve;

1.6 **meni**, da so lokalne in regionalne oblasti pogosto najprimernejše za to, da odločijo, kako je treba storitve financirati;

⁽¹⁾ UL C 144, z dne 16.05.2001, str. 23.

⁽²⁾ UL C 73, z dne 23.3.2004, str. 7.

1.7 želi **poudariti** različne vloge, ki jih imajo občine in regije, ker poleg tega, da organizirajo, upravljajo in spremljajo dejavnosti, tudi same opravljajo storitve;

1.8 **ne verjame**, da bi morala partnerstva veljati za čudežno rešitev; potencialno dodano vrednost javno zasebnih partnerstev je treba oceniti za vsak projekt posebej;

1.9 **se strinja** s trditvijo v Zeleni knjigi, da mora biti javni partner sposoben opredeliti cilje, ki jih je treba doseči v smislu javnega interesa, kakovosti opravljenih storitev in cenovne politike, prevzame pa tudi odgovornost za spremljanje izpolnjevanja teh ciljev.

Razvoj javno zasebnega partnerstva

ODBOR REGIJ

1.10 **ugotavlja**, da se je „partnerstvo“ začelo razlagati na precej širši način, kot je bilo sprva mišljeno;

1.11 **predlaga**, da se „javno zasebno partnerstvo“ v prihodnje opredeli bolj restriktivno, tako da bi pomenilo razširjene odnose, skupno prevzemanje tveganja in velike finančne obveznosti;

1.12 **meni**, da je zato zelo pomembno bolje opredeliti pojem javno zasebnega partnerstva, da bi omogočili ustrezno razpravo glede kakršnih koli prihodnjih pobud Skupnosti;

1.13 **opaža**, da se partnerstvo / sodelovanje ponavadi dojema kot širši pojav kakor samo javno zasebno partnerstvo. Občine in regionalne oblasti delajo tudi z mnogimi drugimi udeleženci, na primer z drugimi lokalnimi in regionalnimi oblastmi, univerzami, sindikati, verskimi skupnostmi, zvezami, socialnimi in strokovnimi interesnimi skupinami, prostovoljnimi organizacijami in zasebniki. Lahko tudi pričakujemo, da bodo ti partnerji v prihodnosti postali pomembnejši;

1.14 **ugotavlja**, da se tradicionalne oblike naročil, kjer je cilj strank tesnejše sodelovanje in skupna odgovornost, včasih prav tako označujejo kot javno zasebna partnerstva ali „pogodbena javno zasebna partnerstva“;

1.15 **meni**, da je tesnejše sodelovanje pomembno tudi v tradicionalnih postopkih naročil, še posebej v fazi izvajanja;

1.16 **poudarja**, da v skupnih partnerstvih ali „institucionalnih JZP“ končno odgovornost pogosto prevzamejo javne oblasti. Dodana vrednost je rezultat skupnega financiranja, novih idej in pristopov, oblikovanja dolgoročnega sodelovanja in tega, da zasebni sektor nosi večjo odgovornost.

1.17 Odbor poudarja, da že obstajajo številni nadzori, ki jih izvajajo akterji javnega sektorja nad storitvami splošnega

gospodarskega pomena in tudi vzpostavljanjem partnerstev. Ne smemo pozabiti, da so gospodarske in politične odločitve nenehno podvržene demokratičnemu postopku glasovanja, kar pomeni predhodnemu nadzoru, ter posebnim organom nadzora. Vse to zagotavlja preglednost.

2. Priporočila Odbora regij

2.1 **poudarja**, da morajo vse različne vrste partnerskih projektov temeljiti na načelih Pogodbe EU o, na primer, preglednosti, enakih možnostih, sorazmernosti in medsebojnem priznavanju;

2.2 **ne meni**, da je na tej stopnji primerno uvesti kakršno koli zakonodajo Skupnosti o partnerstvu, ker pojem „partnerstvo“ še ni jasno opredeljen. Odbor ne verjame, da je javno zasebna partnerstva mogoče vključiti v direktive Skupnosti o javnih naročilih, ker te direktive ne zagotavljajo dovolj spodbude za pobude, prevzemanje tveganj ali prožnost. Regulativni okvir ni dovolj prožen; pri partnerstvih ima partner namreč aktivnejšo vlogo od tradicionalnega ponudnika storitev. Komisija je sicer vzela na znanje nekaj vidikov prejšnjih mnenj Odbora regij, vendar ne v zadostni meri;

2.3 **poudarja** osrednjo vlogo lokalnih in regionalnih oblasti pri opredeljevanju, organiziranju, financiranju in spremljanju storitev v splošnem interesu;

2.4 **meni**, da morajo imeti organi oblasti glede na njihovo dolžnost zagotavljanja dostopa do storitev v splošnem interesu proste roke pri izbiri in eksperimentiranju z različnimi modeli, če upoštevajo določena načela, kot so preglednost, enako obravnavanje, sorazmernost in medsebojno priznavanje;

2.5 **meni**, da so lokalne in regionalne oblasti pogosto najprimernejše za to, da odločajo o vrsti, obliki in zahtevah glede kakovosti storitev, ker so najbližje državljanom. Demokratična pravila, katerim so podvrženi akterji javnega sektorja pri odločanju na tem področju, prav tako zagotavljajo kvalificiran nadzor in preglednost.

2.6 **meni**, da je potrebno ponovno poudariti, da morajo te oblasti imeti proste roke pri odločanju, ali bodo storitve opravljale same, jih naročile ali jih opravljale v sodelovanju z drugimi strankami;

2.7 **poudarja** potrebo po tem, da so lokalne in regionalne oblasti sposobne razviti druge posamezne, prožne oblike sodelovanja;

2.8 **poudarja**, da se je treba bolj posvetiti državljanom, ker so storitve namenjene njim;

2.9 je v svojem mnenju o predlogu Direktive Evropskega parlamenta in Sveta o usklajevanju postopkov oddaje javnih naročil za blago, javnih naročil za storitve in javnih naročil za gradnje, **trdil**, da morajo biti projekti na področju javno zasebnih partnerstev prožni in splošno dostopni. Poudaril je tudi, da je potreben obsežnejši dialog med kupcem in dobaviteljem med celotnim postopkom oddaje javnih naročil;

2.10 je v istem mnenju **ugotovil**, da „je treba določiti, da naročila regionalnih in lokalnih oblasti pri svojih lastnih neodvisnih pravnih osebah ne sodijo na področje uporabe direktiv, in da je takšna naročila treba šteti za delo, opravljeno v svoji režiji“;

2.11 **pozdravlja** trditev v Zeleni knjigi, da je „zakonodaja Skupnosti o javnih naročilih in koncesijah nevtralna, kar se tiče izbire držav članic, ali javno storitev zagotavljajo same ali pa jo zaupajo tretji stranki“;

2.12 **ugotavlja**, da veliko držav razvija takšno vrsto partnerstva, pri katerem posamezni državljani odločajo, kdo naj zagotavlja storitev. Vloga javnih oblasti je predvsem, da zagotovijo minimalne ravni kakovosti in da podjetja delajo z dobrim namenom. Trenutna pravila oddaje javnih naročil ne upoštevajo primerov, v katerih so državljani pomembni udeleženci in sprejmejo končno odločitev o tem, kdo naj bi zagotavljal storitev;

2.13 **še ne more izraziti mnenja**, ali bi bilo treba uvesti zakonodajo Skupnosti o koncesijah za storitve, ker izraz „partnerstvo“ še ni opredeljen. Odbor ne verjame, da bi morale koncesije za storitve soditi v okvir direktiv Skupnosti o oddaji javnih naročil, ker koncesije zahtevajo bolj prožen postopek kot javna naročila;

2.14 **ugotavlja**, da je trenutna zakonodaja o oddaji javnih naročil še zmeraj zapletena in ne spodbuja prožnosti ali inovativnih idej;

2.15 **poudarja**, da mora biti odločitev o prenosu podjetja iz javnega v zasebni sektor odločitev gospodarske politike in je torej v izključni pristojnosti držav članic;

2.16 **upa**, da se bodo upoštevale izkušnje, pridobljene v konkurenčnem dialogu, preden se predlagajo kakršni koli

nadaljnji ukrepi. Odbor bi rad poudaril tudi, da je v svojem mnenju o direktivah o javnih naročilih izrazil pomisleke glede te vrste naročil in namesto tega predlagal, naj se pogosteje uporabljajo javna naročila s pogajanjem;

2.17 **upa**, da bo Komisija razjasnila pravni položaj z vidika primera Teckal, ker se v državah članicah razlaga različno. Odbor ne meni, da bi morala za dejavnosti, ki jih opravlja podjetje v popolni javni lasti, veljati zakonodaja Skupnosti o oddaji javnih naročil, ker so ta podjetja pod javnim nadzorom in enakovredna notranjim poslom. Poleg tega se velik del dela opravi skupaj z organi oblasti, ki so lastnik podjetja v popolni javni lasti;

2.18 bi rad **poudaril**, da je pri sklepanju dolgoročnih sporazumov potreben lokalni / regionalni politični konsenz;

2.19 bi rad **poudaril**, da je treba poleg potreb konkurence upoštevati tudi demokratične zahteve, ki morajo odražati želje državljanov;

2.20 **se namerava** ponovno ukvarjati s to temo, ko bo izraz „partnerstvo“ opredeljen;

2.21 bi na koncu **rad zastavil** nekaj nadaljnjih vprašanj:

- Kako bo v partnerskih projektih in naročilih zaščitena demokratičnost?
- Kakšne so možnosti državljanov za uveljavljanje politične moči?
- Kakšna gospodarska svoboda je na voljo v dolgoročnih pogodbah?
- Kako je mogoče zagotoviti politično svobodo delovanja?
- Kako se v dolgoročnih pogodbah obravnavajo spreminjajoče se potrebe in okoliščine?
- Kako bo državljanom zagotovljena preglednost delovanja?
- Ali obstaja kakršno koli zagotovilo, da bodo oblasti lahko upravljale, spremljale in zagotavljale kakovostne storitve za državljanje?
- Kakšen je učinek in pomembnost strukturnih skladov pri razvoju javno zasebnih partnerstev?

V Bruslju, 17. novembra 2004

Predsednik

Odbora regij

Peter STRAUB

**Mnenje Odbora regij o Sporočilu Komisije o znanosti in tehnologiji: ključ do evropske prihodnosti
– Smernice za bodočo evropsko politiko podpore raziskovanju**

(2005/C 71/06)

ODBOR REGIJ JE

ob upoštevanju Sporočila Evropske komisije *Znanost in tehnologija: ključ do evropske prihodnosti – smernice za bodočo evropsko politiko podpore raziskovanju* (COM(2004) 353 final);

ob upoštevanju Sklepa Evropske komisije z dne 17. junija 2004, da se bo, skladno s prvim odstavkom 265. člena Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti, posvetovala z njim o tej zadevi;

ob upoštevanju Sklepa svojega predsednika z dne 5. aprila 2004, da bo dal Komisiji za kulturo in izobraževanje navodilo, naj pripravi stališče o tej zadevi;

ob upoštevanju lizbonskega sklepa Evropskega sveta, s katerim je bil sprejeta zasnova Evropskega raziskovalnega prostora (ERP) in s tem ustvarjeni temelji skupne znanstvene in tehnološke politike Evropske Unije;

ob upoštevanju barcelonskega sklepa Evropskega sveta iz marca 2002, s katerim si je Evropska unija zastavila cilj, da do leta 2010 poveča evropske izdatke za raziskovanje na 3 % BDP Evropske unije;

ob upoštevanju Sporočila Evropske komisije z naslovom *Evropa in temeljne raziskave* ⁽¹⁾;

ob upoštevanju Sporočila Evropske komisije ⁽²⁾ z naslovom *Vloga univerz v Evropi znanja in mnenja o predvidevanjih Odbora regij z naslovom Vloga univerz pri lokalnem in regionalnem razvoju v okviru Evrope znanja* (OR 89/2003 fin) ⁽³⁾;

ob upoštevanju poročila strokovnega zbora na visoki ravni, ki mu je predsedoval profesor Ramon Marimon, z naslovom *Vrednotenje učinkovitosti novih instrumentov VI. okvirnega programa* (21. junija 2004)

ob upoštevanju svoj osnutek stališča (OR 194/2004, ver. 1), sprejet dne 22. septembra 2004 s strani njegove Komisije za kulturo in izobraževanje (poročevalec: **Jyrki Myllyvirta**, župan mesta Mikkeli, FI/EPP);

pri čemer:

- 1) so skupni cilji Sporočila absolutno potrebni elementi za izvajanje evropske strategije iz Lizbone. Povečanje evropskih izdatkov za raziskave in razvoj na 3 % BDP, od katerih naj bi 2 % dobili iz zasebnih virov, vse pa namenili za raziskave in razvoj, ki naj bi v Evropi spodbudili na znanju temelječo družbo in gospodarstvo, je zahteven cilj, ki ga je mogoče doseči le s skupno zavezo in usklajenim delovanjem Unije in držav članic;
- 2) Sporočilo postavlja šest glavnih razvojnih ciljev. Ti cilji so:
 - ustvarjanje evropskih centrov odličnosti s sodelovanjem med laboratoriji
 - uvajanje evropskih tehnoloških pobud
 - spodbujanje ustvarjalnosti temeljnih raziskav s konkurenco med ekipami na evropski ravni
 - doseganje, da bo Evropa privlačnejša za najboljše raziskovalce
 - razvoj raziskovalne infrastrukture v evropskem interesu
 - izboljšanje usklajenosti med nacionalnimi programi;

⁽¹⁾ COM(2004) 9 final.

⁽²⁾ COM(2003) 58 final.

⁽³⁾ UL C 73, z dne 23.3.2004, str. 22.

Nadaljnji postopkovni predlogi so povezani s:

- povečanjem učinka raziskav po vsej Uniji, zlasti v novih državah članicah;
- s posvetitvijo naporov Evropske unije ključnim temam in
- z boljšim delom za boljše učinke;

- 3) dejavnosti, predlagane v Sporočilu, kot take ne pomenijo kohezijskih instrumentov, vendar pa neogibno vplivajo na kohezijo, bodisi pozitivno ali pa negativno. Panoge, ki temeljijo na znanju, so gonilna sila razvoja vse Evrope; pridobivanje teh sil za podporo kohezijskim ciljem je s stališča regionalne politike veliko bolj učinkovito kot raziskovalna politika, ki vodi k centralizaciji, kar je treba nadomestiti s povečanimi subvencijami za regionalni razvoj in nepovratnimi sredstvi;

na svojem 57. plenarnem zasedanju z dne 17. in 18. novembra 2004 (seja z dne 18. novembra) soglasno sprejel naslednje mnenje:

1. Mnenje odbora regij

ODBOR REGIJ

1.1 **pozdravlja sporočilo Znanost in tehnologija: ključ do evropske prihodnosti** - Smernice za bodočo evropsko politiko podpore raziskovanju in ga ima za izredno pomembno izhodiščno točko za povečanje in izboljšanje evropskega raziskovanja z namenom zagotavljanja uspešnosti celotne Evrope.

1.2 **se strinja** z Evropsko komisijo, da so znanstveno raziskovanje, tehnološki razvoj in inovativnost osnova za gospodarstvo, temelječe na znanju, ključni dejavnik rasti, konkurenčnosti podjetij, zaposlovanja in izboljšanja kakovosti življenja državljanov EU;

1.3 **opozarja**, da sta v Evropi rast in uspešnost vsake regije vse bolj odvisni od napredka gospodarstva, temelječega na znanju;

1.4 **meni**, da so se napor Evropske Unije na področju raziskovalne politike sicer izkazali za koristne in potrebne, vendar pa sedaj kaže, da ta pristop ne zadošča današnjim potrebam;

1.5 **podpira** cilj, da se vlagajo 3 % BDP v raziskave in razvoj. Ta absolutno potreben cilj je mogoče doseči le s trdno zavezo vseh držav članic. Neposredno financiranje raziskav s strani EU je količinsko lahko le obrobne pomena. Vendar pa lahko ukrepi EU prispevajo h krepitvi zaveze in doseganju maksimalnih koristi od naložb, hkrati pa so za to potrebni;

1.6 **podpira** predlog Evropske komisije o podvojitvi sredstev Unije za financiranje raziskav med letoma 2007 in 2013. Uresničitev tega predloga je v interesu vse Evrope, pa čeprav bi se spremenili drugi deli proračunskih načrtov za obdobje 2007 – 2013;

1.7 **poudarja**, tako kot Komisija, da predstavljajo nove države članice s svojimi človeškimi in kulturnimi viri dodaten motiv za izboljšano delovanje in povečanje virov v raziskovalni politiki.

KORISTNOST EVROPE

ODBOR REGIJ

1.8 **poudarja**, da je na področju raziskovalne politike koristnost Evrope očitna, saj prinaša:

— možnost za ustvarjanje potrebne kritične mase raziskovalnih subjektov, kadar so posamezne države premajhne;

— večjo privlačnost za vrhunske znanstvenike in

— večjo mobilnost visoko izobraženih raziskovalcev in drugih strokovnjakov;

1.9 **meni**, da mora biti financiranje raziskav in razvoja s strani Unije, vključno z novim okvirnim programom, dinamično in odzivno na potrebe gospodarstva znanosti in družbe, da bi usmerjalo raziskave na področja, na katerih je vpliv na evropsko rast, konkurenčnost družb in zaposlovanje najbolj očitni;

1.10 **izpostavlja**, da lahko mestne, lokalne in regionalne oblasti na številne pozitivne načine prispevajo k temu, da bi bila Evropa čim bolj koristna. Sem sodijo regionalne inovacijske politike, tehnološki centri, inkubatorji, znanstveni parki in skladi tveganega kapitala, ki so vsi dobro obdelani v Sporočilu. Lokalne in regionalne oblasti zaradi svoje bližine državljanom igrajo pomembno vlogo tudi pri inovacijah na področjih, kot je trajnostni razvoj znotraj Skupnosti;

1.11 **pozdravlja** cilj razvoja raziskovalne infrastrukture v evropskem interesu;

1.12 **pozdravlja** cilj povečanja stroškovne učinkovitosti raziskovalne politike Evropske unije;

1.13 **poudarja**, da je kritična masa odvisna od teme, tematskega področja in udeležencev (glej Marimonovo poročilo). Načelo „enotne velikosti“ ne bi smelo veljati za vsa tematska področja in instrumente;

1.14 **izpostavlja**, da morajo biti pri izboljševanju koordinacije nacionalnih programov upoštevani tudi regionalni raziskovalni programi in vplivi programov na regionalni razvoj;

1.15 **poudarja**, da mala in srednja podjetja (MSP), ki pomenijo 99 % vseh gospodarskih subjektov, zagotavljajo večino delovnih mest in so ključni dejavnik evropskega inovacijskega in regionalnega razvoja. Evropska raziskovalna politika mora bolje kot doslej vključiti MSP ter njihove raziskave in razvoj;

1.16 **soglaša**, da morajo biti raziskovalci sposobni popolnoma izkoristiti ukrepe evropske raziskovalne politike - vključno z možnostmi za manjše projekte - skladno s svojimi interesi in potrebami in pozdravlja predlog za izdelavo bolj odprtega mehanizma za financiranje raziskav;

1.17 **želi**, da bi imeli večjo težo projekti, ki jih na lastno pobudo predlagajo raziskovalci na temelju razvojno-raziskovalnih potreb podjetij;

1.18 **poudarja** prispevek lokalnih in regionalnih politik in strategij gospodarskega razvoja. Lokalne in regionalne oblasti navadno v sodelovanju z okoliškimi univerzami in podjetji usklajujejo orodja lokalnega in regionalnega gospodarskega razvoja in celotne inovacijske infrastrukture;

1.19 **meni**, da je metoda EUREKA dober primer znanstveno usmerjene in ambiciozne znanstvene mreže, kjer imajo tudi mala in srednje velika podjetja nizek prag udeležbe.

RAZNOLIKOST IN ZEMLJEPISNA DECENTRALIZACIJA RAZISKOVANJA

ODBOR REGIJ

1.20 **izpostavlja**, da je pglavitna prednost Evrope visoka raven izobrazbe zelo velikega dela prebivalstva; da bi to v celoti izkoristila, mora imeti Evropa močno razširjeno izobraževalno in raziskovalno infrastrukturo;

1.21 **zahteva** odločne ukrepe, ki bodo zagotovili, da bodo imele tudi manjše ustanove in oblasti koristi od evropske raziskovalne politike. Svet raziskav in razvoja je postal mnogostranski in prilagodljiv. Razlika med temeljnimi in uporabnimi raziskavami postaja zamegljena. Novo znanje lahko nastaja v ustanovah spremenljive velikosti in zvrsti. Tudi majhne ustanove lahko ustvarjajo znanje svetovnega pomena na ozkih strokovnih področjih, zlasti če sodelujejo s podjetji visoke tehnologije;

1.22 **poudarja**, da so raznovrstnost, neodvisnost in zemljepisna decentralizacija raziskovanja pomembni dejavniki pri povečevanju njegovih regionalnih vplivov. Razvoj upravnih struktur mestnih in regionalnih uprav je tudi predpogoj za uspešno širjenje inovacij iz raziskovanja v gospodarstvo in državne ustanove. To je zlasti pomembno v novih državah članicah, kjer sta razvoj decentraliziranih upravnih struktur in krepitev lokalnih in regionalnih oblasti ključna dejavnika za zagotavljanje trajnostnega razvoja na lokalni in regionalni ravni;

1.23 **izpostavlja** različnost sistemov po Evropi. V odvisnosti od države sta vlogi mest, lokalnih oblasti in regij pogosto odlični pri organiziranju, financiranju in razvoju visokega šolstva in raziskovanja, zlasti pa pri oblikovanju inovativnega okolja, ki ga sestavljajo raziskovanje, razvoj, inkubatorji in poslovno okolje in v katerem rezultati raziskovanja ustvarjajo nove poslovne dejavnosti, nova delovna mesta in povečujejo blaginjo;

1.24 **meni**, da mora biti zamisel „centrov odličnosti“, predlagana v Sporočilu, uresničena ob upoštevanju tudi visoko specializiranih manjših centrov, ki so lahko ključnega pomena za razvoj globalno konkurenčnih podjetij na ozkih proizvodnih področjih in so lahko izhodišče za nastanek novih velikih podjetij;

1.25 **meni**, da velja enako za nove tehnološke programe; programe je treba razumeti kot sredstvo za spodbujanje različnih visoko-tehnoloških panog v različnih delih Evrope;

1.26 **pozdravlja** dopolnilno uporabo financiranja raziskovanja in strukturnih skladov; v regijah „konvergenčnega“ cilja in v okviru cilja „regionalne konkurenčnosti in zaposlovanja“ morajo biti razvite praktične rešitve s posebnim poudarkom na novih državah članicah;

1.27 **priporočila** nadaljevanje in krepitev akcij „Marie Curie“, ki so namenjene temu, da bi naredili Evropo privlačnejšo za vrhunske raziskovalce. Evropsko raziskovanje mora biti sposobno izkoristiti ves svoj potencial za izboljšanje evropske konkurenčnosti, mlade, ženske, vse regije in koristi od okrepljenega sodelovanja z neevropskimi državami;

NA POTI K SEDMEMU OKVIRNEMU PROGRAMU

ODBOR REGIJ

1.28 **pozdravlja** vabilo na koncu sporočila, naslovljeno na različne deležnike in uporabnike raziskav po Evropi, naj se udeležijo razprave, v kateri bo izoblikovan sedmi okvirni program;

1.29 **poudarja** tudi možno pozitivno vlogo različnih deležnikov in še posebej vlogo lokalnih in regionalnih oblasti v zvezi s predlaganim Evropskim raziskovalnim svetom. Pojem Evropskega raziskovalnega sveta, najsi bo to agencija Unije ali ustanova druge vrste, se mora razvijati tako, da bo v tesnih stikih z lokalnimi in regionalnimi upravami ter Odborom regij. Evropska sredstva za financiranje raziskovanja in razvoja se morajo razporejati na podlagi znanstvene odličnosti in potenciala za prinašanje inovacij na trg in izpolnjevanje potreb družbe. Po mnenju Odbora bi moralo biti omogočeno, da se tudi evropske regije in raziskovalci, ki ne sodelujejo v predlaganih raziskovalnih timih, ki jih financira Evropski raziskovalni svet, udeležujejo raziskovalnih rezultatov.

1.30 **podpira** predlagano racionalizacijo in prerazporeditev dejavnosti Unije za podporo raziskovanja v malih in srednje velikih podjetjih in v njihovo korist; za razvoj skladov tvega-

nega kapitala, znanstvenih parkov, inkubatorjev in regionalnih inovacijskih politik; za prenos tehnologije in upravljanje z intelektualno lastnino in patentni. Ta predlog zadeva številne generalne direktorate v Komisiji in mora biti pripravljen s skupnimi močmi - bistveno je, da je močno vključen tudi Odbor regij.

2. Priporočila Odbora regij

ODBOR REGIJ

2.1 **priporočila**, naj bo vidik spodbujanja uravnoveženega regionalnega razvoja vključen v izvajanje evropske raziskovalne politike;

2.2 **poudarja**, da je treba spodbujanje raziskovanja in razvoja upoštevati pri pripravi novih programov strukturnih skladov;

2.3 **poudarja**, da je treba pri pripravi novih programov financiranja upoštevati „človeško razsežnost“ in družbene potrebe

2.4 **poudarja** pomen raziskovalne in inovacijske infrastrukture, znanstvenih središč, tehnoloških parkov in centrov odličnosti, vključno z manjšimi, pri čemer se ne sme pozabiti na njihovo ključno vlogo pri usposabljanju raziskovalcev in pri ustvarjanju človeškega kapitala na lokalni ravni, pa tudi v dobro širših regij;

2.5 **priporočila** Uniji več financiranja raziskav v podjetništvu, regionalnih inovacijskih procesov in trženja rezultatov raziskav, da bi razvili instrumente za krepitev na znanju temelječega gospodarstva v različnih delih Unije.

V Bruslju, 18. novembra 2004

Predsednik

Odbora regij

Peter STRAUB

Mnenje Odbora regij o Sporočilih Komisije o

- nadaljevanju integracije sistema evropskih železnic: tretji železniški paket
- predlogu direktive Evropskega parlamenta in Sveta za spremembe direktive 91/440/CEE Sveta o razvoju železniškega prometa Skupnosti
- predlogu direktive Evropskega parlamenta in Sveta o izdajanju potrdil osebju, ki opravlja prevoze lokomotiv in vlakov na železniškem omrežju Skupnosti
- predlogu uredbe Evropskega parlamenta in Sveta o pravicah in obveznostih potnikov na mednarodnih železniških progah
- predlogu uredbe Evropskega parlamenta in Sveta o nadomestilih v primeru nespoštovanja zahtev po kakovosti na področju storitev železniškega tovornega prometa

(2005/C 71/07)

ODBOR REGIJ JE

ob upoštevanju sporočila Evropske komisije o Nadaljevanje integracije sistema evropskih železnic: tretjem železniškem paketu COM(2004) 140 final; predloga direktive Evropskega parlamenta in Sveta s spremembami direktive 91/440/CEE Sveta o razvoju železniškega prometa Skupnosti, COM(2004) 139 final – 2004/0047 (COD), predloga direktive Evropskega parlamenta in Sveta o izdajanju potrdil osebju, ki opravlja prevoze lokomotiv in vlakov na železniškem omrežju Skupnosti - COM(2004) 142 final – 2004/0048 (COD); predloga uredbe Evropskega parlamenta in Sveta o pravicah in obveznostih potnikov na mednarodnih železniških progah - COM(2004) 143 final – 2004/0049 (COD) in predloga uredbe Evropskega parlamenta in Sveta o nadomestilih v primeru nespoštovanja zahtev po kakovosti na področju storitev železniškega tovornega prometa - COM(2004) 144 final – 2004/0050 (COD);

ob upoštevanju odločbe Sveta z dne 28. aprila 2004, da se posvetuje na to temo, v skladu s prvim odstavkom člena 265 in členom 71 Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti;

ob upoštevanju sklepa predsednika z dne 19.6.2004, da komisijo za politiko ozemeljske kohezije zadolži za oblikovanje mnenja na to temo;

ob upoštevanju prejšnjega mnenja o Predlogu direktive Evropskega parlamenta in Sveta o interoperabilnosti konvencionalnega vseevropskega železniškega sistema (COM(1999) 617 final - 1999/0252 COD) (CdR 94/2000 fin) ⁽¹⁾;

ob upoštevanju prejšnjega mnenja o sporočilu Komisije Za integriran evropski železniški prostor (COM(2002) 18 final (drugi železniški paket) (CdR 97/2002 fin) ⁽²⁾;

ob upoštevanju prejšnjega mnenja o beli knjigi Evropske prometne politike do leta 2010 – čas odločitev (COM(2001) 370 final) (CdR 54/2001 fin) ⁽³⁾;

ob upoštevanju prejšnjega mnenja o predlogu uredbe Evropskega parlamenta in Sveta o dodelitvi finančne pomoči Skupnosti za izboljšanje okoljskih lastnosti sistema za prevoz blaga „Marco Polo“ (COM(2002) 54 final – 2002/0038 COD) (CdR 103/2002 fin) ⁽⁴⁾;

⁽¹⁾ UL C 317 z dne 6.11.2000, str. 22.

⁽²⁾ UL C 66 z dne 19.03.2003, str. 5.

⁽³⁾ UL C 192 z dne 12.8.2002, str. 8.

⁽⁴⁾ UL C 278 z dne 14.11.2002, str. 15.

ob upoštevanju prejšnjega mnenja o Koridorjih in TEN-T: vzvodi za rast in instrumenti za evropsko kohezijo in o sporočilu Komisije Razvoj evro-mediteranskega transportnega omrežja (COM(2003) 376 final) (CdR 291/2003 fin) ⁽⁵⁾;

ob upoštevanju osnutka mnenja (CdR 161/2004 rev.1), ki ga je dne 24.9.2004 sprejela komisija za politiko ozemeljske kohezije (poročevalec: **g. Bernard Soulage**, podpredsednik regije Rone (FR, SES)

ker:

- 1) je razvoj železniškega prevoza potnikov in blaga nujen pogoj za uresničitev integrirane Evrope in pomemben vir gospodarske rasti,
- 2) lahko poskus nadziranega odpiranja trgov na področju železniškega prometa pomeni dodaten korak pri uresničevanju tega razvojnega cilja, še zlasti na mednarodni ravni,
- 3) je pri vsakem prizadevanju za integracijo in odpiranje treba imeti v mislih troje: kakovost storitev, varnost potnikov in blaga ter pravice uporabnikov in teritorijev

sprejel pričujoče mnenje na 57. plenarnem zasedanju, dne 17. in 18. novembra 2004 (seja 17. novembra 2004).

1. Stališče Odbora regij

Za ustanovitev enotnega trga na področju storitev železniškega prometa

Čeprav so predlogi za Odbor regij načeloma sprejemljivi, je treba podrobno preučiti številna vprašanja, tako na ravni načina poseganja držav in lokalnih skupnosti kot glede na posledice in naravo predpisov, ki jih predlaga Komisija. Odbor regij se želi prepričati, da bo izvajanje reforme železniškega prometa povečevalo kakovost železniških storitev in konkurenčnost železnic v primerjavi z drugimi prevoznimi sredstvi ter zagotavljal gospodarsko upravičenost izvajalcev železniškega prometa.

ODBOR REGIJ

1.1 **pozdravlja** napore za promocijo in izvajanje evropskega integriranega železniškega prostora (EFEL), ki je nujen in predhodni pogoj za ponovno oživljanje prevoznega sredstva in ga ni moč zaobiti pri načrtovanju trajnostne prevozne politike v Evropski uniji, kot je opisana v beli knjigi;

1.2 v veliki meri **podpira** prizadevanja Komisije za oblikovanje dejanskega enotnega trga železniških storitev, tako na področju potniškega prometa kot prevoza blaga, v skladu s sklepi Evropskega parlamenta. Predlogi v okviru tretjega železniškega paketa zagovarjajo izboljšanje kakovosti storitev prevoza blaga in postopno odpiranje potniškega prevoza v vseh državah Unije, najprej pa v mednarodnih potniških storitvah;

1.3 **ugotavlja**, da je treba v okviru trajnostnega razvoja podpreti pobudo na področju mednarodnega potniškega

prometa za razvoj storitev z visoko hitrostjo, ki povezujejo regije, vendar jo mora spremljati kakovostna regionalna ponudba, ki temelji na pogostosti prevozov.

1.4 **želi** pospešiti razvoj čezmejnih storitev, ki predstavljajo pomembno tržišče potnikov, ki se vsakodnevno vozijo na delo. Za zagotovitev visoke ravni kakovosti in finančne upravičenosti storitev je treba spodbujati dogovore med regijami;

1.5 **prav tako posveča veliko pozornost** prizadevanjem za urejanje okolja in enakega dostopa do različnih območij. V zvezi s tem želi, da se sprejmejo vse potrebne določbe, da pojav novih železniških prevoznikov ne bi pomenil opustitev nerenabilnih storitev, ki so se obdržale s pomočjo sorazmerne tarifne porazdeljenosti.

Opredimo lahko dve vrsti tveganj:

— Prvo tveganje je povezano z obrobni ali neobalnimi regijami, ki so lahko prikrajšane za nove storitve, če o njihovih lastnostih odloča samo operater. Prav tako lahko mednarodne proge poslabšajo položaj nekaterih medregionalnih povezav, za katere ne veljajo pogodbe javnih služb, saj uporabljajo tiste postanke, ki ustvarjajo največ prometa in so torej najbolj rentabilni.

— Drugo tveganje se nanaša na izvedbene pogoje zaščitne klavzule za povezave, še zlasti regionalne, ki so predmet pogodbe z javnimi službami.

⁽⁵⁾ UL C 109 z dne 30.4.2004, str. 10.

1.6 **opominja**, da je vprašanje varnosti v železniškem prometu bistvenega pomena, na kar opozarjajo obrazložitve. Pojav cenovno ugodnih družb ne sme poslabšati varnosti potnikov (usposabljanje voznikov in licence, zastaranost voznih sredstev in predpisi za vzdrževanje). To je še toliko bolj pomembno glede na to, da dovoljenje za opravljanje kabotaže vodi k prepletanju prevoznih poti, še zlasti na regionalnih progah, za katere pogodbe javnih služb najpogosteje zahtevajo visoko raven varnosti. Dovoljenje za kabotažo dejansko vodi k liberalizaciji trga železniškega prometa na določenih nacionalnih segmentih. Pomembno je zagotoviti, da takšno odpiranje konkurenci ne bo poslabšalo gospodarske upravičenosti nekaterih nacionalnih postaj, za katere ne veljajo pogodbe javnih služb.

1.7 **podpira** postopke za ocenjevanje reform podjetij na področju železniškega prometa, s katerimi bi preverili, ali prispevajo k izboljšanju ponujenih storitev (raven ponudbe, kakovost storitev, varnost, stroški). Iz tega zornega kota se sprašuje o ustreznosti sprejetega koledarja, ki oceni prejšnjih reform ne namenja dovolj časa.

Izdaja potrdil za strojevodje na železniškem omrežju Skupnosti

ODBOR REGIJ

1.8 **podpira** pobudo Komisije, ki si prizadeva za uvedbo sistema izdaje potrdil strojevodjem v dveh oblikah, 1) potrdilo EU, veljavno na celotnem ozemlju, ki ga izda državni organ ali uradno pooblaščen predstavnik in pripada strojevodji, in 2) enotno dodatno potrdilo, ki upošteva posebne zahteve pooblaščenih služb, ima omejeno veljavnost in ga izda železniško podjetje, ki strojevodjo zaposluje;

1.9 **ugotavlja**, da se o tem sistemu posvetujeta dva organa: Skupnost evropskih železnic in Evropska zveza prometnih delavcev (the Community of European Railways and the European Transport Workers' Federation) in da zagotavlja prosti pretok delavcev znotraj Skupnosti;

1.10 **zagotavlja**, da je opredelitev strogih varnostnih pravil nujna zahteva, če si prizadevamo za interoperabilnost omrežij. Predlagano poenotenje je potrebno glede na veliko raznolikost nacionalnih zakonodaj na področju potrdil za strojevodje. Nadzor fizičnih in psiholoških sposobnosti, njihovo občasno preverjanje in spremljanje ravni usposobljenosti ter osnovnega znanja skupnega jezika sodijo med nepogrešljiva zagotovila za visoko raven varnosti v železniškem prometu.

1.11 **podpira** postopno uveljavljanje novih določb, ki bodo prvotno omejene na strojevodje, zaposlene v mednarodnih storitvah, ki pa bodo nazadnje, po oceni, veljale za vse.

Pravice in obveznosti mednarodnih železniških potnikov

ODBOR REGIJ

1.12 **pozdravlja** pobudo Komisije za uzakonitev pravic in obveznosti mednarodnih železniških potnikov, podobno kot na področju zračnega prometa, kar je v skladu s prizadevanji za zdravo konkurenco med različnimi prevoznimi sredstvi;

1.13 **želi**, da predlagani ukrepi veljajo tudi za storitve nacionalne interne kabotaže v okviru veljavne zakonodaje;

1.14 **opaža**, da mnenja predstavnikov uporabnikov in lokalnih skupnosti niso v zadostni meri upoštevana pri postopkih z možnostjo izvedbe.

Nadomestila v primeru neupoštevanja zahtev za kakovost storitev na področju prevoza blaga

ODBOR REGIJ

1.15 **ugotavlja**, da je delež železniškega prevoza blaga upadel, medtem ko so se pričakovanja strank za boljše kakovost, točnejšo dostavo itd. povečala;

1.16 **meni**, da so ukrepi za izboljšanje kakovosti opravljenih storitev železniških podjetij bistveni, v nasprotnem primeru bo železniški prevoz blaga še naprej upadal;

1.17 **se je seznanil** s prizadevanji Komisije za rast tržnih deležev železniškega prevoza blaga, ki še vedno poteka v težavnih razmerah. Izboljšanje kakovosti storitev operaterjev je gotovo način za pridobivanje stalnih in novih strank.

1.18 **se sprašuje**, ali mora Komisija zakonsko urediti sektor, ko so vendar operaterji pogodbeno vezani s strankami in zahteve po kakovosti del pogajanj. Obstaja tveganje, da pride do nasprotnih učinkov, še zlasti v primeru, če bodo zahteve po kakovosti povzročile povečanje cen storitev, medtem ko cestni promet še vedno prosto določa skupaj sprejete zahteve. To vprašanje je še toliko bolj občutljivo v primeru železniških operaterjev novih držav članic, zlasti če Komisija ne bo zakonsko uredila zahtev po kakovosti na istih osnovah in za vsa prevozna sredstva.

2. Priporočila Odbora regij

ODBOR REGIJ

2.1 **zahteva**, da se v koledarju nameni več časa za potrebne ocene prejšnjih reform in da ocene upoštevajo spremembe, ki so jih reforme povzročile v državah, ki so se pred kratkim pridružile Uniji, in v obrobni regiji.

2.2 **želi**, da se mednarodne storitve natančneje opredeli tako, da se v vsaki državi, skozi katere potekajo mednarodne proge, določi končno postajo v vsaj enem večjem mestnem središču. Opredelitev mednarodnih potniških storitev, predlagana v prvem členu osnutka direktive [COM(2004) 139 final] se namreč omejuje na en sam kriterij: naj „vsi vagoni prečkajo vsaj eno mejo“. Enostavnost opredelitve je lahko vir zlorab (*free riders*), saj bi za pridobitev položaja mednarodne proge zadoštoval postanek na prvi postaji za mejo, skoraj celoten prihodek pa bi se ustvaril v eni državi. Takšno ravnanje bi dejansko povzročilo odprtje nacionalnega trga države.

2.3 **zahteva**, da se natančneje določi vloga držav in teritorialnih skupnosti v opredelitvi značilnosti predvidenih mednarodnih storitev (število storitev, število postankov, frekvenca, periodičnost, cene na nacionalnih progah).

2.4 **predlaga**, da se natančneje oblikuje osnutek direktive, tako da se predvidi, da so omejitve kabotaže v pristojnosti teritorialne skupnosti kot organa, ki organizira progo, ki je predmet pogodbe o javni storitvi, in kot nadzornega organa, ki ga navaja člen 30 Direktive 2001/14ES.

2.5 **priporoča** opredelitev pogojev za uporabo mednarodnih storitev glede na naravo predvidenih storitev. Pogoji za upravičenost storitev, njihove cene in raven so namreč odvisni od same narave storitev. Tako je vnaprej težko predvideti iste predpise za čezmejne storitve, ki povezujejo dve sosednji regiji,

za storitve na hitri progi kot London – Marseille, za nočno vožnjo med Hamburgom in Zürichom ali za sezonsko povezavo med Parizom in Benetkami ...

2.6 **predlaga**, da se navedejo posledice, ki jih povzroča odpiranje konkurenci mednarodnih železniških storitev, za mednarodne avtobusne proge, predvsem na področju prostih cen na teh progah (ali imajo tudi ta podjetja pravico do nacionalne kabotaže?).

2.7 **vztraja**, da je potrebno natančneje opredeliti, v katerih pogojih bodo nove mednarodne železniške storitve lahko prosto določale svoje tarife, še zlasti to velja za stranke kabotaže, da ne bi prišlo do izkrivljanja konkurence pri nacionalnih operaterjih v primerih, ko slednji cen ne določajo prosto.

2.8 **predlaga**, da se določi trajanje novih storitev, ki se ujemajo s povračilom investicije. Udeležencem je treba dati zagotovila, da bi se izognili razpršenosti ponudbe na tem področju.

2.9 **zahteva**, da se za enotno dodatno potrdilo za osebe zahteva obvladovanje jezika vsake države, skozi katero poteka proga.

2.10 **poudarja** dejstvo, da morajo biti pogoji za odškodnine potnikom železniškega prometa, še zlasti za zamujanje vlakov, enaki pogojem na področju zračnega prometa (veljavnost in višina odškodnine).

2.11 **ponovno opozarja**, da vsa ta vprašanja zadevajo vedno večje število teritorialnih skupnosti in da je torej bistveno, da njihovi zastopniki sodelujejo pri vseh državnih organih ali organih Skupnosti, ki so zadolženi za izvajanje teh ukrepov.

V Bruslju, 17. novembra 2004

Predsednik

Odbora regij

Peter STRAUB

Mnenje Odbora regij o Sporočilu Komisije Svetu, Evropskemu parlamentu, Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru in Odboru regij o e-zdravju – zagotavljanju boljšega zdravstvenega varstva evropskim državljanom: Akcijski načrt za evropsko območje e-zdravja

(2005/C 71/08)

ODBOR REGIJ JE –

ob upoštevanju Sporočila Komisije Svetu in Evropskemu parlamentu, Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru in Odboru regij o *e-zdravju – zagotavljanju boljšega zdravstvenega varstva evropskim državljanom: Akcijski načrt za Evropsko območje e-zdravja* (KOM(2004)356 končna verzija),

ob upoštevanju sklepa Evropske komisije z dne 30. aprila 2004, da se bo z njim posvetovala o tem, v skladu s prvim odstavkom člena 265 Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti,

ob upoštevanju sklepa svojega predsednika z dne 8. septembra 2004, da bo Komisiji za kulturo in izobraževanje naročil izdelavo mnenja o tem,

ob upoštevanju njenega osnutka mnenja 256/2004 Rev. 1, ki ga je njegova Komisija za kulturo in izobraževanje sprejela dne 22. septembra 2004, (poročevalec: **Olivier Bertrand**, župan Saint-Silvain-Bellegarda (F/EPP) –

na 57. plenarnem zasedanju dne 17. in 18. novembra 2004 (seji z dne 17. novembra) soglasno sprejel naslednje mnenje

1. Stališča Odbora regij,

Uvod

1.1 E-zdravje, kakor je obsežno razloženo v uvodu k Sporočilu Komisije, lahko zagotovi boljše zdravstveno varstvo na učinkovit in gospodaren način. Vendar bo uspeh predvsem odvisen od ohranjanja zaupanja državljanov, da so vsi vidiki e-zdravja, ki vplivajo nanje, oblikovani tako, da postavljajo njihove interese na prvo mesto. Udeležba predstavnikov organizacij, ki zastopajo bolnike in državljane, pri oblikovanju proizvodov, sistemov in storitev e-zdravja bo zato nadvse pomembna. Pri sistemih, ki se oblikujejo za posebne skupine bolnikov, bo potrebno sodelovanje ustreznih podpornih skupin za bolnike. Zlasti pomembno bo za državljane vprašanje zaupnosti osebnih zdravstvenih evidenc.

1.2 Označbo „**k državljanom usmerjeno zdravstvo**“ je treba uporabljati v praktičnem izvajanju politik in ne zgolj razumeti kakor opis namena v političnih dokumentih.

1.3 Iz izkušenj, pridobljenih z uvedbo sistemov e-zdravja, je jasno razvidna tudi potreba, da se zdravstveni delavci od samega začetka udeležujejo razprav o vseh projektih na področju e-zdravja, ki se načrtujejo za njihovo uporabo.

1.4 Pri vzpostavljanju in ohranjanju zaupanja javnosti bo bistvenega pomena tudi vprašanje zagotavljanja kakovosti

odobrenih informacijskih sistemov (Webseal) na področju e-zdravja. Vzpostavljanje zaupanja je treba smatrati kot ključno vprašanje pri spodbujanju državljanov k uporabi virov, ki zagotavljajo zanesljive, uravnotežene in nepristranske informacije in nasvete, namesto tistih, ki ponujajo pomanjkljive – ali celo nevarne – informacije, pogosto v komercialne namene (⁽¹⁾).

2. Izzivi in pričakovanja evropskih zdravstvenih sektorjev ter vloga e-zdravja

2.1 **Dostopnost storitev:** po navedbah Sporočila bo do leta 2051 skoraj 40 odstotkov prebivalcev Unije preseglo starost 65 let. Mlajši segmenti te starostne skupine bodo ljudje, ki bodo bili živeli in delali v elektronskem okolju ter bodo verjetno seznanjeni in zadovoljni z e-zdravjem, če bo skozi ves čas njihove izkušnje vzpostavljen potreben nadzor kakovosti. Vendar imajo lahko v zgodnjih letih 21. stoletja mnogi pripadniki starejših starostnih skupin manj izkušenj z e-zdravjem in premalo potrebnih veščin na področju informacijske tehnologije, s katerimi bi pridobili kar največ koristi razvoja e-zdravja. Prav ti ljudje bodo najverjetneje potrebovali vedno večji dostop

(¹) Po ugotovitvah nedavne raziskave spletnih strani 32 najbolj priljubljenih ponudnikov alternativnih in komplementarnih oblik terapije naj bi slednji vsak dan privabljali deset tisoče „obiskovalcev“, jim ponujali 118 različnih „zdravil“ za raka in 59 oblik tako imenovanega preventivnega zdravljenja, pri čemer za nobeno ni bilo mogoče dokazati obljubljenega učinka. Poleg tega je ena petina spletnih strani bolnike bodisi neposredno bodisi posredno odvrčala od uporabe konvencionalnega zdravljenja raka (študija, objavljena v reviji „*Annals of Oncology*“, navedeno pri BBC News, 15. aprila 2004)

do zdravstvenih storitev. Vzpostaviti je treba sisteme, ki bodo zagotavljali, da interesi le-teh ne bodo oškodovani. Nekaj let bo treba državljanom zagotavljati druge komunikacijske kanale za dostop do storitev, na primer, preko telefona. Na voljo morajo biti tudi tiskane informacije.

2.2 Razume se, da odbor, sklican pod pokroviteljstvom generalnega direktorata za zaposlovanje in socialne zadeve, preučuje e-zdravje, vključno z „digitalno ločnico“, razlike med mestnim in podeželskim okoljem ter vprašanja v zvezi z izobraževanjem in usposabljanjem zdravstvenih delavcev in državljanov. Rešitev teh vprašanj je bistvenega pomena za uspešno izvajanje e-zdravja.

2.3 **Tehnološka infrastruktura:** Sporočilo se sklicuje na potrebo po ukrepanju v zvezi z „razvojem širokopasovnih telekomunikacijskih omrežij“. Nekatere obstoječe širokopasovne povezave z internetom v nekaterih geografskih območjih trenutno niso dovolj trdne. To ima pomembne posledice za bolnišnice in zdravnike, ki na takih območjih opravljajo osnovno zdravstveno dejavnost. Izvajanje nekaterih prvin telemedicine, kot je prenašanje rezultatov rentgena, bi bilo izredno negotovo, če ne celo nemogoče. Na podeželskih in redko poseljenih območjih, kjer so obstoječe širokopasovne povezave razmeroma šibke, je oddaljenost od zdravstvenih zavodov verjetno večja kakor na drugih območjih, s tem pa tudi možne koristi od aplikacij e-zdravja. Poleg tega je, če želijo lokalni ponudniki zdravstvenih storitev dati lokalnim prebivalcem na voljo informacije na spletnih straneh, pomembno tudi, da imajo ti prebivalci zanesljivo tehnološko infrastrukturo, ki jim bo omogočala takojšen dostop.

2.4 Zato torej obstaja potreba po vlaganju v potrebno opremo, da se zagotovi vzpostavitev primerne tehnološke infrastrukture za vse udeležene in njihov takojšen dostop do storitev e-zdravja. Naložbe se lahko financirajo iz kohezijskih in/ali strukturnih skladov EU in morda prek Evropske investicijske banke.

2.5 **Več moči uporabnikom zdravstvenih storitev – bolnikom in zdravim državljanom:** omenja se podpora, ki jo ljudje zdaj potrebujejo pri obvladovanju svoje bolezni, tveganj in življenjskega sloga, ter dejstvo, da ljudje aktivno sodelujejo pri ugotavljanju svojega zdravstvenega stanja. Na kratko, ljudje želijo danes biti partnerji z zdravstvenimi delavci pri odločanju glede zdravljenja.

2.6 Uporaba zdravil je daleč najpogostejša oblika zdravljenja bolezni in varovanja državljanov pred resnimi zdravstvenimi težavami, kot sta koronarna srčna bolezen ali možganska kap. Objavljeni predlog za „načrt“ Evropske agencije za vrednotenje zdravil (EMA) navaja željo, da bi bila na voljo podatkovna baza EMA, ki bi zajemala vsa zdravila, za katera so bila izdana tržna dovoljenja v kateri koli državi članici in po centraliziranem postopku. Ta predlog je treba uresničiti takoj, ko bo

mogoče. Tiste, ki želijo iskati informacije o zdravilih prek interneta, je treba močno spodbujati k uporabi podatkovne baze EMA kot njihovega prednostnega vira, saj bodo zagotovljene informacije objektivne, zanesljive in znanstveno dokazane.

2.7 Vse „validirane“ spletne strani o zdravilih in zdravljenju morajo ljudi izrecno opozoriti, naj se o informacijah ali kakršnih koli težavah v zvezi z zdravilom posvetujejo s svojim zdravnikom ali farmacevtom. Poročilo WHO za leto 2003 „Pripravljenost za dolgoročne terapije – dokazi za ukrepanje“ opozarja na resne težave, ki nastajajo zaradi nepripravljenosti za dolgoročno zdravljenje v primerih kroničnih obolenj. To pomeni ne le tratenje virov, temveč tudi nevarnost za zdravje posameznika v prihodnosti.

2.8 Nedavna raziskava⁽²⁾ je pokazala, da se ljudje pogosto namenoma odločijo, da bodo prenehali z jemanjem zdravil, kot da to preprosto pozabijo. Poročilo WHO navaja, da so razlogi za nepripravljenost za zdravljenje različni, vendar do nje lahko pogosto privedejo težave, povezane z neželenimi stranskimi učinki. To je treba upoštevati pri vseh pobudah e-zdravja, in sicer z zagotavljanjem informacij o zdravilih in zdravljenjih ter pozitivnim pristopom k spodbujanju pripravljenosti za zdravljenje.

2.9 Končna ugotovitev poročila WHO je, da „ima lahko povečanje učinkovitosti spodbujanja pripravljenosti za zdravljenje, veliko večji učinek na zdravje prebivalstva kot kateri koli napredek v posebnih vrstah zdravljenja“. V časih, ko so sredstva za zdravstveno varstvo pod pritiskom, bi se morale ustrezne pobude e-zdravja usmeriti na povečevanje pripravljenosti za zdravljenje.

2.10 Sporočilo poudarja napredek v kakovosti oskrbe in varnosti bolnikov, ki je lahko posledica dostopa do „celovitih in zaščitnih zdravstvenih evidenc v elektronski obliki“. Dilema je, kako ohranjati bolnikovo zaupanje v varnost in zaupnost zdravstvenih evidenc in obenem omogočati, da so vse potrebne informacije na voljo vsem zdravstvenim delavcem, ki posamezniku zagotavljajo zdravstveno varstvo, da slednji lahko zagotavljajo oskrbo najboljše možne kakovosti. Ohranjanje zaupanja javnosti v zaupnost podatkov bo verjetno še bolj oteženo, ko se bo povečalo čezmejno opravljanje zdravstvenih storitev. Sporočilo odpira možnost izvedbe študije o varstvu podatkov na področju e-zdravja. To mora biti prednostna naloga.

2.11 **Podpora zdravstvenim organom in zdravstvenim upraviteljem:** Sporočilo omenja, da e-zdravje odpira nove možnosti za ljudi, ki živijo na oddaljenih območjih z zgolj omejenimi zdravstvenimi storitvami, kakor tudi za „marginalizirane skupine“, kot so ljudje z različnimi stopnjami invalidnosti. To bo držalo le, če bodo izvršene potrebne naložbe v tehnološko infrastrukturo na oddaljenih območjih, kjer bo to potrebno. Izjemnega pomena bo tudi usposabljanje državljanov.

⁽²⁾ Barber N, Parsons J, Clifford S, Darracott R, Horne R, „Patients' problems with new medication“ for chronic diseases („Težave, ki jih imajo bolniki v zvezi z jemanjem novih zdravil za kronična obolenja“) *Quality and Safety in Healthcare*, št. 13, junij 2004

3. Stanje igre

3.1 **Glavni izzivi za obsežnejše izvajanje:** Kot je razvidno iz Sporočila, je **interoperabilnost** bistvenega pomena, za doseganje le-te pa bo potreben veliko bolj pozitiven pristop, kakršen je bil izkazan doslej. Glede na potrebne naložbe **prijaznost do uporabnikov** ne bi smela biti težko dosegljiva. Vprašanja glede **zaupnosti in varnosti** so bila v tem mnenju še obravnavana.

3.1.1 Določbo v „Direktivi o varovanju splošnih podatkov“ glede oblikovanja kodeksa ravnanja za posebna področja, kot je zdravstvo, je treba izvajati kar najhitreje, zlasti pri reševanju vprašanj v zvezi z zaupnostjo in varnostjo.

3.1.2 Poleg zagotavljanja zaupnosti se bodo državljani želeli prepričati tudi, ali bodo zaščitene njihove pravice do nadomestila ob težavah, ki bi nastale po čezmejni izvedbi storitev. Razprave o predlogu za Direktivo o storitvah na notranjem trgu (KOM (2004) 2 končna verzija) kažejo, da se odškodninsko zavarovanje za poklicna tveganja bistveno razlikuje med državami članicami. Zavarovalci opozarjajo, da bi lahko zahteva po obveznem odškodninskem zavarovanju za poklicna tveganja za zdravstvene delavce nekaterim zdravstvenim poklicem onemogočila pridobitev cenovno dostopnega odškodninskega zavarovanja. Na podlagi tega bi namreč morali prenehati z opravljanjem storitev ali jih opravljati nezakonito. To težavo je treba odpraviti, da bodo državljani ohranili zaupanje v uporabo čezmejnih storitev e-zdravja.

3.2 Dravljani se prav tako ukvarjajo z vprašanjem **kvalifikacij** tistih, ki ponujajo čezmejne zdravstvene storitve, kot je jasno razvidno iz razprav o predlagani direktivi o medsebojnem priznavanju strokovnih kvalifikacij (KOM(2002) 119 končna verzija). Zelo pomembno je, da se storitve e-zdravja ne uporabljajo za obhajanje nacionalnih predpisov, kar pomeni, da morajo regulativni organi v državi članici gostiteljici vedeti, da storitev ponuja zdravstveni delavec iz druge države članice, in se prepričati, da ima zadevni zdravstveni delavec ustrezne kvalifikacije in licenco za opravljanje svojega poklica in da ni podvržen disciplinskim ukrepom. Dravljani se želijo prepričati, da zdravstveni delavci iz drugih držav članic, ki jim zagotavljajo storitve, izpolnjujejo enake standarde, kot se zahtevajo v njihovi državi članici. V besedilu zadevne direktive je treba najti rešitev, če naj bi državljani z zaupanjem uporabljali storitve e-zdravja.

3.3 Primer, ki bi lahko pripomogel k izboljšanju varnosti in pravne gotovosti, je standardizacija obrazcev za e-recepte. Trenutno v EU ni standardiziranega formata papirnatih receptov, kar še dodatno otežuje položaj bolnikov, ki poskušajo prejeti zdravilo na recept v državi članici, ki ni tista, v kateri je bil recept izdan. Zato se zdi primerno preučiti standardizacijo formatov e-receptov v fazi, ko so storitve na področju izdajanja receptov še v povojih, namesto da bi čakali na vzpostavitev

sistemov v posameznih državah članicah. K sodelovanju pri taki pobudi je treba pozvati predstavnike EU iz zdravstvene, zobozdravstvene in farmacevtske stroke.

3.4 Kot je navedeno v Sporočilu, dajejo državljani prednost storitvam, ki so prilagojene njihovim potrebam in zahtevam ter jim zagotavljajo zaščito pravice do zasebnosti. Razume se, da bi vzpostavitev sistemov in storitev e-zdravja potekala hitreje, če bi se upoštevale potrebe in interesi skupnosti uporabnikov (zdravstvenih delavcev, bolnikov in državljanov). Predstavnike skupin uporabnikov je zato treba vključiti v razvoj projektov e-zdravja. Te skupnosti bodo nato precej bolj verjetno uporabniki in podporniki e-zdravja. Dejstva, da ima vsaka interesna skupina možnost veta na izvajanje kakršnega koli projekta, ki se ne smatra za koristnega, se morajo načrtovalci teh projektov še posebej zavedati.

3.5 Vprašanje nevarnosti, da bi bili deli skupnosti iz podnaslova **Dostop do e-zdravja** izključeni iz možnosti, ki jih ponuja e-zdravje, je treba reševati kot prednostno nalogo, da se pripadniki že tako prikrajšanih skupin ne bi počutili še bolj izključene. Ustrezno zagotavljanje e-zdravja bi lahko bilo ključni element njihove oskrbe z izboljšanimi zdravstvenimi storitvami.

4. Evropskemu območju e-zdravja naproti: Vprašanja in ukrepi

4.1 Navedeni cilji za zgoraj zastavljena vprašanja v Sporočilu bodo doseženi le, če bodo države članice izkazale popolno zavezanost, če bodo vse zainteresirane skupine, vključno s predstavniki bolnikov, državljanov in strok od vsega začetka tesno sodelovale na nacionalni ravni in ravni Skupnosti, če se bo doseganje zadanih ciljev skrbno in dosledno spremljalo in če bodo izvršene potrebne naložbe v tehnološko infrastrukturo. To bo bistveno pripomoglo k spodbujanju državljanov, da z zaupanjem uporabljajo storitve e-zdravja in podpirajo njihov nadaljnji razvoj. Brez njihove podpore ne bo doseženo veliko.

Odbor regij ni dal pripomb na vse podnaslove v tem razdelku Sporočila.

4.2 **Vprašanje 1: Reševanje skupnih izzivov:** (točka 4.2.1 Sporočila) Pomembno je, da države članice in Komisija obravnavajo vprašanje povračil stroškov za storitve, namenjene obmejnemu prebivalstvu. Dejansko je mogoče predvideti okoliščine, ko bolnik, ki živi blizu meje, ugotovi, da je najbližji specialist, ki se mu zdi najprimernejši za izdajo drugega mnenja prek posvetovanja na daljavo, kot predvideva točka 4.3.2, v bolnišnici v državi članici, ki ni ta, v kateri bolnik biva. Taki posamezniki bi težko razumeli odsotnost predpisov. Vsak predpis, ki se uvede, pa mora biti prilagojen predpisom, ki so trenutno v uporabi v vsaki državi članici.

4.2.1 (točka 4.2.3 Sporočila) V zvezi z mobilnostjo bolnikov bosta doseganje enotnega pristopa k identifikatorjem bolnikov, kakor je predvideno v razdelku 4.2.2.1, in prepričanje, da je vzpostavljen strog nadzor za zagotavljanje usposobljenosti zdravstvenih delavcev, ki ponujajo storitve v državah članicah, zelo pomembna.

4.2.2 (točka 4.2.4 Sporočila) V tej točki Odbor regij ponavlja svojo prejšnjo izjavo, da bo finančna podpora Skupnosti ključnega pomena pri pospeševanju razvoja širokopasovnih komunikacij na nekaterih zapostavljenih območjih.

4.2.3 (točka 4.2.7 Sporočila) Sporočilo Komisije navaja, da bi bila gotovost glede odgovornosti za izdelke in storitve e-zdravja „koristna“. Odbor regij meni, da bi bilo treba te besede zamenjati z besedami „bistvenega pomena“, da se lahko spodbuja in ohranja zaupanje bolnikov v uporabo storitev e-zdravja. Določiti je treba datum pred letom 2009, do katerega bo Komisija v sodelovanju z državami članicami zagotovila potreben okvir za večjo pravno varnost v zvezi s tem.

4.3 Vprašanje 2: Pilotni ukrepi: pospeševanje koristnega izvajanja

4.3.1 (točka 4.3.1 Sporočila) Odbor regij pozdravlja sofinanciranje za razvoj zbirke meril kakovosti za spletne strani v zvezi z zdravjem s strani Komisije. Vlade in zdravstveni delavci morajo voditi dolgoročne kampanje, s katerimi bodo državljane spodbujali, da raje uporabljajo strani z „webseal-om“ namesto drugih spletnih strani. Stalno strogo spremljanje takih spletnih strani bo bistvenega pomena za zagotavljanje stalne skladnosti z merili kakovosti.

4.3.2 (točka 4.3.3 Sporočila) Odbor regij pozdravlja uvedbo evropske kartice zdravstvenega zavarovanja. Predlagana evropska kartica zdravstvenega zavarovanja mora ob uvedbi vključevati informacije o kartici zdravstvenega zavarovanja ter na željo bolnika njegove najpomembnejše podatke o zdravju. Bolnik mora tako imeti možnost dovoliti posameznim zdravstvenim strokovnjakom dostop do ustreznih podatkov in jim s tem omogočiti, da mu zagotovijo najboljšo možno kakovost zdravstvene oskrbe. Tukaj je vnovič jasno razviden pomen zagotavljanja interoperabilnosti elektronske tehnologije. Paziti je treba, da določeni zdravstveni podatki, ki bi bili lahko uporabljeni za „prebiranje češenj“, niso dani na voljo zdravstvenim zavarovalnicam.

4.3.3 (točka 4.4.1 Sporočila) Ustanovitev e-zdravstvenega foruma na visoki ravni za podporo Komisiji bo idealna priložnost za vzpostavitev zaupanja, saj bo potrdila udeležbo vseh potrebnih interesnih skupin od samega začetka. Razume se, da bo forum lahko sestavljal delovne skupine za posebna vprašanja, med katera vsekakor sodi interoperabilnost. Tesno sodelovanje mora potekati med e-zdravstvenim forumom in

visoko usposobljeno skupino za presojo o zdravstvu in zdravstvenih storitvah, ki naj bi ga vzpostavili v skladu s Sporočilom Komisije o mobilnosti bolnikov.

5. Priporočila Odbora regij

ODBOR REGIJ

5.1 **priporočila** zagotavljanje finančne podpore prek strukturnih/kohezijskih skladov EU ali iz Evropske investicijske banke, da se omogoči učinkovitost širokopasovnih komunikacij na območjih, ki bi bila sicer zapostavljena;

5.2 **priporočila**, da Komisija v sodelovanju z državami članicami rešuje vprašanje ohranjanja zaupanja javnosti v zaupnost osebnih podatkov in hkratnega pojasnjevanja koristi širjenja pomembnih informacij med zdravstvenimi delavci, udeleženi v zdravljenju, kot prednostno nalogo;

5.3 **priporočila**, da predstavniki bolnikov, državljanov in zdravstvenih strok od samega začetka sodelujejo v oblikovanju vseh predlogov, ki se nanašajo na projekte e-zdravja;

5.4 **priporočila** izvajanje vseh pozitivnih ukrepov, da se bodo lahko posebej upoštevali interesi tistih iz starejših starostnih in drugih ranljivejših skupin v zvezi z vsemi projekti e-zdravja ter da se za nekaj let zagotovijo alternativni načini iskanja informacij in nasvetov;

5.5 **priporočila** določitev precej zgodnejšega datuma kot leto 2009, do katerega naj Komisija v sodelovanju z državami članicami zagotovi potreben okvir za večjo pravno varnost v zvezi z odgovornostjo za izdelke in storitve e-zdravja;

5.6 **priporočila**, da se vprašanje povračil stroškov za opravljene čezmejne storitve obravnava kot prednostna naloga;

5.7 **priporočila**, da vlade držav članic in zdravstveni delavci dolgoročno opozarjajo državljane na koristi uporabe spletnih strani „webseal“ namesto drugih spletnih strani;

5.8 **priporočila** vzpostavitev sistema, ki bo zagotavljal, da bodo spletne strani „webseal“ dosledno izpolnjevale uveljavljena merila kakovosti;

5.9 **priporočila**, da storitve e-zdravja, ki se nanašajo na zdravljenje z zdravili, pozitivno obravnavajo resno vprašanje nepripravljenosti za predpisane načine zdravljenja;

5.10 **priporočila** tesno sodelovanje med e-zdravstvenim forumom in visoko usposobljeno skupino za presojo o zdravstvu in zdravstvenih storitvah, ki naj bi ga vzpostavili v skladu s Sporočilom Komisije o mobilnosti bolnikov.

V Bruslju, dne 17. novembra 2004

Predsednik
Odbora regij
Peter STRAUB

Mnenje Odbora regij o Predlogu Sklepa Evropskega parlamenta in Sveta o ustanovitvi programa „MLADINA V AKCIJI“ za obdobje 2007-2013

(2005/C 71/09)

ODBOR REGIJ JE

ob upoštevanju predloga sklepa Evropskega parlamenta in Sveta o ustanovitvi programa „MLADINA V AKCIJI“ za obdobje 2007-2013 (COM (2004) 471 final – 2004/0152 (COD));

ob upoštevanju sklepa Evropske komisije z dne 14. julija 2004, da se v tej zvezi posvetuje z Odborom regij, v skladu s prvim odstavkom člena 265 in člena 149 Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti;

ob upoštevanju sklepa svojega predsednika z dne 27. januarja 2004, da komisijo za kulturo in izobraževanje zadolži za oblikovanje mnenja o tej zadevi;

ob upoštevanju svojega mnenja o delovnem dokumentu Evropske komisije z naslovom *K evropskemu prostovoljnemu delu za mlade* (CdR 191/1996 fin) ⁽¹⁾;

ob upoštevanju svojega mnenja o akcijskem programu Skupnosti *Evropsko prostovoljno delo za mlade* ⁽²⁾ (CdR 86/1997 fin);

ob upoštevanju svojega mnenja o predlogu sklepa Evropskega parlamenta in Sveta o uvedbi druge faze akcijskega programa Skupnosti na področju izobraževanja - SOCRATES; predlogu sklepa Sveta o uvedbi druge faze delovnega programa poklicnega usposabljanja Skupnosti - LEONARDO DA VINCI; in Predlogu Sklepa Evropskega parlamenta in Sveta o uvedbi akcijskega programa Skupnosti - MLADINA ⁽³⁾ (CdR 226/1998 fin);

ob upoštevanju svojega mnenja o Sporočilu Komisije o *Nadaljnjih ukrepih v zvezi z Belo knjigo - nova spodbuda za evropsko mladino*. Predlagani skupni cilji za sodelovanje in informiranje mladih kot odgovor na Sklep Sveta z dne 27. junija 2002, ki se nanaša na okvir evropskega sodelovanja na mladinskem področju ⁽⁴⁾ (CdR 309/2003 fin);

ob upoštevanju svojega mnenja o Beli knjigi - *Nova spodbuda za evropsko mladino* Evropske komisije ⁽⁵⁾ (CdR 389/2001 fin);

ob upoštevanju svojega mnenja o predlogu sklepa Evropskega parlamenta in Sveta o *Enotnem okviru za transparentnost kvalifikacij in kompetenc (Europass)* ⁽⁶⁾ (CdR 307/2003 fin);

ob upoštevanju skupnega mnenja o *Nadaljnjih ukrepih v zvezi z Belo knjigo - nova spodbuda za evropsko mladino* - Predlagani skupni cilji za *prostovoljno delo mladih* in Predlagani skupni cilji za *boljše razumevanje in poznavanje mladine* ⁽⁷⁾ (CdR 192/2004 fin);

⁽¹⁾ UL C 42, z dne 10.2.1997, str.1.

⁽²⁾ UL C 244, z dne 11.8.1997, str 47 (COM(96) 610 final - 96/0318 (COD)).

⁽³⁾ UL C 51, z dne 22.2.1999, str 77, (COM(98) 329 final, COM(98) 330 final in COM(98) 331 final).

⁽⁴⁾ UL C 22, z dne 24.1.2001, str.7 (COM(2003) 184 final).

⁽⁵⁾ UL C 373, z dne 2.12.1998, str.20 (COM(2001) 681 final).

⁽⁶⁾ (COM(2003) 796 final).

⁽⁷⁾ (COM(2004) 336 final in COM(2004) 337 final).

ob upoštevanju Sklepa št. 1031/2000/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 13. aprila 2000 o uvedbi akcijskega programa Skupnosti „Mladina“⁽⁸⁾;

ob upoštevanju Sklepa št. 790/2004/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 21. aprila 2004 o uvedbi akcijskega programa Skupnosti za promocijo aktivnih organov na evropski ravni na mladinskem področju⁽⁹⁾;

ob upoštevanju resolucije Sveta in predstavnikov vlad držav članic, ki so se sestali v okviru Sveta dne 27. junija 2002 o okviru evropskega sodelovanja na mladinskem področju⁽¹⁰⁾;

ob upoštevanju Sporočila Komisije Svetu o *Nadaljnjih ukrepih v zvezi z Belo knjigo - nova spodbuda za evropsko mladino. Predlagani skupni cilji za sodelovanje in informiranje mladih kot odgovor na Sklep Sveta z dne 27. junija 2002, ki se nanaša na okvir evropskega sodelovanja na mladinskem področju* (COM(2003) 184 final);

ob upoštevanju resolucije Sveta z dne 25. novembra 2003 o skupnih ciljih za sodelovanje in informiranje mladih⁽¹¹⁾;

ob upoštevanju resolucij Sveta in ministrov, pristojnih za mladino, ki so se sestali v okviru Sveta, o sodelovanju mladine⁽¹²⁾, o neformalni izobraževalni dimenziji športnih dejavnosti v programih za mlade v Evropski skupnosti⁽¹³⁾, o socialni vključenosti mladih⁽¹⁴⁾ in o spodbujanju pobud, podjetnosti in ustvarjalnosti mladih⁽¹⁵⁾;

ob upoštevanju Sporočila Komisije Svetu in Evropskemu parlamentu o *Evropskem prostovoljnem delu mladih* (COM(96) 610 final - 96/0318 (COD));

ob upoštevanju Priporočila Evropskega parlamenta in Sveta z dne 10. julija 2001 o mobilnosti študentov, oseb na usposabljanju, prostovoljcev, učiteljev in vodij usposabljanja v okviru Skupnosti⁽¹⁶⁾;

ob upoštevanju Poročila Komisije z naslovom *Vmesno vrednotenje programa Mladina 2000 – 2006 (za obdobje 2000 - 2003)* (COM(2004) 158 final);

ob upoštevanju Bele knjige o evropski upravi (COM(2001) 428 final);

ob upoštevanju členov 13 in 149 Pogodbe o Evropski uniji in Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti;

ob upoštevanju osnutka mnenja CdR 270/2004 rev.1, ki ga je dne 22. septembra 2004 sprejela komisija za kulturo in izobraževanje (poročevalec: **Alvaro Ancisi**, član občinskega sveta Ravenna (IT/EPP);

sprejel naslednje mnenje na 57. plenarnem zasedanju dne 17. in 18. novembra 2004 (seji z dne 17. novembra 2004)

⁽⁸⁾ UL L 117, z dne 18.5.2000, str. 1.

⁽⁹⁾ UL L 138, z dne 30.4.2004, str. 24.

⁽¹⁰⁾ UL C 168, z dne 13.7.2002, str. 2.

⁽¹¹⁾ UL C 295, z dne 5.12.2003, str. 6.

⁽¹²⁾ UL C 42, z dne 17.2.1999, str. 1.

⁽¹³⁾ UL C 8, z dne 12.1.2000, str. 5.

⁽¹⁴⁾ UL C 374, z dne 28.12.2000, str. 5.

⁽¹⁵⁾ UL C 196, z dne 12.7.2001, str. 2.

⁽¹⁶⁾ UL C 613, z dne ...2001.

1. Stališča Odbora regij

ODBOR REGIJ

1.1. **meni**, da sta promocija evropskega državljanstva in vključevanje mladih v družbo najpomembnejši politični prednostni nalogi Odbora, da mladi aktivno državljanstvo izražajo v praksi na lokalni in regionalni ravni in da je predlog povezan s prednostnimi nalogami komisije za kulturo in izobraževanje EDUC (točka 1.2 programa dela komisije EDUC za leto 2004),

1.2. **se zato zaveda**, da so aktivno državljanstvo mladih, njihova evropska zavest ter vse višja stopnja solidarnosti in medsebojnega razumevanja bistveni za socialno povezanost Unije in za mir,

1.3. **podpira** pet področij aktivnosti, ki jih navaja Komisija, še zlasti akciji „Mladi za Evropo“ in „Evropska prostovoljna služba“, kajti te lahko vplivajo in imajo multiplikacijski učinek na nacionalne mladinske politike,

1.4. še posebej **pozdravlja** akcijski program „Mladi sveta“, ki širi priložnosti za izmenjave in prostovoljno delo v sosednje države razširjene Unije; ravno tako pozdravlja akciji 4 in 5 za ugotavljanje podpornih sistemov za vzpodbujanje sodelovanja med mladinskimi delavci, organizacijami civilne družbe, upravami in nosilci odločanja, ki se ukvarjajo z mladinsko problematiko,

1.5. **se strinja** z odločitvijo, da se upoštevajo demografske, ekonomske in socio-kulturne spremembe in razširi ciljna skupina programa s populacije v starosti 15-25 let na populacijo v starosti 13-30 let,

1.6. **pozdravlja** sprejeto odprto metodo koordinacije in načelo, da naj bi politike Evropske skupnosti v zvezi z mladino dopolnjevale nacionalne politike, **če** so vanje polno vključeni lokalni in regionalni organi, da se v celoti izkoristi njihova temeljna vloga zagotavljanja uspešnosti programa in da metoda temelji na načelih subsidiarnosti, bližine in sorazmernosti,

1.7. **ugotavlja**, da morajo države, ki v programu sodelujejo, uvesti ustrezne ukrepe za odpravo ovir mobilnosti udeležencev programa. Na državnih in evropskih ravneh je treba uvesti tudi ustrezne instrumente za zagotovitev, da bodo mladi, ki sodelujejo v programu, deležni priznanja za prostovoljno delo, ki ga izvajajo, ter ustreznega formalnega in neformalnega usposabljanja. Povezovanje programa „Mladina“ z drugimi akcijskimi programi Skupnosti bi bilo pri tem v pomoč.

1.8. **poudarja**, da je pri izvajanju programa treba upoštevati posebne nacionalne značilnosti posamezne države. Občinam naj bi dodelili sredstva za dejavnosti, ki so že po naravi v njihovi pristojnosti. Tudi dejavnosti, ki veljajo za koristne in že potekajo na lokalni ravni, naj bi bile vredne podpore.

1.9. **opaža**, da je v uvodu in dodatkih predloga sklepa predvideno financiranje partnerstev z lokalnimi in regionalnimi skupnostmi za razvoj dolgoročnih projektov, ki bi omogočali združevanje različnih programov, ter da je to financiranje povezano s projekti in dejavnostmi usklajevanja. V nadaljevanju opaža, da je v okviru akcije „Mladinski delavci in podporni sistemi“ ravno tako predvideno partnerstvo z lokalnimi in regionalnimi skupnostmi. **Vendar pa opozarja**, da cilji niso dovolj jasno izraženi v besedilu sklepa.

2. Priporočila Odbora regij

ODBOR REGIJ

a) je mnenja, da je pomembno **najti nova orodja za poenostavitev programa in povečanje njegove prilagodljivosti**, omogočiti transparentnost postopkov in zagotoviti lahek dostop uporabnikov programa do informacij, na primer z raziskovanjem možnosti za večjo decentralizacijo struktur;

b) meni, da bi bilo treba za uspešnost programa v večji meri izkoristiti **vlogo lokalnih in regionalnih organov**, kar bi mladim omogočilo polno vključitev v aktivno državljanstvo, politično in vsakdanje življenje v njihovi skupnosti, opravljati prostovoljno delo in konkretno izkazati svojo solidarnost;

c) poudarja, da je informacije o programu mogoče najučinkoviteje zagotoviti na lokalni in regionalni ravni, še posebej za mlade v zapostavljenem položaju. Ravno tako sta lokalna in regionalna raven idealno okolje za sprožanje novih pobud, podporo rasti mladinskih nevladnih organizacij in njihovih načrtovalnih kapacitet na evropski ravni ter za preizkušanje in izmenjavo dobrih praks,

d) meni, da bi bilo treba nenehno spremljati naslednja **tri ključna vprašanja**, ki jasno izhajajo iz vmesnega vrednotenja programa in jih postavlja Komisija:

— odsotnost zakonodaje o **prostovoljnem delu** v mnogih evropskih državah, ki bi zaščitila pravice prostovoljcev in priznala posebnost njihovega dela,

- težave, s katerimi se srečujejo udeleženci programa v zvezi z **mobilitnostjo** in njihovim pravnim položajem, socialnimi pravicami in pravicami zdravstvenega varstva, še zlasti v partnerskih državah,
- odsotnost ustreznih instrumentov tako na državni kot tudi na evropski ravni, ki bi priznali **neformalno in formalno izobrazbo**, ki so je deležni mladi, ki se udeležijo akcij v okviru programa,
- e) poudarja potrebo, da se podprejo nevladne organizacije, ki delujejo na evropski ravni, in Evropski mladinski forum. Enako pomembno je podpreti **nacionalne forume** in njihovo medsebojno povezavo v mreže ter dati priložnost za razvoj lokalne pobude mladine in majhnih zvez, ki se na lokalni ravni zavzemajo za evropske projekte.

Priporočilo št. 1

Člen 3 (5)

Besedilo predloga Komisije	Sprememba Odbora regij
V okviru splošnega cilja podpiranja evropskega sodelovanja mladinskih politik	V okviru splošnega cilja podpiranja evropskega sodelovanja mladinskih politik, <u>še zlasti na regionalni in lokalni ravni</u>

Utemeljitev

Sprememba upošteva dejstvo, da je dobre prakse, ki spodbujajo aktivno državljanstvo mladine, mogoče razviti na ravni lokalnih skupnosti, ki vzpodbujajo mlade k udeležbi v življenju njihove skupnosti, v sistemu predstavniške demokracije in k učenju te udeležbe.

Priporočilo št. 2

Člen 8 (2)

Besedilo predloga Komisije	Sprememba Odbora regij
Komisija in države udeleženke za dosego ciljev programa in največje možne koristi od programa sprejmejo ustrezne ukrepe za razvoj struktur na evropski, nacionalni in po potrebi regionalni ali lokalni ravni.	Komisija in države udeleženke za dosego ciljev programa in največje možne koristi od programa sprejmejo ustrezne ukrepe za razvoj struktur na evropski, nacionalni in po potrebi regionalni ali lokalni ravni.

Utemeljitev

Za dosego ciljev programa je potreben širok dostop do informacij o priložnostih, ki jih program ponuja tako mladini kot tudi mladinskim delavcem. Pomembna je tudi podpora projektov nevladnih organizacij na regionalni in lokalni ravni ter obveščanje javnosti o ukrepih, ki podpirajo mladinske pobude.

Priporočilo št. 3

Člen 8 (3)

Besedilo predloga Komisije	Sprememba Odbora regij
Komisija in države udeleženke sprejmejo ustrezne ukrepe za pospeševanje priznavanja neformalne in formalne izobrazbe za mladino, zlasti z izdajo dokumenta ali certifikata na evropski ali nacionalni ravni, ki bo še posebej potrjeval izkušnje, ki so jih pridobili upravičenci, in neposredno udeležbo mladine ali mladinskih delavcev v akciji v okviru programa.	Komisija in države udeleženke sprejmejo ustrezne ukrepe za pospeševanje priznavanja neformalne in formalne izobrazbe za mladino, zlasti z izdajo dokumenta ali certifikata na evropski ali nacionalni ravni, ki bo še posebej potrjeval izkušnje, ki so jih pridobili upravičenci, in neposredno udeležbo mladine ali mladinskih delavcev v akciji v okviru programa ali v podobni s strani Skupnosti priznani akciji. <u>Ta cilj je mogoče okrepiti z dopolnjevanjem z drugimi akcijami Skupnosti, kot je navedeno v členu 11.</u>

Utemeljitev

Za pridobitev priznanja neformalne in formalne usposobljenosti, pridobljene z udeležbo v prostovoljnem delu, solidarnostnih dejavnostih in kulturnih izmenjavah, se morajo te aktivnosti povezati z drugimi področji aktivnosti v Skupnosti, kot so izobraževanje, usposabljanje in kultura, kot je navedeno v členu 11, pa tudi z nacionalnimi politikami in instrumenti, kot navaja člen 12.

Priporočilo št. 4

Člen 8 (6)(b)

Besedilo predloga Komisije	Sprememba Odbora regij
	<u>6 (b) (bis) lahko poskrbi za to, da nacionalne agencije decentralizirajo nekatere svoje odgovornosti na regionalni in lokalni ravni</u>

Utemeljitev

Decentralizacija nekaterih funkcij nacionalnih agencij na regionalni in lokalni ravni lahko zagotovi širši dostop in jih lahko približa tistim, ki bi imeli od programov korist. To bi bilo še posebej koristno pri pomoči majhnim nevladnim organizacijam v zvezi z informiranjem, promocijo, prijavljanjem na razpise in vrednotenjem projektov, pa tudi za doseganje mladine, ki ima manj priložnosti.

Priporočilo št. 5

Člen 12 (1)

Besedilo predloga Komisije	Sprememba Odbora regij
Državam udeleženkam je mogoče podeliti evropsko oznako za nacionalne ali regijske akcije, podobne tistim, ki so navedene v členu 4.	Državam udeleženkam je mogoče podeliti evropsko oznako za nacionalne, ali regijske <u>ali lokalne</u> akcije, podobne tistim, ki so navedene v členu 4.

Utemeljitev

Prve korake v demokratično življenje in prostovoljno delo mladi večinoma naredijo na ravni lokalnih organov. Na tej ravni se razvijajo tudi neformalna in formalna učna okolja.

Priporočilo 6

Člen 4(4)

Osutek mnenja	Sprememba
4) Mladinski delavci in podporni sistemi Cilj te akcije je podpreti organe, dejavne na evropski ravni na področju mladine, zlasti delo nevladnih mladinskih organizacij in njihove mreže, izmenjavo in izobraževanje ter mreže mladinskih delavcev, spodbujanje inovacij in kakovosti ukrepov, informiranje mladine ter razvoj struktur in dejavnosti, potrebnih za uresničitev programskih ciljev.	4) Mladinski delavci in podporni sistemi Cilj te akcije je podpreti organe, dejavne na evropski ravni na področju mladine, zlasti delo nevladnih mladinskih organizacij in njihove mreže, izmenjavo in izobraževanje ter mreže mladinskih delavcev, spodbujanje inovacij in kakovosti ukrepov, informiranje mladine ter razvoj struktur in dejavnosti, potrebnih za uresničitev programskih ciljev <u>in podpiranje partnerstev z lokalnimi in regionalnimi skupnostmi.</u>

Obrazložitev

Tudi v besedilu sklepa je treba poudariti cilj podpiranja partnerstev z lokalnimi in regionalnimi skupnostmi, ki je bil izražen že v uvodu in dodatkih, sklicujoč se na akcijo 4.

V Bruslju, 17. novembra 2004.

Predsednik
Odbora regij
Peter STRAUB

Mnenje Odbora regij o Sporočilu Komisije Močnejše partnerstvo za najbolj oddaljene regije

(2005/C 71/10)

ODBOR REGIJ JE

ob upoštevanju Sporočila Komisije: Močnejše partnerstvo za najbolj oddaljene regije - COM(2004) 343 final;

ob upoštevanju sklepa Evropske komisije z dne 27. maja 2004, da v skladu s prvim odstavkom člena 265 Pogodbe o ustanovitvi Evropskih skupnosti Odbor zaprosi za mnenje o tej zadevi;

ob upoštevanju sklepa svojega predsedstva z dne 10. februarja 2004, da za pripravo mnenja o tej zadevi zadolži komisijo za politiko teritorialne kohezije;

ob upoštevanju člena 299(2) Pogodbe ES;

ob upoštevanju členov III-330 in 56(3)(a) osnutka Pogodbe o ustavi za Evropo;

ob upoštevanju poročila Komisije o ukrepih za izvajanje člena 299(2): Najbolj oddaljene regije Evropske unije ⁽¹⁾;

ob upoštevanju svojega mnenja o najbolj oddaljenih regijah Evropske unije in izvajanju člena 299 (CdR 440/2000 fin) ⁽²⁾;

ob upoštevanju skupnega memoranduma Španije, Francije, Portugalske in sedmih najbolj oddaljenih regij ter prispevka teh regij z dne 2. junija 2003;

ob upoštevanju sklepnih deklaracij konferenc predsednikov na Ponti Delgadi dne 2. septembra 2004, Martiniku dne 30. oktobra 2003, v La Palmi dne 15. oktobra 2002, na Lanzarotu dne 25. septembra 2001 in v Funchalu dne 31. marca 2000;

ob upoštevanju Resolucije Evropskega parlamenta o Sporočilu Komisije o tretjem poročilu o ekonomski in socialni koheziji ⁽³⁾;

ob upoštevanju svojega mnenja o tretjem poročilu o ekonomski in socialni koheziji (Odbor regij 120/2004 fin) ⁽⁴⁾;

ob upoštevanju poročila Komisije o ukrepih za uporabo člena 299(2) PES: najbolj oddaljene regije EU (COM(2000) 147 final. z dne 13. marca 2000);

ob upoštevanju poročila Evropske komisije o močnejšem partnerstvu, okrepljenem za najbolj oddaljene regije: ocena in obeti, SEC(2004) 1030 final;

ob upoštevanju svojega osnutka mnenja (CdR 61/2004, rev.1), ki ga je dne 24. septembra 2004 sprejela komisija za politiko teritorialne kohezije (poročevalec: **Adan Martin Menis**, predsednik regionalne vlade Kanarskih otokov (ES/ELDR));

⁽¹⁾ COM(2000) 147 final, z dne 13. marca.

⁽²⁾ UL C 144, 16.5.2001, str. 11

⁽³⁾ Besedilo je prilagodil Evropski parlament 22/6/2004

⁽⁴⁾ Besedilo je prilagodil Odbor regij 17/6/2004

ob upoštevanju naslednjega:

- 1) Sedem najbolj oddaljenih regij – Azori, Kanarski otoki, Guadeloupe, Francoska Gvajana, Madeira, Martinik in Reunion – so polnopravne članice Evropske unije, vendar so hkrati tudi v edinstvenem in posebnem položaju, ki se precej razlikuje od položaja drugih regij v Skupnosti;
- 2) Njihov položaj zaznamuje vrsta ovir, zlasti oddaljenost, majhnost in ekonomska odvisnost od maloštevilnih proizvodov, ki so stalno prisotne in vezane ena na drugo, zato povzročajo izolacijo in ranljivost teh regij, kot to priznava člen 299(2) Pogodbe ES;
- 3) Posledice teh dejavnikov so dodatni stroški in sedanje posebne ovire pri rasti, konvergenci in ekonomski trajnosti teh regij, kar jim preprečuje polno sodelovati pri dinamiki notranjega trga, omejuje možnosti njihovih prebivalcev in zmanjšuje konkurenčnost njihovih podjetij;
- 4) Najbolj oddaljene regije bi zaradi svoje zemljepisne lege lahko postale strateško pomembne platforme, na katerih bi Evropska unija razvila vlogo, ki jo želi imeti v svetu;
- 5) Ti dejavniki v celoti upravičujejo posebno obravnavo teh regij pri izvajanju politik Skupnosti, tako da se lahko zadovoljijo njihove posebne potrebe in poveča njihova zmožnost za lokalno spodbujen razvoj;
- 6) Treba je torej podpreti pozive najbolj oddaljenih regij in zainteresiranih nacionalnih organov za celovito in skladno strategijo, ki jo je treba izvajati za te regije, in ji dati potrebne vire ter tako oblikovati ustrezno politiko Skupnosti za najbolj oddaljene regije;

sprejel naslednje mnenje na svojem 57. plenarnem zasedanju, ki je potekalo 17. in 18. novembra (seja dne 18. novembra 2004).

1. Splošne pripombe

— upoštevati geografsko okolje najbolj oddaljenih regij v okviru trgovinske politike in ppolitike sodelovanja ter sporazumov s sosednjimi državami;

Posebna obravnava najbolj oddaljenih regij: na splošno pozitivna, vendar je treba še veliko storiti

ODBOR REGIJ

1.1 **pozdravlja** dejstvo, da je od leta 1986 Evropska komisija prevzela pobudo za vzpostavitev primerne okvira za izvajanje zakonodaje Skupnosti in skupnih politik za te regije na podlagi Programa možnosti, posebej prirejenega oddaljeni in otoški naravi najbolj oddaljenih regij (POSEI);

1.2 **spominja**, da je sprejem posebnega člena v Pogodbi (člen 299(2)) o upoštevanju položaja najbolj oddaljenih regij Evropske unije obravnaval vrsto posebnih ciljev, namreč:

— potrditi enkratno naravo najbolj oddaljenih regij in potrebo po vključitvi tega v vse politike Evropske unije, zlasti z ohranjanjem prednostne pomoči, dodeljene v okviru strukturne politike za ekonomsko in socialno kohezijo;

— prilagoditi politike Skupnosti dejanskemu položaju v regijah z izvajanjem posebnih ukrepov in določanjem posebnih pogojev za uporabo Pogodbe, če je to potrebno za razvoj teh regij;

1.3 **meni**, da ti cilji nikakor niso stvar preteklosti, pač pa so še vedno tehtni in zahtevajo neprestano delovanje Evropske unije. Njihov pomen dokazuje dejstvo, da člen III-330 osnutka Evropske ustavne pogodbe posebej govori o statusu najbolj oddaljenih regij;

1.4 **spominja** torej na zadovoljstvo, ki ga je izrazil Odbor ob sprejemu poročila Evropske komisije z dne 14. marca 2000 o ukrepih za izvajanje člena 299(2) Pogodbe, ki si je prizadevalo zagotoviti "kvantni preskok" v pristopu Skupnosti do najbolj oddaljenih regij in ki bi sprožilo odločilno novo fazo v opredelitvi celovite in skladne politike za trajnostni razvoj najbolj oddaljenih regij;

1.5 **meni**, da so bili ukrepi, sprejeti v skladu z zgoraj navedenim poročilom z dne 14. marca 2000, na splošno pozitivni, vendar želi opozoriti, da je razširjena Evropska unija sedaj na odločilni točki v svojem integracijskem procesu, pred njo pa so veliki izzivi, ki zahtevajo temeljne spremembe v institucijah, politikah Skupnosti in evropskem gospodarstvu;

1.6 **izraža prepričanje**, da kljub poudarjenim pozitivnim vidikom te spremembe kažejo potrebo po tem, da se sedanjí pristop izpopolni in da se politike Skupnosti do najbolj oddaljenih regij nadalje razvijejo z opredelitvijo ustreznega okvira za te regije v novem evropskem okviru, ki bo zagotovil njihovo polno sodelovanje v novi Evropi;

1.7 se zato **zahvaljuje** Evropskemu svetu, ker je vedno upošteval in podpiral najbolj oddaljene regije Evropske unije; Odbor opozarja, da so ugotovitve Evropskega sveta v Sevilli junija 2002 pokazale potrebo po tem, da se pospeši izvajanje člena 299(2) Pogodbe in predloži ustrezne predloge za upoštevanje njihovih posebnih potreb prek raznih skupnih politik, zlasti prometne politike, in pri reformi nekaterih politik, zlasti regionalne politike; Odbor želi ob tej priložnosti tudi poudariti, da se je Komisija zavezala, da bo predložila novo poročilo o teh regijah na podlagi globalnega in skladnega pristopa do posebnih značilnosti teh regij in do načinov njihove obravnave;

1.8 tako **izraža** svoje zadovoljstvo ob sprejemu, z dne 26. maja 2004, Sporočila Komisije *Močnejše partnerstvo za najbolj oddaljene regije* in poročila Komisije *Močnejše partnerstvo, okrepjeno za najbolj oddaljene regije: ocena in obeti*, dne 6. avgusta 2004. Ugotavlja, da Evropska unija želi zadovoljiti posebne potrebe teh regij in zlasti priznati edinstven položaj najbolj oddaljenih regij, ki v celoti upravičuje njihovo posebno obravnavo pri različnih politikah Skupnosti;

Za celovito in skladno razvojno politiko za najbolj oddaljene regije

ODBOR REGIJ

1.9 **čestita** Evropski komisiji najprej za njen predlog za poglobljanje njenih odnosov na področju sodelovanja z najbolj oddaljenimi regijami in njeno konferenco predsednikov, ki dokazuje njeno pripravljenost, da v proces povezovanja Skupnosti vključi regionalno razsežnost;

1.10 **ugotavlja**, da je Komisija dosegla napredek pri razumevanju vrste zapletenih vprašanj, ki vplivajo na najbolj oddaljene regije. Podpira stališče Komisije, da najbolj oddaljene regije pri razvoju in povezovanju še vedno zaostajajo za drugimi evropskimi regijami in da so nekatere politike Skupnosti neprimerne, ker so sestavljene za Evropsko unijo na splošno in ne upoštevajo posebnih značilnosti najbolj oddaljenih regij;

1.11 **trdi**, da evropska integracija med drugim temelji na ohranjanju mnogoterosti in posebnih značilnostih vseh regij Unije, z namenom, da celotna Unija doseže največji možni napredek. Odbor se zavzema zlasti za oblikovanje strategije

dela v regijah, zapostavljenih zaradi geografske lege, ki temelji na posebnostih teh regij in vsebuje ustrezne pomožne ukrepe;

1.12 **pozdravlja** tri prednostne naloge, ki jih je opredelila Komisija – konkurenčnost, dostop in nadomestila za druge omejitve ter regionalno povezovanje – z namenom oblikovati strategijo Skupnosti za rast in konvergenco najbolj oddaljenih regij;

1.13 **podpira** namen Evropske komisije, da si bo še bolj prizadevala pri opredelitvi in ocenitvi dodatnih stroškov, ki jih imajo najbolj oddaljene regije, da bi bolj učinkovito reševala težave zaradi vseh ovir, ki so posledica tega položaja;

1.14 **ugotavlja** pa, da predlog Komisije le delno izpolnjuje naloge, ki jih je naložil Evropski svet v Sevilli, in potrebe, ki so jih izrazile regije in njihove države;

1.15 posebej **poudarja**, da ocena Komisije ni dala ustreznih medsektorske strategije za najbolj oddaljene regije; strategije, ki bo aktivirala vse politike Skupnosti in njihove vire, da bi se ustrezno obravnaval čisto poseben položaj teh regij;

1.16 **obžaluje** dejstvo, da kljub pripravljenosti, ki jo je Evropska Komisija izrazila za izvajanje prednostnih nalog, ki si jih je zastavila s kohezijsko politiko in drugimi politikami Skupnosti, Komisija temu ustrezno ne opredeli virov, ki jih namerava zagotoviti v skladu s temi drugimi politikami, ter to prelaga na kasnejše sklepe ali pogojuje z nadaljnjimi študijami;

1.17 **spomni**, da je Evropska komisija predlagala, da se uporaba okvirja splošne kohezijske politike za najbolj oddaljene regije združi z oblikovanjem dveh posebnih programov: programa nadomestil za posebne omejitve, ki vplivajo na najbolj oddaljene regije, in Akcijski načrt za širšo sosesčino;

1.18 **pozdravlja** oblikovanje zgoraj navedenih posebnih programov, ki sta namenjena izključno najbolj oddaljenim regijam in ki si prizadevata izravnati ovire, ki so posledica posebnega položaja teh regij. **Ugotavlja** pa, da manjkajo stvarni podrobni podatki v zvezi s finančnimi viri, ki so bili dodeljeni tem ukrepom;

1.19 **obžaluje** dejstvo, da se je Komisija odločila, da vseh teh regij ne bo vključila v cilj konvergence v prihodnosti in ponavlja, da je samodejna upravičenost do tega cilja najbolj primeren način za reševanje strukturnih razvojnih ovir najbolj oddaljenih regij in za zagotovitev, da bodo te regije še naprej pravično obravnavane;

1.20 **vztraja**, da so ovire, zaradi katerih so prizadete najbolj oddaljene regije, stalne in skupne vsem ne glede na njihov BDP na prebivalca, in ponavlja, da težave teh regij niso povezane zgolj z BDP-jem, pač pa predstavljajo zapletene strukturne razmere, ki močno prizadenejo prebivalce teh regij in konkurenčnost njihovih podjetij;

1.21 **ugotavlja**, da vse najbolj oddaljene regije, vključno s tistimi, katerih BDP na prebivalca znaša 75 % povprečja Skupnosti, še vedno trpijo zaradi pomanjkanja osnovne infrastrukture in slabih pogojev za konvergenco in konkurenčnost, ki sta potrebni za doseg ciljev lizbonske in göteborgske strategije. Odbor meni, da se regije ne bodo mogle posvetiti svojemu procesu konvergence, če okrepi, prevzeti v okviru evropske regionalne politike, ne bodo potekali neprekinjeno od leta 2006 dalje v splošnem okviru, prilagojenem njihovim posebnim značilnostim;

1.22 **opozarja**, da je veliko možnosti za rast, diverzifikacijo in povečano produktivnost, ki jih imajo na razpolago najbolj oddaljene regije, usmerjenih na maloštevilne tradicionalne sektorje, ki pomenijo dejanske primerjalne prednosti, na turizem in na iskanje drugih alternativnih oblik proizvodnje. Odbor torej verjame, da mora učinkovita strategija za posodabljanje, inovativnost in razvoj v najbolj oddaljenih regijah upoštevati te dejavnosti;

1.23 **pozdravlja** dejstvo, da bodo v skladu z novimi programi za "evropsko teritorialno sodelovanje" najbolj oddaljene regije upravičene ne samo do transnacionalnega, ampak tudi do čezmejnega sodelovanja. To je ključnega pomena za izpolnitev cilja, da se najbolj oddaljene regije vključijo v svoje geografsko okolje, kot priznava tudi sama Komisija;

1.24 **pozdravlja** dejstvo, da se kot prednostni nalogi štejeta izboljšanje odnosov med najbolj oddaljenimi regijami in sosednjimi tretjimi državami in oblikovanje akcijskega načrta za širo sosesčino, ki bo pomagal ustvariti prostor za ekonomsko, socialno in kulturno rast ter povezovanje v teh regijah na mejah Evropske unije, čeprav obžaluje, da finančni viri, dodeljeni temu načrtu, niso podrobno opredeljeni;

1.25 **meni**, da izvajanje sosedске politike za najbolj oddaljene regije zahteva zagotovitev ustreznih finančnih virov, da bodo lahko te regije upravičeno prevzele vlogo aktivne meje Evropske unije ter pozitivno in smiselno dopolnjevale ukrepe Skupnosti za boj proti revščini in za zaščito demokratičnih vrednot, spoštovanja človeških pravic in načel pravne države v njihovih sosednjih državah,

1.26 **zastopa** pa **stališče**, da je za doseg teh ciljev potrebno usklajevanje, ki je učinkovito in skladno z zunanj

politiko Evropske unije in programi razvojnega sodelovanja, zlasti z določbami Cotonoujskega sporazuma, programa MEDA in ALA ter z vsemi pobudami in programi Skupnosti, ki jih bodo mogoče sprejeli v teh regijah v prihodnosti;

1.27 **izraža** svoje zadovoljstvo zaradi namena Komisije, da opravi poglobljeno študijo o tem, kako v najbolj oddaljenih regijah delujejo službe splošnega interesa in da naroči delovni skupini, da pripravi ustrezne predloge;

1.28 **pozdravlja** namen Komisije, da bo pri vprašanih državne pomoči upoštevala posebne značilnosti najbolj oddaljenih regij;

1.29 **izjavlja**, da se predpisi, ki urejajo državno pomoč in katerih namen je bil podpreti in zaščititi delovanje notranjega trga, ne morejo nekritično uporabljati za pomoč, ki se odobrava podjetjem v teh regijah, ki ne žanjejo vseh koristi od tega enotnega trga, kot priznava tudi sama Komisija;

1.30 **obžaluje** torej, da se je Komisija odločila, da v člen 87(3)(a) ne bo vključila vseh najbolj oddaljenih regij, vključno s tistimi, katerih BDP presega 75 % povprečja Skupnosti. To bi bil najustreznejša rešitev za reševanje strukturnih ovir, ki vplivajo na najbolj oddaljene regije in za zagotovitev, da se pravično obravnavajo.

1.31 v zvezi s tem **meni**, da vključitev najbolj oddaljenih regij v novi člen 56(3)(a) Ustavne pogodbe (prejšnji člen 87(3)(a)) jasno kaže namen evropskega zakonodajalca in poziva Komisijo, da zaradi pravne varnosti ponovno preuči svoje stališče v pogajanjih o smernicah državne pomoči za regionalne namene in zaokroži svoj predlog z vključitvijo vseh najbolj oddaljenih regij v to kategorijo;

1.32 **meni** tudi, da mora biti načrtovana dodatna intenzivnost pomoči, določena na 10 odstotnih točk, ocenjena glede na predloge Komisije in njene ponovne preučitve smernic glede pomoči za regionalne namene, da bi se ugotovilo, ali bi bilo ustrezno zagotoviti politiko, ki podpira naložbe v teh regijah;

1.33 **izraža prepričanje**, da glede na zgornje premisleke Evropska komisija ne izpolnjuje v celoti pričakovanj o globalnem in skladnem pristopu, za katerega se je zavzel Evropski svet v Seville;

1.34 **meni** torej, da je pomanjkljiv pristop, ki ga je predlagala Komisija, ker ne pomeni napredka v smeri politike Skupnosti za najbolj oddaljene regije, ki bi omogočila, da se v vse politike Skupnosti vključijo stalni ukrepi, ki bolj ustrezajo dejanskemu stanju v teh regijah;

1.35 **izraža** svojo trdno prepričanost, da najbolj oddaljene regije še vedno potrebujejo pomoč Evropske unije, da izboljšajo svojo konkurenčnost in napredujejo v svojem procesu konvergence na ravni ekonomskega razvoja in možnosti za svoje prebivalce, ki bi bile enake tistim, ki jih imajo prebivalci drugih evropskih regij;

1.36 **izraža** na koncu svojo podporo Evropskemu svetu, ki za prednostno nalogo šteje pospešeno preučitev Sporočila o strategiji za najbolj oddaljene regije;

2. Priporočila Odbora regij

ODBOR REGIJ

2.1 **predlaga**, da Evropska komisija ponovno preuči svoj predlog o načinu obravnavanja najbolj oddaljenih regij v okviru kohezijske politike, da bi vključila najbolj oddaljene regije v prihodnji cilj konvergence, ne glede na njihov BDP. To je najustreznejši način za upoštevanje strukturnih ovir teh regij in za zagotovitev, da se jih še naprej obravnava pravično;

2.2 **poziva** Komisijo, da dodeli potrebne finančne vire dvema posebnima predlaganima programoma, programu nadomestil za dodatne stroške in Akcijskemu načrtu za širšo soseščino. Ti viri morajo zadostovati za zadovoljitev dejanskih potreb vseh najbolj oddaljenih regij, vključno s tistimi, katerih BDP na prebivalca presega 75 % povprečja Skupnosti, in za doseg zastavljenih ciljev;

2.3 **opozarja**, da morajo vse najbolj oddaljene regije, vključno s tistimi, ki niso več zajete v cilj konvergence, še vedno skrbeti za naložbe, ki jih jim nalaga njihova oddaljenost, zlasti na področju infrastrukture, in zato poziva Komisijo, da se zaveže, da bo v okviru tega posebnega programa odobrila naložbe, namenjene za izravnavanje omejitev, ki jih imajo najbolj oddaljene regije;

2.4 **poziva** Evropsko komisijo, da začne čimprej v praksi uresničevati Akcijski načrt za "širšo soseščino" z učinkovitim in skupnim usklajevanjem z drugimi instrumenti Evropske unije za zunanjo politiko in politiko razvojnega sodelovanja ter s svojo trgovinsko in carinsko politiko, poziva pa jo tudi k predložitvi jasno začrtanih predlogov za usklajevanje teh določb z nedavno "sosedsko pobudo";

2.5 **poudarja** potrebo po zagotovitvi, da se najbolj oddaljene regije vključijo v razdelek o čezmejnem sodelovanju v skladu z novim ciljem evropskega teritorialnega sodelovanja kot predpogoju za cilj vključevanja v njihovo geografsko soseščino;

2.6 **predlaga** Komisiji, da bi morala v skladu z novimi smernicami za regionalno pomoč ponovno preučiti svoje predloge, da bi lahko vključila določbe osnutka Ustavne pogodbe ter ohranila sedanje ravni pomoči in možnost dodeljevanja pomoči za tekoče poslovanje, ki se postopno ne znižuje ali časovno omeji. Odbor nadalje poziva Komisijo, da ohrani in izboljša posebno obravnavo najbolj oddaljenih regij glede državne pomoči kmetijskemu in ribiškemu sektorju;

2.7 **poziva** Evropsko komisijo, da še naprej zagotavlja diferencirane davčne režime za najbolj oddaljene regije kot potrebne instrumente za gospodarski razvoj teh regij;

2.8 **zahteva**, da Komisija v okviru partnerstva, v okviru katerega bo izvajala Sporočilo o najbolj oddaljenih regijah, v celoti izpolni zahteve Evropskega sveta v Sevilli in tako oblikuje ustrezno medsektorsko strategijo, ki bo vsem politikam Skupnosti omogočila, da se prilagodijo posebnim razmeram v teh regijah, in da predlaga posebne ukrepe na različnih področjih kohezijske politike;

2.9 **priporoča** zlasti, da se ohranijo in razvijejo posebna obravnavna, dodeljena tradicionalnim sektorjem, prizadevanja za diverzifikacijo in proces posodabljanja v primarnem sektorju, da bi povečali njegov prispevek k rasti in konvergenci v najbolj oddaljenih regijah;

2.10 **predlaga** Komisiji, da pojasni svoj predlog za prilagoditev programa POSEI in zahteva predloge za stalne ukrepe, za katere se zagotovijo ustrezna proračunska sredstva v skladu z razvojnimi cilji tega programa;

2.11 **poziva** Evropsko komisijo, da določi dovolj visoke tarife v skladu s skupno tržno ureditvijo za banane, da zaščiti proizvodnjo Skupnosti, in da predlaga ukrepe za dajanje nadomestil proizvajalcem, če je potrebno;

2.12 **poziva** Evropsko komisijo, naj v okviru skupne tržne ureditve za sladkor sprejme posebne ukrepe, ki bi v najbolj oddaljenih regijah spodbujali razvoj sektorja sladkorja;

2.13 **poziva** Evropsko komisijo, da upošteva posebne potrebe najbolj oddaljenih regij v okviru politike razvoja podeželja, jim da na razpolago dovolj sredstev in v okviru bodočega sklada za razvoj podeželja določi enake stopnje sofinanciranja kot se uporabljajo tudi v večini zapostavljenih regij;

2.14 **poziva** Evropsko komisijo, naj v okviru cilja vključevanja najbolj oddaljenih regij v svoje geografsko okolje izdela in začne z izvajanjem akcijskih načrtov za vsako posamezno geografsko območje, v katerem se te regije nahajajo, pri čemer naj bodo vključene te regije, njihove države članice in sosednje tretje države;

2.15 **poziva** Evropsko komisijo k sprejetju novih ukrepov, ki izboljšujejo konkurenčnost lokalnih kmetijskih pridelkov, ki morajo na istem trgu konkurirati podobnim pridelkom iz drugih držav, ki imajo pridružitvene sporazume z Evropsko unijo, kot na primer Maroko, so v pogajanjih z EU, kot na primer MERCOSUR ali imajo preferencialne dogovore, kot skupina držav AKP;

2.16 **poziva** Komisijo, naj v praksi uresničuje uvodno izjavo 14 Šestega okvirnega programa RTR z uvedbo primernih ukrepov, prilagojenih posebnim značilnostim najbolj oddaljenih regij, da olajša njihovo sodelovanje pri pobudah Skupnosti na področju raziskav in razvoja; to je treba upoštevati pri sestavljanju naslednjega okvirnega programa;

2.17 **poziva** Evropsko komisijo, da šteje najbolj oddaljene regije za prednostne regije pri razvijanju dejavnosti na področjih informacijske družbe in tehnoloških inovacij. Ti dve področji dajeta najbolj oddaljenim regijam dejansko priložnost, ker lahko pomagata izravnati nekatere ovire, ki so posledica oddaljenosti teh regij.

2.18 **se strinja** z oceno Evropske komisije o pomenu, ki ga ima promet pri zagotavljanju dostopa najbolj oddaljenih regij na notranji trg in priporoča vzpostavitev primernih mehanizmov in postopkov, da bi se najbolj oddaljene regije v celoti vključile v vse vidike skupne prometne politike;

2.19 **poziva** Komisijo zlasti, da projekte za najbolj oddaljene regije takoj vključi v vseevropska prometna omrežja in vseevropska energetska omrežja in da jih obravnava kot prednostne naloge;

2.20 **opozarja**, da je okolje izredno pomembno področje za najbolj oddaljene regije in poziva Evropsko komisijo k čimprejšnjemu sprejetju primernih ukrepov, da se zagotovi trajnostni razvoj na področjih, kot so varovanje biološke raznovrstnosti, omrežje Natura 2000 in ravnanje z odpadki;

2.21 **poziva**, na splošno, Evropsko komisijo, da upošteva skupne zahteve teh regij in njihovih držav ter opravi natančno študijo o zadevnih politikah Skupnosti;

2.22 **opozarja** na potrebo po sestavi instrumentov, ki bodo omogočili, da se opravlja redna ocena učinka nove zakonodaje Skupnosti na najbolj oddaljene regije, da se zagotovi, da to ne škoduje rasti gospodarskih dejavnosti v teh regijah, pač pa dejansko in trajno spodbuja tako rast;

2.23 **ponavlja**, da je za doseg strateških ciljev treba zagotoviti učinkovito usklajevanje, zlasti v Komisiji prek medresorske skupine, v kateri je treba povečati število človeških virov;

2.24 **vztraja**, da morajo tako institucije Skupnosti in kot regije vzpostaviti komunikacijsko strategijo za evropsko javnost, ki bo zagotavljala informacije o težavah, ki vplivajo na najbolj oddaljene regije in o resnični evropski razsežnosti teh regij;

2.25 **spodbuja** najbolj oddaljene regije, da začnejo sodelovati na vseh možnih področjih, Komisijo pa, da jih pri tem podpira, da bi bile kos dvojnemu izzivu svojega razvoja v Uniji in globalizaciji;

Bruselj, 18. novembra 2004

Predsednik

Odbora regij

Peter STRAUB

Mnenje Odbora regij o Predlogu Uredbe Evropskega parlamenta in Sveta o oblikovanju evropskega združenja za čezmejno sodelovanje

(2005/C 71/11)

ODBOR REGIJ JE

OB UPOŠTEVANJU predloga Uredbe Evropskega parlamenta in Sveta o oblikovanju evropskega združenja za čezmejno sodelovanje, ki ga je Evropska komisija sprejela 14. julija 2004, COM(2004) 496 final – 2004/0168 (COD);

OB UPOŠTEVANJU odločitve Evropske komisije z dne 15. julija 2004, da v skladu s členom 159(3) Pogodbe ES z Odborom posvetuje o tej zadevi;

OB UPOŠTEVANJU odločitve Sveta EU z dne 8. novembra 2004, da se o zadevi posvetuje z Odborom;

OB UPOŠTEVANJU člena 265(1) Pogodbe ES, ki določa: „Svet ali Komisija se posvetuje z Odborom regij v primerih, predvidenih s to pogodbo, in v vseh drugih primerih, za katere ena od teh dveh institucij meni, da je to primerno, zlasti tistih, ki zadevajo čezmejno sodelovanje“;

OB UPOŠTEVANJU člena III- 220 pogodbe o Ustavi za Evropo, ki pravi: „Da bi Unija pospešila svoj vsesplošni skladni razvoj, razvija in izvaja tiste svoje dejavnosti, ki vodijo h krepitvi njene ekonomske, socialne in teritorialne kohezije.“ [...] „Med prizadetimi območji je treba posvetiti posebno pozornost območjem, prizadetim zaradi prestrukturiranja industrije in območjem, s težavnimi in trajnimi naravnimi ali demografskimi pomanjkljivostmi, kot so severne regije z nizko gostoto prebivalstva ter otoške, obmejne in gorske regije.“

OB UPOŠTEVANJU sklepa svojega predsednika z dne 5. aprila 2004, da naroči komisiji za politiko ozemeljske kohezije, naj pripravi mnenje o tej temi;

OB UPOŠTEVANJU poročil Evropskega parlamenta: poročila „Gerlach“ iz leta 1976 o regionalni politiki Skupnosti, ki zadeva regije ob notranjih mejah Skupnosti ⁽¹⁾, poročila „Boot“ iz leta 1984 o krepitvi čezmejnega sodelovanja ⁽²⁾, poročila „Schreiber“ iz leta 1986 o regiji Posarje-Lorena-Luksemburg ⁽³⁾, poročila „Poetschki“ o čezmejnem sodelovanju na notranjih mejah ⁽⁴⁾, poročila „Chiabrando“ iz leta 1988 o razvojnem programu za obmejno regijo Španija/Portugalska ⁽⁵⁾, poročila „Cushnahan“ iz leta 1990 o pobudi Skupnosti INTERREG ⁽⁶⁾ in poročila „Muru“ iz leta 1994 o pobudi Skupnosti INTERREG II ⁽⁷⁾;

OB UPOŠTEVANJU madridske deklaracije Sveta Evrope iz leta 1980 in njenih dodatnih protokolov, ki so ji sledili (leta 1995 in 1998);

OB UPOŠTEVANJU mnenja Kongresa lokalnih in regionalnih skupnosti Sveta Evrope o delovnem dokumentu z naslovom „Nov pravni instrument za čezmejno sodelovanje“ komisije za politiko ozemeljske kohezije (COTER) Odbora regij, ki ga je predsedstvo Kongresa sprejelo na seji dne 4. maja 2004. Poročevalec: **gospod Van Staa** (Avstrija, L, ELS/CD)

OB UPOŠTEVANJU Bele knjige o upravljanju evropskih institucij, ki jo je Evropska komisija predstavila leta 2001 (COM(2001) 428 final), v kateri je zapisano, da bo Komisija „preučila, kako bi lahko čezmejno sodelovanje regionalnih ali lokalnih akterjev bolje podprli na ravni EU, da bi predstavila predloge do konca leta 2003 (3.1)“;

⁽¹⁾ UL C 293, z dne 13.12.1976.

⁽²⁾ UL C 127, z dne 14.5.1984.

⁽³⁾ UL C 176, z dne 14.7.1986.

⁽⁴⁾ UL C 99, z dne 13.4.1987.

⁽⁵⁾ UL C 262, z dne 10.10.1988.

⁽⁶⁾ UL C 175, z dne 16.7.1990.

⁽⁷⁾ UL C 128, z dne 9.5.1994.

OB UPOŠTEVANJU svojega mnenja iz marca 2002 o Strategijah za spodbujanje čezmejnega in medregijskega sodelovanja v razširjeni EU – osnovnega dokumenta, ki določa smernice za prihodnost (OR 181/2000 fin) ⁽⁸⁾;

OB UPOŠTEVANJU svoje študije o Vseevropskem sodelovanju med teritorialnimi oblastmi: novi izzivi in prihodnji ukrepi za izboljšanje sodelovanja iz oktobra 2001, pripravljene v tesnem sodelovanju z Združenjem evropskih obmejnih regij, za pripravo zgoraj omenjenega mnenja;

OB UPOŠTEVANJU Tretjega poročila o ekonomski in socialni koheziji z naslovom Novo partnerstvo za kohezijo: konvergenca, konkurenčnost, sodelovanje, ki ga je 18. februarja 2004 sprejela Evropska komisija, ki na koncu navaja, da „želi Komisija predlagati nov pravni instrument v obliki evropske strukture sodelovanja (čezmejnega regionalnega organa), da bi države članice, regije in lokalne oblasti lahko reševale – v okviru programov Skupnosti in izven njih – tradicionalne pravne in upravne težave, s katerimi se srečujejo pri vodenju čezmejnih programov in projektov. Cilj bi bil naložiti tej novi pravni strukturi pristojnost, da opravlja aktivnosti sodelovanja v imenu javnih oblasti“;

OB UPOŠTEVANJU svojega mnenja o Tretjem poročilu o ekonomski in socialni koheziji z dne 16. junija 2004 (CdR 120/2004 fin);

OB UPOŠTEVANJU poročila naproti novemu pravnemu instrumentu skupnosti, ki bi olajšal javno-pravno vseevropsko sodelovanje med teritorialnimi skupnostmi v Evropski uniji, ki ga je za Evropsko komisijo pripravilo Združenje evropskih obmejnih regij (AEBR) in temelji na delu, ki ga je že opravilo skupaj z Odborom regij v okviru zgoraj omenjene študije;

OB UPOŠTEVANJU predzakonodajne vloge Odbora regij v tesnem posvetovanju z Evropsko komisijo ter stališči, ki so jih lokalne in regionalne skupnosti izrazile v pripravljalni fazi;

OB UPOŠTEVANJU svojega osnutka mnenja (CdR 62/2004 rev. 3), ki ga je dne 24. septembra 2004 sprejela komisija za politiko ozemeljske kohezije (Poročevalec: **gospod Niessl**, deželni glavar Gradišćanske, (A/SES).

na svojem 57. plenarnem zasedanju z dne 17. in 18. novembra 2004 (seja z dne 18. novembra 2004) sprejel naslednje mnenje:

Stališča Odbora regij

3. **se strinja** z Evropsko komisijo, da države članice same ne morejo dovolj in učinkovito izboljšati pogojev za vseevropsko sodelovanje ter da je delovanje Skupnosti zagotovljeno s členom 5(2) PES (*načelo subsidiarnosti*) ob upoštevanju predloženih nadnacionalnih vidikov in očitnih prednosti pristopa Skupnosti v primerjavi z ukrepi na ravni 25 držav članic;

ODBOR REGIJ

1. **podpira** namen Evropske Komisije trajnostno izboljšati pravne in institucionalne pogoje za čezmejno, nadnacionalno in medregionalno sodelovanje (vseevropsko sodelovanje) na nacionalni, regionalni in lokalni ravni ter meni, da je v skladu s predloženim predlogom uredbe in takim sodelovanju možno učinkoviteje kot doslej rešiti obstoječe težave;

2. **vendarle predlaga**, da bi se nov pravni instrument imenoval „Evropsko združenje za vseevropsko sodelovanje“ (EZVS) in ne „Evropsko združenje za čezmejno sodelovanje“ (EZČS), kajti to poimenovanje izraža tudi možno uporabo pravnega instrumenta za nadnacionalno in medregionalno sodelovanje, kot to določa člen 1 predloga uredbe;

4. **se strinja** z Evropsko komisijo, da predlog uredbe v skladu s členom 5(3) PES (*načelo sorazmernosti*) ne presega meril, potrebnih za uresničitev ciljev Pogodbe, ker nudi le neobvezen okvir za vseevropsko sodelovanje in določa le minimalne zahteve za ustanovitev in delovanje Evropskega združenja za vseevropsko sodelovanje;

5. **pozdravlja** dejstvo, da Evropska komisija opira svoj osnutek uredbe na člen 159 PES in da se na osnovi te pravne podlage uporablja postopek soodločanja v skladu s členom 251 PES, po katerem Svet odloča s kvalificirano večino;

⁽⁸⁾ UL C 192, z dne 12.8.2002, str. 37.

6. **pozdravlja**, da je Evropska komisija za pravni instrument izbrala uredbo, ki omogoča, da regionalne in lokalne skupnosti po želji ustanovijo Evropsko združenje za vseevropsko sodelovanje, brez izvajalnih ukrepov oz. potrditve posameznih držav članic;

7. hkrati pa **pozdravlja**, da so pri ustanovitvi Evropskega združenja za vseevropsko sodelovanje poleg regionalnih in lokalnih skupnosti lahko partnerice tudi države članice, ki tako lahko v okviru čezmejnega, nadnacionalnega in medregionalnega sodelovanja pripomorejo k povečanju ekonomske in socialne kohezije v Evropi;

8. **pozitivno ocenjuje**, da predlog uredbe dopušča, da so poleg držav članic ter regionalnih in lokalnih skupnosti tudi drugi lokalni javni organi lahko člani Evropskega združenja za vseevropsko sodelovanje;

9. **pozdravlja dejstvo**, da je Evropska komisija sprejela predlog Odbora regij, da naloge Evropskega združenja za vseevropsko sodelovanje ne bi bile omejene le na čezmejno sodelovanje, ampak da je njegovo delovanje možno tudi v okviru nadnacionalnega in medregionalnega sodelovanja; **vendarle zahteva**, da se besedilo uredbe ustrezno spremeni – kot je predlagano že v naslovu – z namenom, da bo cilj bolj jasen;

10. **pozdravlja**, da bodo z uredbo uvedeni enotni pogoji za ustanovitev EZVS v vseh državah članicah EU; **zahteva**, da Komisija zagotovi nadaljnjo uporabo obstoječih dvostranskih sporazumov o vseevropskem sodelovanju;

11. **podpira** formulacijo člena 3(1) predloga uredbe, ki jo je izbrala Evropska komisija v zvezi z nalogami in pristojnostjo Evropskega združenja za vseevropsko sodelovanje, ki članom prepušča, da sami določijo skupino nalog združenja EZVS;

12. **pozdravlja** možnost, da se za uporabo izbere nacionalno pravo; toda od Komisije **zahteva**, da poišče možnosti za preprečevanje kolizije z obstoječim nacionalnim pravom. V primeru, da je sedež EZVS v državi članici, katere pravo naj se ne bi izvajalo, je naloga Evropske komisije, da oblikuje potrebne pogoje za preprečevanje kolizijskih norm;

13. **priporoča**, da se v uredbo vključijo določbe, ki države članice, kadar je potrebno in v skladu z ustavnimi pravili poob-

laščajo, da sprejmejo ustrezne določbe za prenos pristojnosti na EZČS in za nadzor nad slednjim;

14. **v nadaljevanju pozdravlja**, da je Evropsko združenje za vseevropsko sodelovanje možno zadolžiti tako za izvajanje programov, ki jih financira Skupnost, kot tudi za uresničevanje drugih splošnih ukrepov vseevropskega sodelovanja, kajti to je lahko močna vzpodbuda za nadaljnji razvoj vseevropskih dejavnosti v Evropi, **poudarja**, da je treba za učinkovitost določb predloga uredbe tretjim osebam omogočiti, da zadolžijo EZČS za izvrševanje programov, ki jih financira Skupnost;

15. **podpira**, da ima Evropsko združenje za vseevropsko sodelovanje status pravne osebe, ki je predviden v predlogu uredbe, pa tudi možnost, da se praktično opravljanje nalog Evropskega združenja za vseevropsko povezovanje dodeli enemu njegovih članov, kajti to lahko prepreči razraščanje novih birokratskih struktur;

16. **se zavzema za to**, da se nalog Evropskega združenja za vseevropsko sodelovanje ne prenese le v celoti, temveč tudi delno oz. se jih porazdeli med njegove člane v ter v zvezi s tem **zahteva** ustrezno spremembo besedila člena 5(3);

17. **zahteva**, da Evropsko združenje za vseevropsko sodelovanje ustanovi skupščino iz predstavnikov svojih članov, ki bo v duhu preglednosti in demokratičnosti prevzela odgovornost za delovanje Evropskega združenja za vseevropsko sodelovanje;

18. **meni, da je treba** v členu 6 uredbe določiti, da je direktor Evropskega združenja za vseevropsko sodelovanje politično in pravno odgovoren članom, ki so dejavni kot predstavniki skupščine Evropskega združenja za vseevropsko sodelovanje;

19. **zahteva**, da se sporazumov o vseevropskem sodelovanju, sklenjenih na podlagi uredbe, ne posreduje le vsem članom in državam članicam, ampak tudi Odboru regij. Odbor regij naj bi pripravil seznam obstoječih evropskih združenj za vseevropsko sodelovanje, ki bo evropskim institucijam, državam članicam, regionalnim in lokalnim skupnostim ter tudi posameznim evropskim državljanom omogočal hiter in usmerjen dostop do informacij o določenem evropskem združenju za vseevropsko sodelovanje. Seznam bi lahko prispeval k širitvi dobre prakse v Evropi.

Priporočila Odbora regij**Priporočilo 1****Naslov**

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
v zvezi z ustanovitvijo Evropskega združenja za čezmejno sodelovanje (EZČS).	v zvezi z ustanovitvijo Evropskega združenja za čezmejno <u>vseevropsko</u> sodelovanje (EZČS) (<u>EZVS</u>).

Obrazložitev

Sodelovanje držav članic, regij in lokalnih skupnosti pozna tri oblike sodelovanja: čezmejno, medregionalno in nadnacionalno. Pojem vseevropsko sodelovanje pa zajema vse tri oblike. Ustanovitev evropskega združenja bi morala biti možna za vse tri oblike vseevropskega sodelovanja.

Priporočilo 2**(Razlog 1)**

(Pojem „čezmejno sodelovanje“ oz. „nadmacionalno in medregionalno sodelovanje“ je treba v celotnem dokumentu ustrezno spremeniti v „vseevropsko sodelovanje“.)

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
Člen 159(3) PES predvideva, da se za uresničitev ciljev ekonomske in socialne kohezije, ki so predvideni v Pogodbi, lahko določijo posebne dejavnosti izven skladov, navedenih v prvem odstavku tega člena. Usklajen razvoj celotnega ozemlja Skupnosti in krepitev ekonomske in socialne kohezije zajemata krepitev čezmejnega sodelovanja. V ta namen se priporoča sprejetje ukrepov, ki so potrebni za izboljšanje pogojev, pod katerimi bo možno uresničiti dejavnosti čezmejnega sodelovanja.	Člen 159(3) PES predvideva, da se za uresničitev ciljev ekonomske in socialne kohezije, ki so predvideni v Pogodbi, lahko določijo posebne dejavnosti izven skladov, navedenih v prvem odstavku tega člena. Usklajen razvoj celotnega ozemlja Skupnosti in krepitev ekonomske in socialne kohezije zajemata krepitev čezmejnega <u>nadmacionalnega in medregionalnega</u> sodelovanja (v nadaljevanju „vseevropsko sodelovanje“). V ta namen se priporoča sprejetje ukrepov, ki so potrebni za izboljšanje pogojev, pod katerimi bo možno uresničiti dejavnosti čezmejnega <u>vseevropskega</u> sodelovanja.

Obrazložitev

V skladu s priporočilom 1 je treba spremeniti besedilo skladno z zgoraj navedenim.

Priporočilo 3 (novo priporočilo)**(Razlog 7)**

Predlog Komisije	Predlog spremembe Odbora regij
(7) Za premagovanje ovir, ki preprečujejo čezmejno sodelovanje, je treba uvesti instrument za sodelovanje na skupnostni ravni, ki na ozemlju Skupnosti dovoljuje ustanavljanje evropskih združenj s statusom pravne osebe, z imenom „Evropsko združenje za čezmejno sodelovanje“ (EZČS). Poseganje v EZČS je neobvezno.	(7) Za premagovanje ovir, ki preprečujejo čezmejno sodelovanje, je treba uvesti instrument za sodelovanje na skupnostni ravni, ki na ozemlju Skupnosti dovoljuje ustanavljanje evropskih združenj s statusom pravne osebe, z imenom „Evropsko združenje za čezmejno sodelovanje“ (EZČS). Poseganje v EZČS je neobvezno. Obstoječi meddržavni sporazumi za čezmejno, medregionalno in nadnacionalno usklajevanje med občinami in/ali regijami in/ali državami še naprej ostajajo v uporabi.

Obrazložitev

Glede na čezmejno sodelovanje uredba ne sme omejevati pravnega področja veljavnosti obstoječih dvostranskih sporazumov, kot je na primer sporazum iz Karlsruheja.

Priporočilo 4

(Razlog 10)

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
Člani lahko sklenejo, da ustanovijo Evropsko združenje za čezmejno sodelovanje v obliki samostojne pravne entitete ali da njegove naloge dodelijo enemu od članov.	Člani lahko sklenejo, da ustanovijo Evropsko združenje za čezmejno vseevropsko sodelovanje v obliki samostojne pravne entitete ali da njegove naloge dodelijo enemu <u>oz. več od članov</u> .

Obrazložitev

V skladu s priporočilom 1 je treba spremeniti besedilo skladno z zgoraj navedenim.

Priporočilo 5

(Razlog 11)

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
[...] ki predstavljajo le pobude držav članic in njihovih regij ter lokalnih skupnosti, brez finančne udeležnosti Skupnosti.	[...] ki predstavljajo le pobude držav članic in/ali njihovih regij ter lokalnih skupnosti, brez finančne udeležnosti Skupnosti.

Obrazložitev

Ustreza značilnostim vseevropskega sodelovanja, kjer bi morale biti dejavne tudi regionalne in lokalne skupnosti, brez prisotnosti ravni držav članic, kot partnerji vseevropskega sodelovanja držav članic.

Priporočilo 6

Člen 1(1)

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
Značilnosti Evropskega združenja za čezmejno sodelovanje (EZČS)	Značilnosti Evropskega združenja za čezmejno sodelovanje (EZČS EZVS)
Združenje Skupnosti se lahko ustanovi na območju Skupnosti v obliki Evropskega združenja za čezmejno sodelovanje (EZČS) pod pogoji in v skladu s spremembami te uredbe	Združenje Skupnosti je lahko ustanovljeno na območju Skupnosti v obliki Evropskega združenja za čezmejno vseevropsko sodelovanje (EZČS EZVS) pod pogoji in v skladu s spremembami te uredbe.

Obrazložitev

V skladu s priporočilom 1 je treba spremeniti besedilo skladno z zgoraj navedenim.

Priporočilo 7

Člen 1(3)

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
Cilj Evropskega združenja za čezmejno sodelovanje (EZČS) je spodbujati in omogočiti lažje čezmejno sodelovanje držav članic ter regionalnih in lokalnih skupnosti, z namenom okrepiti ekonomsko in socialno kohezijo.	Cilj Evropskega združenja za čezmejno vseevropsko sodelovanje (EZČS EZVS) je spodbujati in omogočiti lažje čezmejno, <u>nadnacionalno in medregionalno</u> sodelovanje (vseevropsko sodelovanje) držav članic ter regionalnih in lokalnih skupnosti, z namenom okrepiti ekonomsko in socialno kohezijo.

Obrazložitev

V skladu s priporočilom 1 je treba spremeniti besedilo skladno z zgoraj navedenim.

Priporočilo 8

Člen 2 (3)

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
Člani lahko sklenejo, da bodo ustanovili Evropsko združenje za čezmejno sodelovanje v obliki samostojne pravne entitete ali da njegove naloge dodelijo enemu od članov.	Člani lahko sklenejo, da bodo ustanovili Evropsko združenje za čezmejno vseevropsko sodelovanje v obliki samostojne pravne entitete ali da njegove naloge dodelijo enemu <u>oz. več</u> od članov.

Obrazložitev

V skladu s priporočilom 1 je treba spremeniti besedilo skladno z zgoraj navedenim.

Priporočilo 9

Člen 3(1)

Predlog Komisije	Amandma
EZČS izvaja naloge, ki jih določijo člani, skladno s to uredbo.	EZČS izvaja naloge, ki jih določijo člani ali tretje osebe, <u>skladno s to uredbo.</u>

Obrazložitev

Ta dodatek je potreben, če bo v prihodnje EZČS moral izvajati programe, ki jih sofinancira Skupnost.

Priporočilo 10

Člen 3(3)

Predlog Komisije	Amandma
Na finančno odgovornost članov ali držav članic ob ustanovitvi EZČS ne vplivajo niti skupni niti nacionalni skladi.	<u>Ustanovitev EZČS ne vpliva na finančno odgovornost članov za sklade Skupnosti in nacionalne sklade, niti na države članice za sklade Skupnosti. Države članice imajo možnost, da EZČS izpostavijo profesionalnemu ali pravnemu nadzoru na podlagi zakona ali sporazuma. Nadzor se lahko prenese na državo članico ali pa se izvede na ravni Skupnosti.</u>

Obrazložitev

Samoumevno je, da države članice pred nacionalnimi parlamenti odgovarjajo za nacionalne sklade in tega ni treba omenjati v predlogu uredbe. Če pa so države članice (ali v primeru zveznih držav pristojna zvezna država) odgovorne tudi za sklade Skupnosti, je nujno odobriti celovit nadzor držav članic nad EZČS v zvezi z zadevami, ki ne spadajo pod njihov vpliv.

Priporočilo 11

Člen 4(8)

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
Sporazum se posreduje vsem članom in državam članicam.	<u>Sporazum se posreduje vsem članom, in državam članicam in Odboru regij. Odbor regij vnese sporazum v javni seznam vseh sporazumov za vseevropsko sodelovanje.</u>

Obrazložitev

Odbor regij se čuti zavezanega preglednosti v skladu s Pogodbo ES kot enotna služba, ki mora biti kot center strokovnjakov dostopna tako evropskim državljanom kot tudi službam Evropske komisije in mora vedno skrbeti za to, da so informacije, ki zadevajo regionalno in lokalno raven in glede na to tudi državljan, vedno na voljo.

Priporočilo 12

(V členu 5 ter v vseh drugih zadevnih odstavkih)

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
Poslovnik	Statuti

Obrazložitev

Ker združenje deluje na osnovi vrste temeljnih načel, naj bi bila le-ta določena v t. i. statutih. V nasprotju s tem poslovnik določa pravila in pogoje za notranje delovanje. Torej nič ne nasprotuje temu, da se k statutom Evropskega združenja za vseevropsko sodelovanje doda še poslovnik.

V Bruslju, dne 18. novembra 2004

Predsednik
Odbora regij
Peter STRAUB

Resolucija Odbora regij z dne 18. novembra o začetku pristopnih pogajanj s Turčijo

(2005/C 71/12)

ODBOR REGIJ

- ob upoštevanju sporočila „Priporočilo Evropske komisije o napredku Turčije za vstop v EU“, ki ga je 6. oktobra 2004 objavila Evropska komisija (COM (2004) 656 final);
 - ob upoštevanju „Rednega poročila o napredku Turčije“ (SEC (2004) 2001);
 - ob upoštevanju Ankarske deklaracije, ki sta jo sprejela komisija RELEX in Združenje občin Turčije (UTM) 7. oktobra 2004;
 - ob upoštevanju *strategije za zunanje odnose*, ki jo je Odbor regij sprejel na svojem izrednem zasedanju predsedstva v Haagu dne, 21. oktobra 2004.
- 1) **pozdravlja** enakovredno obravnavo prošnje Turčije za članstvo v primerjavi z drugimi evropskimi državami;
 - 2) ob primerni priložnosti v prihodnosti **namerava** predstaviti svoje poglede na pristop Turčije iz lokalnega ali regionalnega zornega kota in poziva Evropsko komisijo, da se pri prihodnjih rednih poročilih posvetuje z Odborom;
 - 3) **priznava**, da so prizadevanja turških oblasti za reformo v zadnjih letih Turčiji pomagala, da se je usmerila k izpolnjevanju kopenhagenskih meril, kar poenostavlja odločitve o začetku pristopnih pogajanj;
 - 4) **spodbuja** turško vlado k nadaljnjemu izvajanju zahtevnih reform, da bi čimprej zagotovili njihovo polno izvajanje na nepovraten in trajnosten način,
 - 5) **pozdravlja** prizadevanja za decentralizacijo, ki se morajo izvajati v skladu z načeli Evropske listine o lokalni samoupravi, ter uvedbo zakona za reformo lokalne uprave iz leta 2004, ki opredeljuje lokalno upravo kot najmanjšo organizacijsko enoto. Pričakuje pravilno izvajanje zakona in podobne pobude glede regionalne ravni;

- 6) **pričakuje**, da bo vrsta reform javne uprave, ki vsebuje okvirni zakon o reformah javnega sektorja, zakon o posebni upravi pokrajin in zakon o občinah in metropolitanskih območjih, hitro sprejeta po ustreznem posvetovanju organizacij lokalnih in regionalnih oblasti in civilne družbe ter preverjanju njene ustavne usklajenosti; **poudarja** potrebo po dodelitvi ustreznih finančnih in človeških virov, da se zagotovi polno izvajanje reform; meni, da je treba posebno pozornost nameniti gospodarskemu in družbenemu razvoju najmanj razvitih turških regij in zagotoviti pravno podlago za politiko regionalnega razvoja;
- 7) **poudarja**, da bo uspešno izvajanje reform podprlo prihodnja prizadevanja Turčije za vstop v EU. Zato **močno podpira** stališče Evropske komisije, da so potrebni analiza vpliva, načrt za izvajanje ter proračunski in davčni okvir;
- 8) **pozdravlja** tretji steber strategije, ki ga predlaga Evropska komisija in se zavezuje, da bo postal dejavni akter v tretjem stebru, posvečenem krepitvi političnega, kulturnega, družbenega in verskega dialoga za zbližanje državljanov; zato **priporoča** nadaljnjo poglobitev dialoga med OR in turškimi lokalnimi oblastmi s pomočjo izkušenj, pridobljenih v dialogu z nekdanjimi državami kandidatki, da se zagotovi spoštovanje lokalne demokracije in izvajanje regionalne decentralizacije; na osnovi odločitve Evropskega sveta o Turčiji, OR pričakuje, da bodo turška vlada, Svet ministrov in Pridružitveni svet predlagali ustanovitev skupnega posvetovalnega odbora med turškimi lokalnimi in regionalnimi oblastmi ter OR;
- 9) **močno spodbuja** Turčijo, da stori vse potrebno za odstranitev v priporočilu Evropske komisije navedenih zaskrbljujočih zadev, zlasti tistih, ki zadevajo zagotavljanje človekovih pravic in osnovnih svoboščin; nično toleranco do mučenja in grdega ravnanja; polno uživanje pravic in svoboščin pripadnikov manjšin; spoštovanje vseh veroizpovedi (zlasti vprašanja enakopravnega pravnega statusa vseh cerkva); nično toleranco do diskriminacije in nasilja nad ženskami; spoštovanje standardov Mednarodne organizacije dela glede dela otrok;
- 10) **poziva** turško vlado, naj zagotovi trdno podporo prenovljenim dosežkom pod okriljem generalnega sekretarja Združenih narodov za rešitev ciprskega problema, v skladu z resolucijami Združenih narodov, pravnega reda EU ter evropskih vrednot in načel;
- 11) **priznava** posebne izzive opredeljene v sporočilu Evropske komisije, ki izhajajo iz stališča turškega članstva glede prihodnjega izvajanja skupne kmetijske politike, kohezijske politike in prostega gibanja delavcev;
- 12) **poudarja** splošni cilj Evropske unije, ki je zgraditev politične unije skupnih vrednot in posebej **poudarja** nujno potrebo po ustvarjanju potrebnih finančnih, institucionalnih ter gospodarskih predpogojev za uspešno pripravo Evropske unije na prihodnje širitve;
- 13) **želi opozoriti** na sklepe Evropske komisije, kjer slednja navaja, da bo „priporočila prekinitve pogajanj v primeru resne in trajne kršitve načel svobode, demokracije, spoštovanja človekovih pravic in osnovnih svoboščin ter načela pravne države, na katerih temelji Evropska unija“. Odbor prav tako **poudarja** stališče Komisije, da so pristopna pogajanja s Turčijo „odprt proces, katerega izida ni mogoče zagotoviti vnaprej“;
- 14) svojega predsednika **poziva**, da resolucijo - v luči zasedanja Evropskega sveta 17. decembra v Bruslju - posreduje Svetu Evropske Unije, Evropskemu parlamentu, Evropski komisiji ter turškemu parlamentu vladi.

Bruselj, 18. november 2004

Predsednik
Odbora regij
Peter STRAUB

Mnenje Odbora regij o Sporočilu Komisije Svetu, Evropskemu parlamentu, Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru in Odboru regij o Hitrem povezovanju Evrope: nacionalne širokopasovne strategije

(2005/C 71/13)

ODBOR REGIJ JE

ob upoštevanju sporočila Komisije Svetu, Evropskemu parlamentu, Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru, Odboru regij Hitro povezovanje Evrope: nacionalne širokopasovne strategije (*Connecting Europe at high speed: National broadband strategies*), COM(2004) 369 final;

ob upoštevanju odločbe Evropske komisije z dne 13. maja 2004, da se posvetuje na to temo, v skladu s prvim odstavkom člena 265 Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti;

ob upoštevanju sklepa predsedstva z dne 20. aprila 2004, da komisijo za kulturo in izobraževanje zadolži za oblikovanje mnenja na to temo;

ob upoštevanju lizbonske strategije, ki si prizadeva za „najbolj konkurenčno, dinamično in na znanju temelječe gospodarstvo na svetu do leta 2010, sposobno trajnostne gospodarske rasti z več in boljšimi službami ter večjo socialno kohezijo“;

ob upoštevanju poziva Komisiji, izraženega na zasedanju Evropskega sveta v Barceloni, za oblikovanje akcijskega načrta e-Evropa (eEurope), ki bi se osredotočil na „širši dostop in uporabo širokopasovnih omrežij po vsej Uniji do leta 2005, na razvoj internetnega protokola Ipv6, (...) varnih omrežij in informacij, e-uprave, e-učenja, e-zdravstva ter e-poslovanja“⁽¹⁾;

ob upoštevanju akcijskega načrta e-Evropa 2005, sprejetega maja 2002. Spodbujanje uporabe in oblikovanje novih storitev sta bila osrednja cilja evropskega sveta v Sevilji⁽²⁾. Med poglobitve cilje sodijo prizadevanja, da si Evropa do leta 2005 zagotovi sodobne spletne javne storitve (e-uprava, e-učenje, e-zdravstvo) in dinamično okolje za elektronsko poslovanje, ki temelji na širšem dostopu do širokopasovnega omrežja po konkurenčni ceni in z varno informacijsko infrastrukturo;

ob upoštevanju predhodnega osnutka mnenja Evropskega ekonomsko-socialnega odbora *Hitro povezovanje Evrope: najnovejša dognanja na področju elektronskih komunikacij* (*Connecting Europe at high speed: recent developments in the sector of electronic communications*), - COM(2004) 61 final⁽³⁾;

ob upoštevanju sporočila Komisije *Interoperabilno zagotavljanje vseevropskih storitev e-uprave za javno upravo, podjetja in državljane* (*Interoperable Delivery of Pan-European eGovernment Services to Public Administrations, Businesses and Citizens (IDABC)*), COM(2003) 406 final – 2003/0147 (COD);

ob upoštevanju mnenja o *Oceni programa IDA in o njegovi drugi fazi*, (CdR 44/98 fin)⁽⁴⁾;

ob upoštevanju osnutka mnenja OR 257/2004 rev 2, ki ga je komisija za kulturo in izobraževanje sprejela dne, 22. septembra 2004 (poročevalec: g. **Tomaž Štebe**, župan občine Mengeš, (SI/ELS),

⁽¹⁾ Evropski svet v Barceloni, Zaključki predsedstva. Odstavek 40, <http://europa.eu.int/en/Info/eurocouncil/index.htm>.

⁽²⁾ COM(2002) 263 final e-Evropa: informacijska družba za vse.

⁽³⁾ R/CESE 880/2004 – TEN 189/2004.

⁽⁴⁾ UL C 251 z dne 10.8.1998, str. 1.

ker:

1. morajo ambiciozne širokopasovne povezave, ki temeljijo na enakih pravicah, nediskriminaciji in digitalnem dostopu do širše evropske informacijske infrastrukture, igrati osrednjo vlogo pri zblizovanju Evrope, držav članic EU in vseh prihodnjih držav kandidat, njihovih urbanih in ruralnih občin, podjetij in državljanov;
2. je razvoj učinkovite in sodobne informacijske infrastrukture ključnega pomena za nova in obstoječa podjetja ter za posodobitev javne službe;
3. sodijo enake možnosti v informacijski družbi med pravice evropskih državljanov na področju priložnosti in storitev ne glede na vrsto uporabnika, njegov socialni status ali geografski položaj;
4. je treba informacijsko infrastrukturo v družbi obravnavati in upravljati kot preskrbo z vodo in elektriko

sprejel pričujoče mnenje na svojem 57. plenarnem zasedanju z dne 17. in 18. novembra 2004 (seja z dne 18. novembra 2004).

1. Stališča Odbora regij

ODBOR REGIJ

ruralnih občinah – in podporno infrastrukturo za razvoj storitev, zelo ambiciozni in da upoštevajo tehnološke in komercialne interese. Financirajo naj se z lokalnimi, nacionalnimi in evropskimi javnimi skladi tako kot (nacionalne) ceste in avtoceste ali druge osnovne infrastrukture;

1.1 **pozdravlja** jedrnatost in jasnost analize in zaključkov v sporočilu Komisije: *Hitro povezovanje Evrope: nacionalne širokopasovne strategije* v tesni povezavi s prejšnjimi analizami in priporočili v *Hitrem povezovanju Evrope: novejša dognanja na področju elektronskih komunikacij* ⁽⁵⁾ in predlaganimi ukrepi v *dopolnjenem akcijskem načrtu e-Evropa 2005*;

1.2 **se zaveda**, da igrajo prednosti širokopasovnih povezav pomembno vlogo v gospodarstvih in družbah. Pretekle izkušnje z občutnim povečanjem razširjenosti in zanimanja za širokopasovne povezave so spodbudne. Število širokopasovnih priložnosti v EU-15 se je v letu 2003 podvojilo, čeprav še vedno zaostajamo za cilji načrta e-Evropa izven mestnih središč in ustanov in še zlasti v podeželskih in prikrajšanih območjih ali območjih z omejenimi možnostmi;

1.3 **je prepričan**, da sta posodobljeni akcijski načrt e-Evropa in razvoj nacionalnih strategij za visoke hitrosti prenosa podatkov v EU-25 spodbudili razvoj napredne, zanesljive in takojšnje evropske informativne infrastrukture (EII) za uprave, podjetja in državljanje;

1.4 **zahteva**, da so strategije in programi za informacijsko infrastrukturo, še zlasti za izgradnjo komunikacijskega hrbteničnega omrežja – širokopasovnih povezav v urbanih in

1.5 **zahteva**, da Komisija nadaljuje s preganjanjem kršitev regulatorjev, ki niso učinkoviti ali ne delujejo v okviru razumljivih časovnih okvirov, proti prevladujočim omrežjem ali storitvam in tistim, ki ovirajo enake možnosti in dejansko konkurenco znotraj informacijske infrastrukture na nacionalni in lokalni ravni;

1.6 **pozdravlja** evropsko pobudo za rast, ki jo je podprl Evropski svet na svojem zasedanju decembra 2003 in ki poudarja možnost uporabe javnih skladov, vključno s strukturnimi skladi, za zagotavljanje širše dostopnosti širokopasovnega omrežja, kot je predlagano v e-Evropa 2005 ⁽⁶⁾. Novi programi s takojšnjim pričetkom (Quick-start projects) za preprečevanje digitalnega razkoraka bodo pospešili razvoj širokopasovnega omrežja na prikrajšanih območjih, kjer samo komercialni nagibi tega ne morejo zagotoviti;

1.7 **podpira** predlog Komisije o strukturnih skladih Unije v podporo elektronskih komunikacij v podeželskih in drugače prikrajšanih urbanih območjih ⁽⁷⁾;

⁽⁵⁾ Prostor: nova evropska meja Unije, ki se širi – akcijski načrt za izvajanje evropske prostorske politike, COM(2003) final in *Hitro povezovanje Evrope: najnovejša dognanja na področju elektronskih komunikacij* COM(2004) 61 final.

⁽⁶⁾ Glej COM(2003) 65 final *Za gospodarstvo rasti* in COM(2003) 690 final *Evropska pobuda za rast*.

⁽⁷⁾ Glavne smernice za kriterijev in pogoje izvajanja Strukturnih skladov za elektronske komunikacije, SEC(2003) 895: http://europa.eu.int/comm/regional_policy/docoffic/working/doc/telecom_fr.pdf.

1.8 **zahteva**, da politika Komisije na področju informacijske družbe in informacijske infrastrukture spodbuja in podpira razvoj inovativnih storitev in postopkov, ki bodo nadomestili zastarele tehnologije in uvedli nove konkurenčne, napredne komercialne in javne e-storitve za podjetja, državljane in upravo;

1.9 **pozdravlja** ukrepe Komisije za obravnavanje kritičnih vprašanj, ki ovirajo prenos pozitivnih izkušenj na področjih, kot so pravni vidiki procesa ponovne uporabe uspešnih razvojnih dosežkov, lastništvo sistemov in odnos do javnih natečajnih postopkov in postopkov za izvajanje javno-zasebnih lastništev⁽⁸⁾;

1.10 **podpira** izobraževanje in spodbujanje širše javnosti k novim storitvam in tehnologijam; širokopasovna omrežja naj prispevajo k novim in boljšim storitvam za posameznike;

1.11 **pozdravlja** javno posredovanje za izgradnjo in razvoj evropske informacijske infrastrukture, ki bo prispevala k razvoju evropske konkurenčne baze komercialnih in splošnih javnih storitev. Elektronske storitve, razvite s pomočjo javnih skladov, morajo igrati pomembno dopolnilno vlogo pri komercialnih vlaganjih, omogočati zasebne pobude in podpirati podjetja EU, da bodo konkurenčna v svetovnem okviru;

1.12 **pozdravlja** pomen, ki ga Evropska komisija pripisuje varni informacijski infrastrukturi in vzpostavitvi Agencije za evropsko omrežje in informacijsko varnost (ENISA);

1.13 **odobrava** (ponovno) opredelitev širokopasovnosti na osnovi širšega razumevanja informacijske infrastrukture, kot je predstavljena v pričujočem mnenju; Sedanje dejavnosti in programe (e-Evropa, IST, IDA, eTEN,... in DRM, IPR⁽⁹⁾) je torej potrebno temu primerno razjasniti, poenostaviti, ponovno opredeliti in dopolniti;

1.14 **meni**, da je opredelitev „širokopasovnosti“ v poročilu dober začetek: „... širok spekter tehnologij, ki podpirajo zagotavljanje inovativnih interaktivnih storitev in ponujajo možnost stalne vključenosti z dovolj obsežno zmogljivostjo prenosa podatkov, ki se razvija skozi čas in omogoča uporabo govornih in podatkovnih storitev“;

1.15 **predlaga**, da se k opredelitvi širokopasovnosti kot povezovalni infrastrukturi in omrežju z visokimi prenosnimi

hitrostmi doda tudi, da gre za pomembna orodja, programe in mehanizme (platforma EII za gonilnike) v podporo elektronskih spletnih storitev in za varno in zanesljivo izmenjavo podatkov v realnem času;

1.16 **odobrava** dodatna obvezna pojasnila za hitre internetne povezave in širokopasovne priključke, kot na primer časovni zamik in obdelava napak.

1.17 **predlaga** uvedbo nove pobude Digitalna priložnost informacijske tehnologije za vse (The Digital Opportunity Information Technology (DOIT) for all) s posebno pozornostjo, namenjeno manj razvitim področjem, za širjene informacijske infrastrukture in podporo sedanjim in uvajanju novih gospodarskih dejavnosti s pomočjo izobraževanja, spodbujanja in financiranja informacijske infrastrukture.

1.18 **spodbuja** lokalne oblasti pri zasnovi in gradnji komunikacijskih kablov in podzemnih vodov ob prenovi ali izgradnji ulic in cest ali njihovo nameščanje skupaj z drugimi napeljavami in mestnimi cevovodi (ulične svetilke, električni kabli), saj gre za dolgoročno naložbo;

1.19 **spodbuja** lokalne oblasti in Evropsko komisijo, da oceni modele gradnje, lastništva in vzdrževanja informacijske infrastrukture posameznega podjetja (ali lokalne oblasti ali organa oblasti). Ponudniki večnamenskih storitev bodo tako imeli enake možnosti pri uporabi infrastrukture. Poglavitni cilji te strategije je povečanje konkurenčnosti cen in kakovosti ponudnikov storitev z zagotavljanjem enakih možnosti za dostop do strank, brez diskriminacij;

1.20 **odobrava** spodbujanje konkurence z zagotavljanjem lahkega in hitrega pridobivanja potrebnih licenc za infrastrukturo in frekvence;

1.21 **odobrava** standarde in osnovne aplikacije (skupne elektronske storitve) s skupnimi (združljivimi) podatkovnimi modeli in atributi, npr.: GIS, 3D in tehnologije vizualizacije VR za prostorsko načrtovanje in prenovo / upravljanje s prostorom, nepremičninami in javnimi infrastrukturami; distribuiran in registriran dostop do javnih podatkovnih baz, posodobitev; storitve javnih služb na domu ali na delovnem mestu; upravljanje prometa: prometni zastoji, cestnine, plačilo prekrškov z (mobilnimi) „pametnimi“ osebnimi karticami;

⁽⁸⁾ NB: Komisija trenutno pripravlja zeleno knjigo o javno-zasebnih partnerstvih v Evropski uniji.

⁽⁹⁾ COM(2004) 261 final Upravljanje avtorskih in sorodnih pravic na notranjem trgu

1.22 **odobrava** višje zastavljanje ciljev v okviru EII za komunikacije, priključke, hitrost prenosa podatkov, razpoložljivost in dostopnost na naslednjih področjih:

- a) optična vlakna, ki povezujejo vse evropske končne uporabnike z minimalno hitrostjo 10 Mbps ali več, dvosmerna komunikacija, razen v primerih, ko gospodarstvo in optimalnost komunikacije (geografija, potrebe uporabnikov) zahtevajo druge rešitve, npr. bakrene žice (hiter prenos podatkov), brezžične povezave (WFA) ali satelitski prenos;

25 % - do konca leta 2006;

70 % - do konca leta 2010;

- b) širokopasovnost in zmogljivost, ki omogoča telefonijo IP za uporabnike, ki veliko potujejo – do konca leta 2006;
- c) sprejemljive cene mesečne naročnine širokopasovnih priključkov z zmogljivostjo 10 Mbps, varnim spletom in zanesljivimi transakcijami, multimedijsko „telefonijo“ IP, digitalnim televizijskim in radijskim (multimedija) oddajanjem (digitalne pravice niso vključene v ceno) do konca leta 2006;

1.23 **odobrava** naslednjo strategijo za Evropsko informacijsko infrastrukturo (EII):

- a) zanesljive, varne, avtentične in zaščitene spletne izmenjave multimedijskih podatkov in dokumentov do konca leta 2006;
- b) dostop do distribuiranih, interoperabilnih, kompleksnih in hierarhičnih podatkovnih baz do konca leta 2007;
- c) virtualno ali simulirano okolje in dostop do realnih postopkov in njihovega nadzora v realnem času do konca leta 2008;

1.24 **odobrava** platformo storitev EII:

- a) interoperabilnost javnih in zasebnih certifikacijskih in nadzornih sistemov, v uporabi na območju Unije;
- b) elektronski denar/elektronsko plačevanje z dostopnimi cenami za transakcije in upravljanje;
- c) telemedicina (e-zdravstvo), e-učenje;

- d) omrežna skupnost: telemetrija, postopkovni nadzor, upravljanje z objekti in opremo;

1.25 **izraža zaskrbljenost** nad dejstvom, da je večina tradicionalnih telefonskih bakrenih komunikacijskih žic zastarela ali se sooča s hudo konkurenco (razvezanje krajevne zanke). Nacionalne vlade niso sprožile potrebnega prestrukturiranja in izvajajo diskriminacijske dejavnosti, katerih posledica je upočasnitev izvajanja sodobne informacijske infrastrukture.

2. Priporočila Odbora regij

ODBOR REGIJ

2.1 **priporoča**, da Komisija poskrbi za izvajanje pravnih predpisov:

- a) nadzor in zagotavljanje spoštovanja konkurence na področju deljene infrastrukture, ki temelji na nediskriminaciji in enakih cenah za vse operaterje in ponudnike storitev.
- b) nacionalni regulativni organi (National Regulatory Authority) mora dovoliti izbiro frekvenc za brezžično krajevno zanko (FWA) in znižanje cen licenc za podeželska ali manj razvita območja.

2.2 **priporoča**, da Komisija podpira financiranje EII z naslednjimi smernicami in prednostnimi nalogami:

- a) izgradnja vodov;
- b) razvoj platforme za storitve;
- c) polaganje kablov in omrežno opremo na ruralnih območjih in območjih z omejenimi možnostmi;
- d) nacionalni regulativni organ mora znižati ceno licenc za območja z omejenimi možnostmi;

2.3 **priporoča**, da Evropska komisija v prihodnjem dokumentu o komunikacijskih strategijah visokih prenosnih hitrosti (EU 25 z novimi državami kandidatkami), ki bo izšel oktobra 2004, poudari pomen, ki ga ima visoko zastavljen in daljnosežen tehnološki napredek za evropsko informacijsko infrastrukturo.

V Bruslju, 18. novembra 2004

Predsednik
Odbora regij
Peter STRAUB

Mnenje Odbora regij o Sporočilu Komisije Svetu, Evropskemu parlamentu, Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru in Odboru regij Akcijski načrt eEurope 2005: dopolnitev

(2005/C 71/14)

ODBOR REGIJ

OB UPOŠTEVANJU sporočila Komisije Svetu, Evropskemu parlamentu, Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru in Odboru regij „Akcijski načrt eEurope 2005: dopolnitev“ (COM(2004) 380 final);

OB UPOŠTEVANJU sklepa Evropske komisije z dne 17. maja 2004, da se v zvezi s tem posvetuje z Odborom regij, v skladu s prvo točko 265. člena Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti;

OB UPOŠTEVANJU svojega mnenja o „eEvropi 2005: Informacijska družba za vse“ (CdR 136/2002 fin) ⁽¹⁾;

OB UPOŠTEVANJU svojega mnenja o „Vlogi e-Vlade za prihodnost Evrope“;

OB UPOŠTEVANJU osnutka mnenja CdR 193/2004 rev.2, ki ga je dne 22. septembra 2004 sprejela komisija za kulturo in izobraževanje (poročevalec: **M. Risto ERVELÄ**, predsednik občinskega sveta Sauva in predsednik regionalnega sveta jugozahodne Finske (FIN/ELDR);

ob upoštevanju naslednjih razlogov:

- 1) Informacijska in komunikacijska tehnologija igrata pomembno vlogo pri uresničevanju ciljev lizbonske strategije na gospodarskem in družbenem področju ter z ozirom na trajnostni razvoj.
- 2) Za prednostni cilj je potrebno imeti razvoj evropske informacijske družbe, ki bo uravnovešena v družbenem in regionalnem smislu.

je na svojem 57. plenarnem zasedanju dne 17. in 18. 2004 (seja z dne 18. novembra) sprejel naslednje mnenje:

1. Stališča Odbora regij

Družbeno in regionalno nepristranska informacijska družba

ODBOR REGIJ

1.1 **izraža** skrb, omenjeno že v srednjeročni oceni Akcijskega načrta eEvrope glede posledic digitalne izključenosti in pozdravlja, da je Komisija v svojem sporočilu, ki je predmet pričujočega mnenja, za osrednjo točko dopolnitve akcijskega načrta izbrala informacijsko vključenost in socialno kohezijo (v primeru regionalnih neravnovesij in možnosti za opravljanje elektronskih storitev za boljši dostop za vse);

1.2 **zastopa stališče**, da so obstoječe regionalne razlike pri razpoložljivosti in cenitvi širokopasovnih storitev postale osrednja ovira za enakopraven dostop in udeležbo v informacijski družbi, in **meni** da je nadvse pomembno, da „forum za premagovanje digitalne izključenosti“ (*Digital Divide Forum*) nemudoma začne z reševanjem težav;

⁽¹⁾ UL C 128, z dne 29.5.2003, str. 14.

1.3 **ugotavlja**, da so ukrepi, ki jih Komisija predlaga glede digitalne vključenosti sami po sebi sicer koristni, toda **dvomi** v njihov kratkoročni učinek. Odbor **zastopa stališče**, da je pri preprečevanju digitalne izključenosti trenutno potrebno poskrbeti za to, da bodo državljani še naprej lahko sprejemali potrebne storitve na tradicionalen način.

Informacijska in komunikacijska tehnologija ter lizbonska strategija

ODBOR REGIJ

1.4 **se strinja s stališčem** Komisije, da se s pomočjo informacijske in komunikacijske tehnologije lahko povečajo produktivnost in možnosti udeležbe, vendar pa **opozarja**, da je na primer javna uprava ta potencial doslej le delno izkoriščala, ne samo na ravni opravljanja elektronskih storitev na določenih področjih, ampak tudi pri naložbah na območja, kjer ni zadostnega povpraševanja za pritegnitev zasebnih naložb, v skladu z veljavnimi predpisi Skupnosti;

1.5 **zavzema stališče**, da tako okrepi prvotnega Akcijskega načrta eEvrope kot tudi predlagani ukrepi njegove dopolnjene različice pospešujejo razvoj elektronskih storitev. Kljub temu pa z uporabo informacijske in komunikacijske tehnologije ni možno doseči povečanja učinkovitosti javne uprave brez temeljitega prestrukturiranja njenega internega načina dela in medsebojnega sodelovanja;

1.6 **podpira** stališče Komisije, predstavljeno v sporočilu, da bi morala biti politika informacijske družbe EU od leta 2005 dalje tesneje povezana z različnimi področji lizbonske strategije, tako da bo poleg gospodarskih in družbenih ciljev tesnejša kot doslej tudi povezava med informacijsko in komunikacijski tehnologijo ter trajnostnim razvojem.

Posledice širitve

ODBOR REGIJ

1.7 **ceni**, da se je Komisija nemudoma odzvala na potrebe, ki so posledica širitve in predložila dopolnitev Akcijskega načrta eEvrope;

1.8 **ugotavlja**, da so se s širitvijo povečale razlike med državami članicami in zlasti med regijami, kot so pokazali indikatorji primerjalne analize („Benchmarking“). Odbor **pozdravlja** predlagane ukrepe Komisije za razvoj informacijske službe za primerjavo rezultatov;

1.9 **upa**, da bo omrežja regionalnih in lokalnih skupnosti, ki zajemajo tudi nove države članice, možno uspešno uporabljati, zlasti pri izmenjavi dobre prakse.

Vloga lokalnih in regionalnih skupnosti pri izvajanju akcijskega načrta

ODBOR REGIJ

1.10 **poudarja** pomemben in pogosto neodvisen položaj regionalnih in lokalnih skupnosti Evrope pri zagotavljanju spletnih storitev na področju administracije, zdravstvenega varstva, kulture, turizma in izobraževanja. Skupnosti se preko tega udeležujejo regionalnih in lokalnih projektov za razvoj komunikacijskih storitev in elektronskega poslovanja;

1.11 **zastopa stališče**, da brez širšega sodelovanja evropskih regionalnih in lokalnih skupnosti ne bo mogoče uresničiti predlaganih postopkov za uporabo odprtega usklajevanja, s katerimi naj bi prostovoljna in večstranska obveznost prerasla v prednostno nalogo za razvoj elektronskih storitev javne uprave.

2. Priporočila Odbora regij

ODBOR REGIJ

2.1 **upa**, da bo Komisija razjasnila svojo politiko informacijske družbe z objavo sinteze prvotnega Akcijskega načrta eEvrope 2005 in njegove dopolnitve;

2.2 **se zavzema za** izboljšanje opazovanja razpoložljivosti širokopasovnih storitev v tem smislu, da je treba bolj upoštevati različne potrebe uporabnikov, kajti širokopasovne storitve z najnižjo kapaciteto ne morejo prispevati k doseganju ciljev na področju elektronskih javnih storitev, zastavljenih v akcijskem načrtu, zlasti pa ne v oddaljenih regijah;

2.3 **poudarja**, da dostop do družbeno pomembnih informacijsko komunikacijskih storitev ne sme biti odvisen od tega, ali je njihov razvoj v interesu zasebnega sektorja določenega območja ali ne. Javni sektor mora po potrebi sprejeti ukrepe, da uporabnikom v problematičnih območjih zagotovi nemoten dostop;

2.4 **upa**, da pri širjenju dobre prakse ne bo poudarka le na elektronskih storitvah javne uprave, ampak tudi na tem, kako z uporabo informacijske in komunikacijske tehnologije izboljšati kakovost in produktivnost tradicionalnih storitev ter s pomočjo tehnike odpraviti odvečno birokracijo;

2.5 **podpira** vključevanje panevropske razsežnosti v elektronske storitve javne uprave, hkrati pa **poudarja**, da so tudi v drugih državah članicah za zagotavljanje javnih storitev, ki jih podjetja in državljani potrebujejo vsak dan, odgovorne regionalne in lokalne skupnosti. Zato si je težko predstavljati, kako bi se učinkovita panevropska razsežnost lahko razvijala brez tesnejše udeležbe regionalnih in lokalnih skupnosti;

2.6 **predlaga** natančnejšo obravnavo razlogov, zakaj v Evropi uveljavljanje elektronskih storitev javne uprave zaostaja za ponudbo, ki je na voljo;

2.7 **poudarja**, da morajo imeti vse stranke, odgovorne za razvoj elektronskih zdravstvenih storitev, zagotovljeno pravico do sodelovanja pri oblikovanju nacionalnih in regionalnih načrtov za zdravstvo na spletu;

2.8 **izraža upanje**, da se interoperabilnost elektronskega učenja, zastavljena v akcijskem načrtu, lahko naprej razvija s pomočjo oblikovanja meril evropskega elektronskega učenja za različne splošne in poklicne izobraževalne ravni;

2.9 **meni, da je pomembno**, da Komisija čim hitreje preuči trg oz. interoperabilnost elektronskih podpisov, med drugim tudi za uradna potrdila, zlasti v povezavi s panevropskimi storitvami;

2.10 **zahteva**, da Komisija aktivno poskrbi za to, da tehnične poenostavitve uporabe elektronskih podpisov, zlasti pri javnih upravah, ne bi pripeljale do zahteve po njihovi uporabi, tudi če to ni obvezno oz. primerno s stališča kakovosti in varnosti storitev;

2.11 **opozarja**, da je poleg določenih postopkov za uporabnike storitev elektronskih podpisov pomemben tudi razvoj uporabe elektronskega podpisa, ki državljanom popolnoma zagotavljajo, da sporočilo upravnega organa ali podjetja državljanu resnično prihaja od navedenega pošiljatelja;

2.12 **podpira** razvoj mobilnih plačil, ki jih predlaga Komisija in **poudarja**, da visoko razvit evropski trg mobilne telefo-

nije daje priložnost upanju, da se bodo v prihodnjih letih mobilna plačila lahko izkazala kot gonilna sila pri uresničevanju ciljev lizbonske strategije;

2.13 **ugotavlja**, da je zavzemanje Komisije za razvoj okvira za upravljanje z digitalnimi pravicami in pritegnitev interesnih skupin k skupnemu sodelovanju nujno potrebno. Lastniki digitalnih pravic bodo deležni spodbude za dogovor o stopnji interoperabilnosti.

2.14 **izrecno podpira** načrt Komisije za izdelavo banke podatkov o dobri praksi elektronskega poslovanja malih in srednje velikih podjetij in **upa**, da bodo lahko tudi regionalne in lokalne skupnosti Evrope tesneje sodelovale z malimi in srednje velikimi podjetji pri aktivnem razvoju in uporabi banke podatkov;

2.15 **zahteva**, da se za reševanje problemov, ki jih povzroča digitalna izključenost upošteva priporočila Komisije o neodvisnosti platform, ne le za različne elektronske storitve ampak tudi za tradicionalne storitvene kanale;

2.16 **je mnenja**, da bi morali indikatorji primerjalne analize informacijske službe eEvrope prikazovati primerjavo ne le držav članic, ampak tudi regij, ker se očiten razkorak pojavlja predvsem med regijami. Informacija o zaostanku posamezne regije omogoča, da se proces odločanja usmeri na odpravljanje s tem povezanih šibkih točk.

Bruselj, 18. november 2004

Predsednik

Odbora regij

Peter STRAUB

Mnenje Odbora regij o Zeleni knjigi o enakosti in nediskriminaciji v razširjeni Evropski uniji

(2005/C 71/15)

ODBOR REGIJ JE

ob upoštevanju Zelene knjige o enakosti in nediskriminaciji v razširjeni Evropski uniji KOM(2004) 379 končna verzija,

ob upoštevanju odločitve svojega Predsedstva z dne 1. julija 2003 in v skladu s petim odstavkom člena 265 Pogodbe o ustanovitvi Evropske Skupnosti, da komisiji za ekonomsko in socialno politiko naloži pripravo mnenja o tej zadevi,

ob upoštevanju svojega mnenja o enakem obravnavanju (CdR 513/99) ⁽¹⁾,

ob upoštevanju svojega mnenja o izvajanju načela enakega obravnavanja moških in žensk pri dostopu do blaga in storitev ter oskrbi z njimi (CdR 19/2004 fin) ⁽²⁾;

ob upoštevanju osnutka mnenja o enakem obravnavanju (CdR 241/2004 rev. 1), ki ga je dne 4. oktobra 2004 sprejela komisija za ekonomsko in socialno politiko (poročevalec: **g. Peter Moore**, Mestni svet Sheffielda (UK/ELDR)) –

na svojem 57. plenarnem zasedanju z dne 17. in 18. novembra 2004 (seji z dne 18. novembra) s soglasjem sprejel naslednje mnenje.

1. Pripombe

ODBOR REGIJ

(I) Spopadanje z izzivi širitve

1.1 **pozdravlja** stališče Komisije, da bi bilo treba širitev izkoristiti kot spodbudo za vse države članice, da okrepijo svoja prizadevanja pri spopadanju z izzivi, s katerimi se srečujejo manjšine, in njeno ugotovitev, da se to nanaša predvsem na Rome;

1.2 **se strinja**, da je pristop, ki temelji na pravicah, v zvezi s področji, kot so invalidnost, starost in spolna usmeritev, kot je izražen v protidiskriminacijski politiki EU, še vedno sorazmerno nov koncept tako za organe oblasti kot za nevladne organizacije v nekaterih državah članicah;

1.3 **obžaluje**, da je brez spremembe člena 13 Pogodbe ES za sprejetje zakonodaje Skupnosti na tem področju še vedno potrebno soglasje.

(II) Izvajanje nediskriminacije v zakonu in praksi

1.4 **obžaluje** nastanek hierarhije pri zaščiti različnih skupin, ki jih zajema člen 13. Za različne vrste diskriminacije so še vedno prisotna neskladja, tako na področju uporabe kot pri mehanizmi izvrševanja. Učinkovit protidiskriminacijski pristop zahteva večjo enakost glede razpoložljive ravni zaščite

in izboljšanje doslednosti zakonodaje v zvezi s tem. Odbor regij opozarja Komisijo tudi, da je treba ustvariti bolj celovit okvir politike EU v zvezi z invalidnostjo, starostjo, spolno usmeritvijo, vero in prepričanjem. Odbor regij na primer ugotavlja, da so invalidne osebe pogosto izpostavljene diskriminaciji v obliki nedostopnega javnega prevoza, grajenega okolja in nedostopnega informacijskega / komunikacijskega okolja. Komisija ni objavila še nobenega sporočila posebej in izključno o vprašanjih spolne usmeritve v zakonodaji in politiki EU, čeprav je to jasno zajeto v členu 13 Pogodbe;

1.5 **meni**, da nezadostna institucionalna podpora posameznim strankam v sporu, v katerem je individualni sodni postopek osnovni mehanizem izvrševanja, bistveno zmanjšuje učinkovitost zakonodaje. Posamezniki imajo težave pri zbiranju dokaznih sredstev in z neučinkovito zaščito pred šikaniranjem ter precejšnje finančne težave pri kritju stroškov sodnega postopka;

1.6 **meni**, da so „nezavezujoča zakonodaja“ in ukrepi, ki niso zakonske narave, sicer lahko učinkoviti (ukrepi, kot so memorandumi, resolucije, deklaracije itd.), vendar se njihova učinkovitost poveča, kadar jih podpira že obstoječa in zavezujoča zakonodaja Skupnosti. Tak primer je omejen uspeh smernic Komisije o zaposlovanju invalidnih oseb (če ni okrepjen z zakonodajo Skupnosti) v smislu nacionalnega pravnega razvoja.

⁽¹⁾ UL C 226, z dne 8.8.2000, str.1.

⁽²⁾ UL C 121, z dne 30.4.2004, str.25.

(III) *Izboljševanje zbiranja, spremljanja in analize podatkov*

1.7 **meni**, da bo sistematično zbiranje podatkov in informacij EU zagotovilo boljši pregled nad tem, kje prihaja do diskriminacije, in nad pojavom diskriminacije, boljšo pripravo strategij in metod za izboljšanje primerljivosti, objektivnosti, doslednosti in zanesljivosti podatkov na ravni Skupnosti, boljše ocene vpliva politike in denarne podpore ter večje sodelovanje z nacionalnimi univerzitetnimi raziskovalnimi središči, nevladnimi organizacijami in specializiranimi odvetniškimi skupinami / središči. Lokalne in regionalne oblasti že imajo glavno vlogo pri tekočem zbiranju podatkov in analizi informacij.

(IV) *Čim boljše izkoriščanje finančnih sredstev EU*

1.8 **ugotavlja**, da manjše nevladne organizacije in osnovne organizacije kljub vplivu in obsegu svojih projektov včasih ne morejo priti do finančnih sredstev EU, predvsem zaradi preveč zapletene birokracije; **meni**, da majhne lokalne in regionalne organizacije skoraj ne morejo opravljati svojega dela brez denarne podpore.

(V) *Krepitev sodelovanja z zainteresiranimi strankami*

1.9 **pozdravlja** dejstvo, da je v Zeleni knjigi priznana glavna vloga lokalnih in regionalnih oblasti v zvezi z enakostjo in nediskriminacijo v razširjeni Evropski uniji; kot vodilni delodajalci bi morale lokalne in regionalne oblasti pri opravljanju svojih nalog razmisliti o **pozitivnih ukrepih** ob ustreznem upoštevanju: a) potrebe po odpravi diskriminacije v skladu z direktivami; b) potrebe po odpravi nadlegovanja, ki je nezakonito; in c) potrebe po spodbujanju enakih možnosti za osebe iz skupin iz člena 13 in druge ljudi.

(VI) *Zagotavljanje dopolnjevanja z drugimi področji politike EU*

1.10 **meni**, da bo vključitev Listine o temeljnih človekovih pravicah osvetlila področja diskriminacije, ki niso zajeta v veljavni zakonodaji;

1.11 **se sprašuje**, ali je bilo vprašanje integracije načela enakosti zadovoljivo obravnavano na nekaterih področjih politike in ali so določene zakonodajne in politične pobude same skladne z logiko protidiskriminacijske zakonodaje in ukrepi, sprejetimi v okviru člena 13;

1.12 **ugotavlja**, da kljub večjemu medsebojnemu priznavanju kvalifikacij, pridobljenih v EU, ni nobenega dogovora glede kvalifikacij, ki si jih v EU pridobijo državljani tretjih

držav, ali kvalifikacij, pridobljenih v državah izven EU, ne glede na državljanstvo nosilca teh kvalifikacij;

1.13 **obžaluje** zmotne in stereotipne prikaze različnih skupin iz člena 13, ki povzročajo nenehno škodo dostojanstvu in javni podobi nekaterih skupin v javnem življenju, politični retoriki, medijih in oglaševanju. To ruši načelo enakega obravnavanja;

1.14 **pozdravlja** Direktivo 2003/109/ES, sprejeto januarja 2004, s katero je bil državljanom tretjih držav, ki imajo 5 let zakonito prebivališče v državah članicah, odobren pravni položaj, primerljiv s pravnim položajem državljanov držav članic, da se dopolni direktiva o rasni enakosti. Vendar pa je treba zaradi reševanja vprašanja dostopa do državljanstva ali volilne pravice to direktivo podrobneje razjasniti.

2. Priporočila

ODBOR REGIJ

(I) *Spopadanje z izzivi širitve*

2.1 **zahteva**, naj se posebno dodeljevanje sredstev in posebne veje delovnega načrta usmerijo v romske projekte;

2.2 **zahteva** več razprav, debat in izobraževalnih forumov med vsemi državami članicami o vprašanih socialnega državljanstva, diskriminacije in osnovnih človekovih in socialnih pravic ter vzpostavitev postopkov posvetovanja in spremljanja na nacionalni ravni za boj proti diskriminaciji zaradi vseh razlogov, zajetih v členu 13.

(II) *Izvajanje nediskriminacije v zakonu in praksi*

2.3 ob sklicevanju na svojo predhodno odločitev **naloži** sedanjemu generalnemu sekretarju, naj oceni kadrovske politiko in profil zaposlenih na generalnem sekretariatu v zvezi z njuno skladnostjo z novo zakonodajo in o tem v roku šestih mesecev poroča Predsedstvu in tej komisiji; naj naroči in objavi vademekum o dobrih protidiskriminacijskih praksah za lokalne organe oblasti in za delodajalce, vključno s primeri pobud iz vsake države članice, v katerih je zajetih vseh šest razlogov za diskriminacijo, priznanih v členu 13 Pogodbe ES;

2.4 **zahteva**, da se celovita zakonodaja o blagu in storitvah razširi na vsa področja, ki jih zajema člen 13; še posebej zahteva, da se zagotovi boljša zaščita proti diskriminaciji zaradi starosti, invalidnosti, spola, vere ali prepričanja in spolne usmeritve;

2.5 **poziva** Komisijo, naj sodeluje z državami članicami, da se predvidijo ustrezne, učinkovite, sorazmerne in odvračilne kazni in postopki proti kršitvam obveznosti v skladu z direktivami, ter pospeši njihov prevzem v nacionalno zakonodajo;

2.6 **zahteva** večjo institucionalno podporo posameznikom, ki zahtevajo sodno odškodnino za vse skupine iz člena 13. Organizacije z legitimnim interesom bi morale imeti možnost sprožiti postopek v imenu ali v podporo posameznim tožnikom s soglasjem tega posameznika. Kadar se ugotovi domneva o diskriminaciji (to so dejstva, iz katerih se lahko domneva, da je prišlo do neposredne ali posredne diskriminacije), naj se dokazno breme vedno prevale na toženo stranko. Kakršno koli negativno obravnavanje ali posledice, ki so odgovor na tožbo, je treba prepovedati.

(III) *Izboljševanje zbiranja, spremljanja in analize podatkov*

2.7 **zahteva** tesnejše sodelovanje z državami članicami in državnimi organi oblasti za izboljšanje mehanizmov spremljanja in poročanja.

(IV) *Čim boljše izkoriščanje finančnih sredstev EU*

2.8 **poziva** Komisijo, naj v sodelovanju z evropskimi nevladnimi organizacijami, ki se financirajo iz sredstev EU, poiščejo ustvarjalne metode, ki bi omogočile majhnim nevladnim organizacijam dostop do manjšega obsega financiranja.

(V) *Krepitev sodelovanja z zainteresiranimi strankami*

2.9 Odbor regij **se zavezuje**, da bo razvijal agendo EU proti diskriminaciji, in meni, da je treba pomen njegove udeležbe pri

oblikovanju, načrtovanju, sporočanju in uresničevanju te agende še naprej poudarjati pri vseh zainteresiranih strankah;

2.10 **zahteva**, da je treba Odbor regij samoumevno povabiti na konference in seminarje EU, ki se ukvarjajo z enakostjo in nediskriminacijo ter zlasti z vprašanji glede diskriminacije Romov;

2.11 **zahteva** več posvetovanj s predstavniki civilne družbe med postopkom izvajanja;

2.12 **poziva** vse institucije EU k večjemu upoštevanju vsebine in duha protidiskriminacijskih direktiv s pomočjo: a) vsestranskih politik enakosti v smislu kadrovanja, zaposlovanja in storitev; (b) politični člani in organi teles EU morajo biti uravnoteženi v smislu skupin iz člena 13.

(VI) *Zagotavljanje dopolnjevanja z drugimi področji politike EU*

2.13 **poziva** Komisijo, naj prikaže, kako namerava vključiti skupine, zajete v Listini o temeljnih človekovih pravicah, v obstoječe direktive o nediskriminaciji, glede na to, da bodo vključene v novo Pogodbo;

2.14 **priporoča**, naj za integracijo načela enakosti obstajajo mehanizmi, ki zagotovijo, da se pri pripravi, izvajanju in vrednotenju vseh politik ustrezno upoštevajo vprašanja in načela enakosti;

2.15 **priporoča**, naj Komisija tesno sodeluje z Odborom regij pri pomoči lokalnim in regionalnim oblastem, da pripravijo akcijske načrte za enakost in predložijo poročila o sprejetih ukrepih ustreznim organom za enakost v državah članicah.

V Bruslju, 18. novembra 2004

Predsednik
Odbora regij
Peter STRAUB